

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 87 ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Β'

Η ΚΑΤΙΝΑ

ΠΑΕΙΝΟΥ

ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38

ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ

Τηλεγραφική διεύθυνσις - ΣΤΕΛΑΤΕΝ

Τηλέφωνα: 30-721 (5 γραμμάι) 28-279, 33-431

Ασφαλεία

ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ
ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ὅπασαν τὴν χώραν ἐντός τῶν Ὑποκ/μάτων
τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ
ΕΝ ΚΥΠΡΩ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 87 ΔΡΑΧ. 5
24-30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1957

Ἑκδόσις: ΕΛΚΗΝ Ἑλένη Γ. Βλάχου-Η. Γ. Ἡλιδόπουλος, Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψύχας (Μονὴς Πετράκη ἀριθ. 8, Ἀθῆναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (Ἀλδου Μανουτίου 18 Ἀθῆναι)

Γραφεῖα:

Συντάξεις, Ἱωκράτους 57, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 57-081

Ἑκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομαί:

Ἑσωτερικῶς, ἐξάμηνος δραχ. 130. Ἑτησίᾳ δραχ. 260.

Ἐξωτερικῶς, ἐξάμηνος δολλάρ. 7. Ἑτησίᾳ δολλάρ. 14.

Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατὰ τὴν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τοῦ περιοδικῶς χωρὶς τὴν ἀδείαν τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν—Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται—Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ἙΛΚΗΝ ἙΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένον Δρ. 400.000)

Νὰ καὶ κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶχαμε προβλέψει: Στὸ ὑπ' ἀριθ. 83 τεύχος μας ἓνα πρωτότυπο, ὁμολογούμενως, ἄρθρο γιὰ τὴν σχιζοφρένιαν, προέκλεσε μιὰ μικρὴ θύελλα διαμαρτυριῶν. Αἰτία οἱ «ἀποτρόπαιες» φωτογραφίες, ποὺ συνώδευσαν, ἢ μάλλον ἀνεδείκνυσαν καὶ ὑπογράμμισαν τὸ κείμενο. Συγκεκριμένα, στόχος τῆς κατακραυγῆς τῶν ἀναγνωστῶν ἐκείνων, ποὺ ἔλαβαν τὸν κόπο νὰ διαμαρτυρηθοῦν, ἦταν ἡ φωτογραφία ποὺ ἔδειχνε, παραστατικώτατα, σὲ τρεῖς φάσεις τὴν μεταβολὴ ποὺ ὑφίσταται στὴ νοσηρὴ φαντασία ἐνὸς σχιζοφρενοῦς ἡ εἰκόνα μιᾶς κοπέλας. Ἀπὸ τὸ ὑγιέστατο πρόσωπο — μιὰ μακάβρια νεκροκεφαλὴ!... Πραγματικὰ ἀναλογιζόμεστε τί θὰ γινόταν ἂν εἶχαμε τὴν τόλμη νὰ δημοσιεύσαμε ὅλη τὴν σειρὰ τῶν καταπληκτικῶν, στ' ἀλήθεια, φωτογραφιῶν ποὺ εἶχαν ληφθῇ ἐπ' αὐτὸ τὸ θέμα!... Μὲ τὴν εὐκαιρίαν ὅμως αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀρθροῦ δὲν ἦταν νὰ τρομάξουν μερικοὶ ἀναγνώστες μας (θῆλεος, κατὰ τὸ πλεῖστον, γένους), ἀλλὰ νὰ δοθῇ αὐτὸ τὸ σκηνοθετημένο, ζωντανὸ ρεπορτάζ ἀπὸ ἓνα κόσμον θλίβερον βέβαια, ἀλίμονο, ὅμως, πραγματικόν. Οἱ φωτογραφίες ποὺ δημοσιεύσαμε ἦσαν λίγο ἢ πολὺ φρικιαστικές, εἶχαν ὅμως τὸ μεγάλο προσόν νὰ δίνουν πῶς πειστικὰ ἀπὸ χιλιάδες λέξεις τὴν εἰκόνα ἐνὸς δράματος. Πρέπει, λοιπόν, ἀναρωτιόμαστε, ἡ ὕλη ἐνὸς περιοδικοῦ —ἐνὸς περιοδικοῦ ποὺ ἔχει τὴ φιλοδοξίαν νὰ εὐρύνη τὴν θεὰ τοῦ κόσμου στὰ μάτια τοῦ ἀναγνώστου— νὰ περιορίζεται μόνο σ' ὅ,τι εἶναι εὐχάριστο; Ἀλλ' αὐτὸ θὰ τὸ συζητήσωμε ἄλλη φορὰ...

ΠΕΡΙ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ἐπαρακολουθῶ τὶς ΕΙΚΟΝΕΣ ἀπὸ τὸ πρῶτο τους σχεδὸν τεύχος καὶ ὁμολογῶ ὅτι κάθε ἐβδομάδα διαπιστώνω καὶ κάποια νέα βελτίωση τόσο στὴν ὕλη ὅσο καὶ στὶς φωτογραφίες. Ἐκεῖνο, ὅμως, ποὺ ἰδιαίτερα μὲ εὐχαριστεῖ εἶναι τὰ θαυμάσια ἐξωφύλλα ποὺ δημοσιεύετε ἐδῶ καὶ ἀρκετοὺς μῆνες, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι καὶ τὰ προηγούμενα δὲν εἶχαν τὴν χάρι τους. Θὰ ἤθελα, λοιπόν, νὰ σὲ παρακαλέσω, ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ ἀναγγέλλετε ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἐβδομάδα τὸ ἐξωφύλλο τῆς ἐπομένης. Ἐγὼ τόση ἀγωνία περιμένοντας ὁλόκληρη ἐβδομάδα ἕως ὅτου ἐκδοθῇ τὸ νέο τεύχος τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ!

ΚΑΤΙΑ Τ.

ρὰ σὰς ἀναφέρω ἓναν ἀπὸ αὐτούς: Τὴν ἐπικαιρότητα. Πολλὲς φορὲς τὸ θέμα τοῦ ἐξωφύλλου ρυθμίζεται τὴν τελευταία στιγμὴ, ὥστε καὶ ἡ πρώτη σελίδα τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ νὰ ἐμφανίζῃ ἓνα θέμα, ποὺ νὰ εἶναι ὄχι μόνον αἰσθητικὰ, ἀλλὰ καὶ εἰδησεογραφικὰ ἐνδιαφέρον. Ἄλλος ἓνας παράγων ποὺ μὰς κάνει νὰ μὴ μπορούμε νὰ ἱκανοποιήσουμε τὴν ἐπιθυμίαν σας, εἶναι καὶ τὸ στοιχεῖο τῆς ἐκπλήξεως. Προσπαθοῦμε, δηλαδή, κάθε ἐξωφύλλο μας νὰ ἀποτελῇ καὶ μιὰ μικρὴ ἐκπλήξη γιὰ τοὺς ἀναγνώστες μας. Ἐλπίζω ὅτι συμφωνεῖτε. Σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΑΔΕΙΑ

Ἐτὸ καλοκαίρι φῆτασε κι' ὅπως ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι, σκέπτομαι νὰ πάρω κ' ἐγὼ τὴν μηνιαία μου ἀδεια καὶ ν' ἀποτραβηχθῶ κάπου γιὰ νὰ ξεχάσω ἐπὶ 30 ἡμέρες τὰ κατὰ στίχα — εἶμαι ὑπάλληλος Τραπεζῆς — τὶς ἀριθμητικὰς πράξεις, τὸ πρῶτό ζήτημα, τὸ στρίμωγμα

Μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ σὰς ἀφήσουμε στὴν ἀγωνία σας. Ὅχι, βέβαια, γιατί μὰς ἀρέσει νὰ σὰς κάνουμε νά... ὑποφέρετε. Αὐτὸ ποτέ. Ὑπάρχουν, ὅμως, πολλοὶ παράγοντες ποὺ ἐπιδρῶν στὸ ζήτημα τοῦ ἐξωφύλλου. Πρόχει-

Ὅταν κάνει ζέστη
πολὺ ζέστη...

NESCAFÉ

φραππὲ
σὰς ζωογονεῖ καὶ
κόβει τὴν δίψα!

Τίποτε τὸ
πιο ἀπολαυστικὸ
καὶ πρακτικὸ
ἀπὸ ἓνα Νεσκαφέ
φραππὲ

Πὼς παρασκευάζεται
τὸ NESCAFÉ φραππὲ

Σὲ ὁποιαδήποτε στιγμή,
καὶ ὅσες φορές σὰς
κάνει κέφι, ἀρκεῖ λίγο
Νεσκαφέ, κρύο νερὸ
καὶ πάγος γιὰ νὰ παρα-
σκευάσετε στὸ λεπτό
ἓνα δροσιτικὸ καὶ ἀπο-
λαυστικὸ καφέ φραππὲ.

στο τρόλλεϋ και τὰ λεωφορεία, τὸ «τὶ θὰ φάμε σήμερα;» τῆς γυναίκας μου — θὰ τρώμε στὸ ἐστιατόριο — τὸ 8 — 10 τοῦ κινηματογράφου τὶς καθημερινές, τὸ 10 - 12 (ἀντὶ τῆς ταβέρνας τοῦ Σαββάτου, τὸ παιδί τοῦ γείτονά μου ποὺ προτιμᾷ νὰ κλαίῃ τὶς νύχτες, τὸ πουλάκι μου..., τὸν πλανώδιο πωλητὴ παγωτῶν ποὺ μὲ πετάει ἀπ' τὸ κρεβάτι κάθε ἀπογεύμερο — Παγωτάσα! Παγωτάκι!... Τί νὰ πρωτοθυμηθῶ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ πρέπει νὰ ξεχάσω;...

Ἄς εἶναι. Αὐτὰ ὅλα καὶ ἄλλα τόσα πρέπει νὰ τὰ ξεχάσω. Πρέπει ὅμως, ἀκόμη, νὰ βρῶ καὶ ἓνα μέρος γιὰ νὰ ἀποτραβηχθῶ, γιατί — κ' ἐδῶ εἶναι τὸ τραγικὸ — ὅπου κι' ἂν πῆγα μέχρι σήμερα, ὅπου νόμιζα ὅτι θὰ βρῶ λίγη ἡσυχία, συνάντησα καὶ πάλι τὴν πολιτεία μ' ὅλη τὴν ρουτίνα καὶ τὴν συμβατικότητα τῆς. Πηγαίνει σ' ἓνα νησάκι — μὲ τὴν ἄγωνα γραμμὴ — κ' ἐλπίζεις πὼς θὰ γλυτώσης γιὰ λίγο ἀπὸ τὶς καθημερινές σου συνήθειες. Ἀπὸ τὸ πλοίο, ὅμως, ἀκόμη ἀρχίζεις νὰ δγάζης θλιβερά συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ἐπαληθεύουν τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ θὰ περάσης στὸ ἀπόμετρο νησάκι:

- Χάρηκα πολὺ κ. Τάδε.
- Ὁμοίως κ. Δεῖξα.
- Τὸ βράδυ σὰς περιμένουμε.
- Πῶς;
- Θὰ κάνουμε κανένα «κουνκανάκι» νὰ σκοτώσουμε τὴν ὥρα...

Τότε κ' ἐγώ, κύριέ μου, σφίγγω τὸ καλάμι τοῦ ψαρέματος στὸ χέρι, ἔτσι σὰν σὲ ἀποχαιρετισμὸ καὶ κατανεύω...

— Σύμφωναι. Τὸ βραδάκι, λοιπόν. Κάθε χρόνο ἐλπίζω νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὴν τανάλια τῆς «εὐχάριστης παρέας» καὶ κάθε καλοκαίρι διαπιστώνω στὸ τέλος ὅτι θὰ εἶναι μάταιο νὰ προσπαθῶ ν' ἀρνηθῶ.

Δὲν εἰμαι μισάνθρωπος. Δὲν εἰμαι ἀντικοινωνικός, ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ περάσω ἓνα ἡσυχο καλοκαίρι.

Γρ. Τ—ς

Ἔχετε ὅλη μου τὴ συμπάθεια καὶ τὴν ἀπέραντη κατανόησή μου. Σὰς ἀντιλαμβάνομαι πλήρως. Κάθε καλοκαίρι ἐτοιμάζετε τὰ σύνεργά σας τῆς ψαρκῆς, δειρεύετε πάντα ἀπόμερους κολπίσκους μὲ ἀκύμαντα, σμαραγδένια νερά, μερικοὺς γραφικοὺς γέρους ψαράδες, τὸ καρὰνὶ τῆς γραμμῆς, ποὺ θὰ φθάσῃ δειλά-δειλά κάθε 10 ἡμέρες καὶ πάντα πέφτετε στὸ στόμα τοῦ λύκου. Σὰς προτείνω, λοιπόν, νὰ μείνετε στὴν Ἀθήνα. Ἴσως βρεθοῦν μερικοὶ καλοὶ φίλοι νὰ κάnete καὶ κανένα «κουνκανάκι» καὶ μάλιστα χωρὶς τύψεις ὅτι προβιδετε αὐτὴ τὴν ὄγια ὑπόθεση ποὺ λέγεται καλοκαιρινὴ ἄδεια.

ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΨΑΡΕΜΑ

«Μόλις ἄρχισα ἐφέτος τὰ μπάνια ἡ μητέρα μου ἐξαφάνισε ὅλα τὰ σύνεργα ποὺ εἶχα γιὰ τὸ ὑποβρύχιο ψάρεμα καὶ αὐτὸ μού κόστισε πάρα πολὺ. Φοβάται ὅτι θὰ μὲ συμβῇ κάποιο ἀτύχημα καὶ μὲ ἐδήλωσε ὅτι, προκειμένου νὰ εὑρίσκειται σὲ διαρκὴ ἀγωνία κάθε φορὰ ποὺ πηγαίνω γιὰ μπάνιο, προτιμᾷ νὰ μὲ στερήσῃ τὸ ὑποβρύχιο ψάρεμα, ποὺ ἐστὶ κατὰ-κάτω δὲν εἶναι κατὰ τὸ τελείως ἀπαραίτητο». Κάποτε εἶχατε γράψει γιὰ τὸ θαυμάσιο αὐτὸ σπῆρ ποὺ λέγεται ὑποβρύχιο ψάρεμα. Μήπως εἶναι δυ-

νάτὸν νὰ ξαναγράψετε κάτι, ἀναφέροντας συγχρόνως — ὅπως εἶναι καὶ ἡ ἀλήθεια — ὅτι ὅταν προσέχη κανεὶς δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ τοῦ συμβῇ κάτι κακό;»

Γ. Μ.

Μαθητὴς Γυμνασίου

Ἴσως τὸ ὑποβρύχιο ψάρεμα νὰ μὴν εἶναι τόσο φοβερὸ ὅσο τὸ θεωρεῖ ἡ μητέρα σας. Βέβαια, διακόπτοντας κανεὶς τὴν περιήγησιν τῶν βυθῶν χάνει τὴ μαγεία ποὺ ἐπιφυλάσσουν στὸν ἐπισκέπτη τους καὶ παύει νὰ ἱκανοποιῇ τὸ «πάθος» τοῦ γιὰ ὑποβρύχιο ψάρεμα. Δὲν νομίζετε, ὅμως, ὅτι ἀξίζει νὰ στερηθῇ κανεὶς μιὰ διασκέδαση γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν μητέρα του; Πολὺ περισσότερο μάλιστα ὅταν ἡ ἀπασχόλησή του αὐτὴ συνεπάγεται στιγμὲς ἀγωνίας γιὰ τοὺς δικούς του. Ἄς εἶναι, ἔχετε χρόνιά ἀκόμα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσετε τὴν ἀγάπὴ σας γιὰ τὸ ὑποβρύχιο ψάρεμα. Ἐν τῷ μεταξύ, μπορεῖ νὰ πείσετε καὶ τὴν μητέρα σας ὅτι οἱ φόβοι τῆς εἶναι ἴσως ὑπερβολικοί.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΞΙΝΟΥ, ἡ μεγάλη Ἑλληνὶς τραγουδίστρια, μία ἀπὸ τὶς κορυφαίες ἐρμηνεύτριες τῶν κλασικῶν ἔργων ποὺ περιλαμβάνονται στὸ Φεστιβάλ Ἐπιδαύρου, ἀποτελεῖ μιὰν καλλιτεχνικὴ δόξα διεθνoῦς ὁλκῆς. Τιμημένη μὲ «Ὅσκαρ» γιὰ τὴν Πιλὰρ ποὺ ἐνορχήρωσε σὶνὸν κινηματογράφου, ἡ κ. Κατίνα Παξινού ἐδῶσε μὲ προθυμία σὶς ΕΙ-ΚΟΝΕΣ ἐντυπώσεις καὶ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν σταδιοδρομίαν της, ποὺ δημοσιεύονται, μαζὶ μὲ χαρακτηριστικὰς φωτογραφίες σ' αὐτὸ τὸ τεύχος.

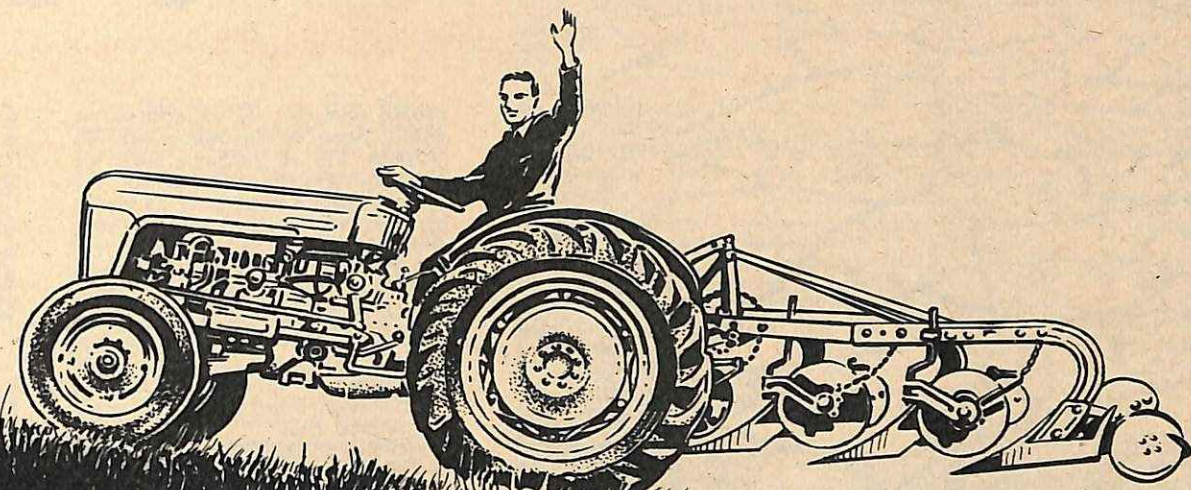
ΗΛΙΟΛ

δχι
ἐγκαύματα
οὔτε
λεκέδες

ἀλλὰ μελαχροινὸ
χρῶμα, στρωτὸ καὶ
ὁμορφο δέρμα μὲ

ΗΛΙΟΛ

ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Ἀνακοίνωσις

Η Α. Ε. ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΑΡΑΚΑΚΗ

Φέρει εἰς γνῶσιν τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν, τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, τῶν Γεωργικῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἀγροτικῶν ὀργανισμῶν ὅτι:

1ον Ἀνέλαβεν τὴν ἀποκλειστικὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῶν περιφήμων ἀνὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ τὴν Ἑλλάδα

ΤΡΑΚΤΕΡ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

ΦΕΡΓΚΥΣΟΝ

2ον Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐκφορτῶνεται εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς τὸ πρῶτον φορτίον τῶν

ΝΕΩΝ ΤΡΑΚΤΕΡ ΦΕΡΓΚΥΣΟΝ 35

δυνάμει 37 HP μὲ νέας μεγάλας βελτιώσεις καὶ προσθήκας, καὶ τῶν ὁποίων ἡ διάθεσις ἤρχισεν ἤδη εἰς παλαιούς κυρίως κατόχους τρακτέρ ΦΕΡΓΚΥΣΟΝ.

3ον Ἡ ὀργανουμένη Τεχνικὴ Ὑπηρεσία δὰ ἐξυπηρετῇ ἀπὸ τοῦ ἐρχομένου μηνὸς τοὺς πελάτας τοῦ παλαιοῦ καὶ νέου τύπου ΦΕΡΓΚΥΣΟΝ, ἡ δὲ Ὑπηρεσία Ἀνταλλακτικῶν δὰ προμηθεύῃ τοιαῦτα εἰς κάθε παλαιὸν ἢ νέον πελάτην καὶ εἰς ἐξαιρετικῶς χαμηλὰς τιμὰς.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΑΡΑΚΑΚΗ Α. Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 43 ΤΗΛ. 811-041, 2, 3.
ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ: ΓΩΝΙΑ ΜΑΡΗΝ - ΑΒΕΡΩΦ ΤΗΛ. 52-289.
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΟΜΒΟΥ ΤΗΛ. 35-11.

Ἐκλεκτὰ
Κασμήρια

ΑΗΔΥΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΠΟΨΙΛΩΣΗ του εδάφους και η ξηρασία προκαλούν την πτώση της υτάθμης του ύδατος. Και η εύφορη γή μετατρέπεται σε άγονη έρημο.

Κάθε μέρα, ο πληθυσμός του κόσμου αύξάνει κατά 85.000 άτομα. 85.000 στόματα περισσότερα, κάθε μέρα, ζητούν τροφή. Η γή θα είναι ικανή να θρέψη αυτόν τον πληθυσμό, που αυξάνει με τέτοιον καταπληκτικό ρυθμό; Τό φάσμα του Μάλθου πλανάται σήμερα επάνω από τον κόσμο. Οι άνθρωποι γεννούν σήμερα πολύ λιγότερο από τους περασμένους αιώνες. Άλλα και πεθαίνουν ακόμη λιγότερο. Οι καταπληκτικές πρόοδοι της Ιατρικής στον αιώνα μας έμειψαν σε αόφανταστο βαθμό την θνησιμότητα. Οι επιδημίες που, σε παλαιότερες εποχές, έσάρωναν δλόκληρες χώρες, έχουν σχεδόν εξαφανισθ. Τά τελευταία αυτά χρόνια, μερικές ανακαλύψεις, όπως τα αντιβιοτικά, έπλούτισαν ακόμη περισσότερο τó όπλοστάσιο του ανθρώπου έναντιόν της άρρώστιας —και του θανάτου. Η έλκονοσία, τά άφροδίσια, ή φυματίωση, που στη γενιά μας ακόμη ήταν οι τρομερότεροι έχθροι της υγείας και της μακροβιότητας, δεν φοβίζουν πιά κανένα. Η νίκη όμως αυτή δημιουργεί ένα νέο μεγάλο κίνδυνο: Πώς θα ζήσουμε; Πώς θα τραφούμε, αφού πληθαίνουμε τόσο γρήγορα;

Ο άνθρωπος έκαμε μεγάλες και καταπληκτικές προόδους στη βιομηχανία. Κατασκευάζει καταπληκτικά μηχανήματα που βελτιώνουν και πλουτίζουν τη ζωή του και προαγγέλλει άλλα καταπληκτικότερα.

Άλλα ο άνθρωπος, για να ζήσει καλά, πρέπει πρώτα να ζήσει. Και για να ζήσει, πρέπει να τραφή. Μοναδικές δέ πηγές τροφής μένουν πάντα ή γεωργία και ή κτηνοτροφία —οι προφητείες πώς οι άνθρωποι του μέλλοντος θα τρέφονται με χάπια άνηκουν ακόμη στην περιοχή των όνειρων, εκτός του ότι, αν πρα-

γματοποιηθούν κάποτε, θα στερήσουν τον άνθρωπο από μία από τις μεγαλύτερες απολαύσεις του, τó καλό φαί.

Η γεωργία όμως και ή κτηνοτροφία μένουν έκτακτικές. Αύξηση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων σημαίνει περισσότερα χωράφια. Και αύξηση της ποσότητας του κρέατος σημαίνει μεγαλύτερα λειβάδια. Τά χωράφια δέ και τά λειβάδια δεν μπορούν να γίνουν πολυόροφα, όπως γίνονται εύκολα δέ εργοστάσια.

Όσο όμως πολλαπλασιάζονται οι κάτοικοι της γής, χρειάζονται νέες έκτασεις για να ύψώσουν τις κα-

Μαζύ με την ύδρογονοδόμβα...

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΓΗ

Τό φάσμα του Μάλθου πλανάται στην ανθρωπότητα που κάθε μέρα σημειώνει και μία νίκη επάνω στις άρρώστιες

τοίκιες τους και για να κτίσουν τις πόλεις όπου θα εργασθούν και θα κινηθούν. Και τις έκτασεις αυτές τις άφαιρούν από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κοιτάξτε τί έγινε γύρω από την Άθήνα τά τελευταία τριάντα χρόνια. Τά περιβάλλια της Κολοκυθούς, των Πατησίων, του Μοσχάτου έγιναν οικόπεδα.

Πού θα βρεθούν οι νέες έκτασεις που θα μάς δώσουν τó στάρι και που θα δασκήσουν τά κοπάδια που θα θρέμουν τά 85.000 στόματα που προστίθενται κάθε μέρα στον πληθυσμό της γής;

Βέβαια, τó πρόβλημα δεν τίθεται ακόμη τόσο ώμα στην εποχή μας. Υπάρχουν ακόμη σημαντικώτατα περιθώρια επέκτασως και, τά τελευταία ιδιαίτέρως χρόνια, οι πρόοδοι της γεωργίας υπερκαλύπτουν την αύξηση του πληθυσμού. Έτσι, τά τελευταία όκτώ χρόνια, ή γεωργική παραγωγή του κόσμου αύξηθηκε μόνο κατά 15%. Δηλαδή, θεωρητικώς, κάθε κάτοικος του πλανήτη έχει σήμερα στη διάθεσή του τρόφιμα 15% περισσότερα παρά πριν όκτώ χρόνια.

Πρόβλημα διανομής

Γιά την ώρα, τó πρόβλημα είναι ακόμη πρόβλημα διανομής. Έτσι, ή Εύρώπη, ή Βόρειος Άμερική και ή Σοβιετική Ένωση έχουν μόνο τó ένα τρίτο του πληθυσμού της γής και όμως καταναλίσκουν τά τρία τέταρτα των τροφίμων που παράγει αυτή ή γή.

Η δυσαναλογία δέ είναι ακόμη πιο έντυπωσιακή όταν περιορισθούμε στην άμερικανική γή της έπαγγελίας. Οι Άν. Πολιτείες έχουν μόνο τά έξη έκατοστά του πληθυσμού του κόσμου και όμως καταδροχθίζουν τά 25 έκατοστά των τροφών του κόσμου.

Τελείως διαφορετική, βέβαια, είναι ή κατάσταση όταν κοιτάσουμε την Άσία και την Άφρική, τις δύο μεγαλύτερες ήπειρους του κόσμου, των όποιων οι πληθυσμοί υποσιτίζονται μονίμως.

Ο Βραζιλιάνος σοφός Χοσούε ντέ Κάστρο, πρώτος πρόεδρος της F. A. O. (Όργανώσεις Τροφίμων και Γεωργίας) των Άν. Έθνών, στο περίφημο διδλίο του «Η γεωγραφία της πείνας» παραθέτει τόν εξής πίνακα, σχετικά με την ήμερήσια κατανάλωση ζωικών λευκώματων κατ' άτομον:

Φορμόζα	4,7	γρμ.
Μαλαισία	7,5	»
Ινδία	8,7	»
Ιαπωνία	9,7	»
Γουγκουαβία	11,2	»
Ελλάς	15,2	»
Ιταλία	15,2	»
Βουλγαρία	16,8	»
Γερμανία	37,3	»
Ιρλανδία	46,7	»
Δανία	59,1	»
Αυστραλία	59,9	»
Άν. Πολιτείες	61,4	»
Σουηδία	62,5	»

Η κακή κατανομή όμως των τροφίμων στον κόσμο κάνει, ώστε π.χ. στις Άν. Πολιτείες ή κυβέρνηση να επιχορηγεί τούς αγρότες για να έλαττώσουν την παραγωγή τους, ενώ αντίθετως στις Ινδίες ή στο Κα-

μερούν πεθαίνουν άνθρωποι για μία φούχτα σιτάρι.

Η ίδια κακή κατανομή υπάρχει και μέσα στις ίδιες τις προηγμένες χώρες και ό δόκτωρ Μπλάκ μάς πληροφορεί ότι —όσο άπίστευτο κι αν φαίνεται —στις Άν. Πολιτείες που καταναλίσκουν τά 25% των τροφίμων του κόσμου... τó ένα τρίτο του πληθυσμού υποσιτίζεται.

Μιά λοιπόν από τις πρώτες ενέργειες για την αντιμετώπιση τού φάσματος της πείνας που απειλεί τόν κόσμο είναι ή λογικότερη κατανομή των τροφίμων που υπάρχουν ήδη στη διάθεσή μας.

Άμέσως έπεται έρχεται ή αξιοποίηση των γαιών που μένουν άδς τώρα άχρησιμοποίητες. Αυτό άλλωστε έχει γίνει ήδη σε θαυμαστή έκταση. Από την εποχή που ό Μάλθος έκαμε την άπαισιόδοξη προφητεία του, ό πληθυσμός της γής αύξηθηκε καταπληκτικά. Από ένα δισεκατομμύριο, ξεπέρασε ήδη τά δυόμισυ και υπολογίζεται πως σε 25 χρόνια ακόμη θα πλησιάσει τά τέσσερα. Και όμως οι άνθρωποι δεν πείνασαν. Αντίθετα, μάλιστα, τρέφονται καλύτερα από την εποχή τού άπαισιόδοξου Άγγλου παπά.

Τά χρόνια αυτά όμως συνέπεσαν με τó άνοιγμα νέων ήπειρων και την επέκταση της καλλιέργειας. Φθάνει να σημειώσουμε ότι ή σιτοκαλλιέργεια στον Καναδά από 16. έκατομ. στρέμματα που έκάλυπτε στις αρχές τού αιώνας μάς έφθασε τά 110. έκατομ. στις παραμονές τού τελευταίου πολέμου. Στην Αυστραλία άνέθηκε από 20 σε 65 έκατ. στρέμματα και στην Άργεντινή από 30 σε 80. Και σήμερα, μόνο ή Ρωσία κάνει κολοσσιαίες προσπάθειες για ν' αξιοποιήσει τις άγρονες άπέραντες έκτασεις της Σιβηρίας.

Η συμβολή της έπιστήμης

Έκτός όμως απ' αυτήν την επέκταση της καλλιέργειας, ήταν κολοσσιαία ή συμβολή της έπιστήμης για την αύξηση της παραγωγής. Έ δημιουργήσαν νέοι τύποι φυτών που μπορούν να καλλιεργηθούν σε χώρες που, λόγω τού κλίματος, έθερείτο άδύνατη ή καλλιέργειά τους.

Η έπιστήμη συνέβαλε στον άγώνα έναντιόν της πείνας με πολλούς τρόπους. Στις αρχές τού αιώνας μας, ό χημικός Ούλλιαμ Κρούκς προέβλεπε ότι πολύ γρήγορα ή παραγωγή θα έλαττωνόταν γιατί έξηντλούντο τά αποθέματα άζώτου που υπήρχαν στον κόσμο και δεν θα υπήρχαν τά κατάλληλα λιπάσματα. Δεκαπέντε μόλις χρόνια μετά την τρομερή αυτή προφητεία, ό Χάμπερ ανέκαλυψε μέθοδο παραγωγής άζώτου από την άτμόσφαιρα και σήμερα έχουμε στη διάθεσή μας άνεξάντλητη πηγή άζώτου για να λιπάνουμε τά χωράφια μας... με άέρα.

Ο κίνδυνος αυτός ήταν τρομερός. Η έξάντληση τού εδάφους είναι από τούς σοβαρότερους κινδύνους που μπορεί ν' αντιμετώπιση ό κόσμος. Άρκει να σκεφθούμε τί συνέβη σε χώρες σαν τή Σαχάρα, τή Λιβύη, την Αίγυπτο, τή Μεσοποταμία, τήν Περσία. Οι χώρες αυτές,

που σήμερα είναι άγονες έρημοι, ήταν καταπράσινοι σιτοβολώνες την εποχή της αρχαίας Έλλάδος και της αρχαίας Ρώμης. Η περσική έρημος τού Νισαπούρ, μόλις τόν ένδεκάτον αιώνα που ζούσε εκεί ό μεγάλος ποιητής Όμάρ Καγιάμ, ήταν ένας έπίγειος παράδεισος που συντηρούσε πληθυσμό ενός και μισού έκατ. κατοίκων. Σήμερα ζούν εκεί μόλις 15.000 πεινιόλεοι.

Πτώση της Μεσοποταμίας

Τρομακτικότερη ήταν ή πτωση της Μεσοποταμίας. Την εποχή τού Χαρούνη Άλ-Ρασίντ ζούσαν εκεί πειρί τά σαράντα έκατομμύρια ευτυχισμένων ανθρώπων. Σήμερα όλόκληρο τó Ιράκ έχει λιγότερα από πέντε έκατ. κατοίκους και δεν μπορεί να τούς θρέψη με την παραγωγή του.

Πώς ή περιοχή αυτή που πριν χίλια μόλις χρόνια ήταν παράδεισος, έγινε άγονη έρημος;

Η εξήγηση είναι απλή: Οι αρχαίοι Βαβυλώνιοι είχαν δημιουργήσει ένα σοφό δίκτυο διωρύγων με τó όποιο χρησιμοποιούσαν τά νερά τού Εύφρατη και τού Τίγρη για να ποτίζουν όλη αυτή την περιοχή. Ήλθαν πόλεμοι και εισβολές και οι νέοι κατακτητές της χώρας παραμέλησαν τις διωρύγες. Και ή φύση έκδικήθηκε. Οι διωρύγες, χωρίς συντήρηση, φράχθηκαν και ή περιοχή έγινε έρημος και έξη. Τά κουνούπια σκότωσαν ή έδιωξαν τούς ανθρώπους.

Τό ίδιο συνέβη και στη Βόρεια Άφρική. Ο Ρωμαίος στρατηγός Σουετώνιος Παυλίνος, που έπεσκέφθη την περιοχή που σήμερα λέγεται Τυνησία στο 47 μ.Χ., την περιγράφει σαν άπέραντο δάσος που υπήρχαν όλων των ειδών τά άγρια πουλιά και τά ζώα. Σήμερα, ή περιοχή αυτή είναι όλη άμμος όπου δεν φυτρώνει ούτε ένα πράσινο φύλλο και δεν καλαϊδεί ούτε ένα σπουργίτι.

Και ή καταστροφή οφείλεται στους ανθρώπους. Όταν εισέβαλαν οι Άραβες από τού Μάμεθ, έκαψαν τά δάση για να δημιουργήσουν βοσκότοπους για τά κοπάδια τους. Άλλα μαζί με τά δάση έφυγε και τó νερό και όλη ή περιοχή έγινε άμμοτοπος.

Τώρα ή ανθρωπότητα, που άναζητεί με άγωνία νέες πηγές τροφής, στρέφει τά βλέμματά της προς τις άπέραντες αυτές έρήμους και σκέπτεται πώς θα μπορεί να τις αξιοποιήσει. Υπάρχουν σήμερα στη γή έρημοι έκτασεις 50 περίπου έκατ. τετραγωνικών χιλιομέτρων. Δηλαδή τó ένα τρίτο της έπιφανείας της γής. Έκατοντάδες έκατ. στρέμματα από τις έρήμους αυτές μπορούν να γίνουν πάλι εύφορα με λίγο νερό. Και σε πολλές περιπτώσεις, λίγα μέτρα κάτω από την κάσπη έπιφάνεια των άμμων υπάρχει άσθονο νερό. Υπολογίζεται, π.χ., ότι κάτω από τή Σαχάρα υπάρχει μία άπέραντη ύπόγεια λίμνη βάθους χιλίων περίπου μέτρων που τροφοδο-

τείται συνεχώς από τά νερά των 4-ρέων τού Άτλαντος. Ήδη έχουν γίνει οι πρώτες εργασίες, έχουν άνοιχθ. τά πρώτα άρτεσιανά και έχουν δημιουργηθ. μεγάλες τεχνητές καταπράσινες δάσεις.

Μετά τις έρήμους έχουμε να κατακτήσουμε άλλες έκτασεις, που παρουσιάζουν τελείως διαφορετικά προβλήματα. Δέν είναι άγονες θάλασσες άμμου. Αντίθετα είναι άγρια-στικά γόνιμες. Είναι οι ζουγκλες τού Άμαζονίου, ή λεκάνη τού Κονγκό, ή Σουμάτρα, ή Μπόρνεο, ή Ν. Γουινέα. Στις περιοχές αυτές, που καλύπτουν έκταση πέντε δισεκατομμυρίων στρεμμάτων, τó πρόβλημα είναι, όπως είπαμε, ακριβώς τó αντίθετο: Πώς ό άνθρωπος θα χαλιναγωγήση την καταπληκτική γονιμότητα της γής. Οι χώρες αυτές είναι πλούσιες σε νερό και σε ήλιακό φως, τούς δύο δηλαδή κυριώτερους παράγοντες της γεωργίας.

Η χρήση λιπασμάτων

Άλλο όπλο τού ανθρώπου για την αύξηση της παραγωγής είναι ή χρήση των λιπασμάτων. Με τά λιπάσματα οι Άν. Πολιτείες έτριπλασίασαν τή στρεμματική παραγωγή τους. Και όμως δεν φθάνουν ακόμη ούτε στο μισό της στρεμματικής παραγωγής των πιο προχωρημένων στο πεδίο αυτό ευρωπαϊκών χωρών, όπως είναι ή Γερμανία και, πρό πάντος, ή Όλλανδία και ή Δανία. Οι ειδικοί υπολογίζουν πως αν ή

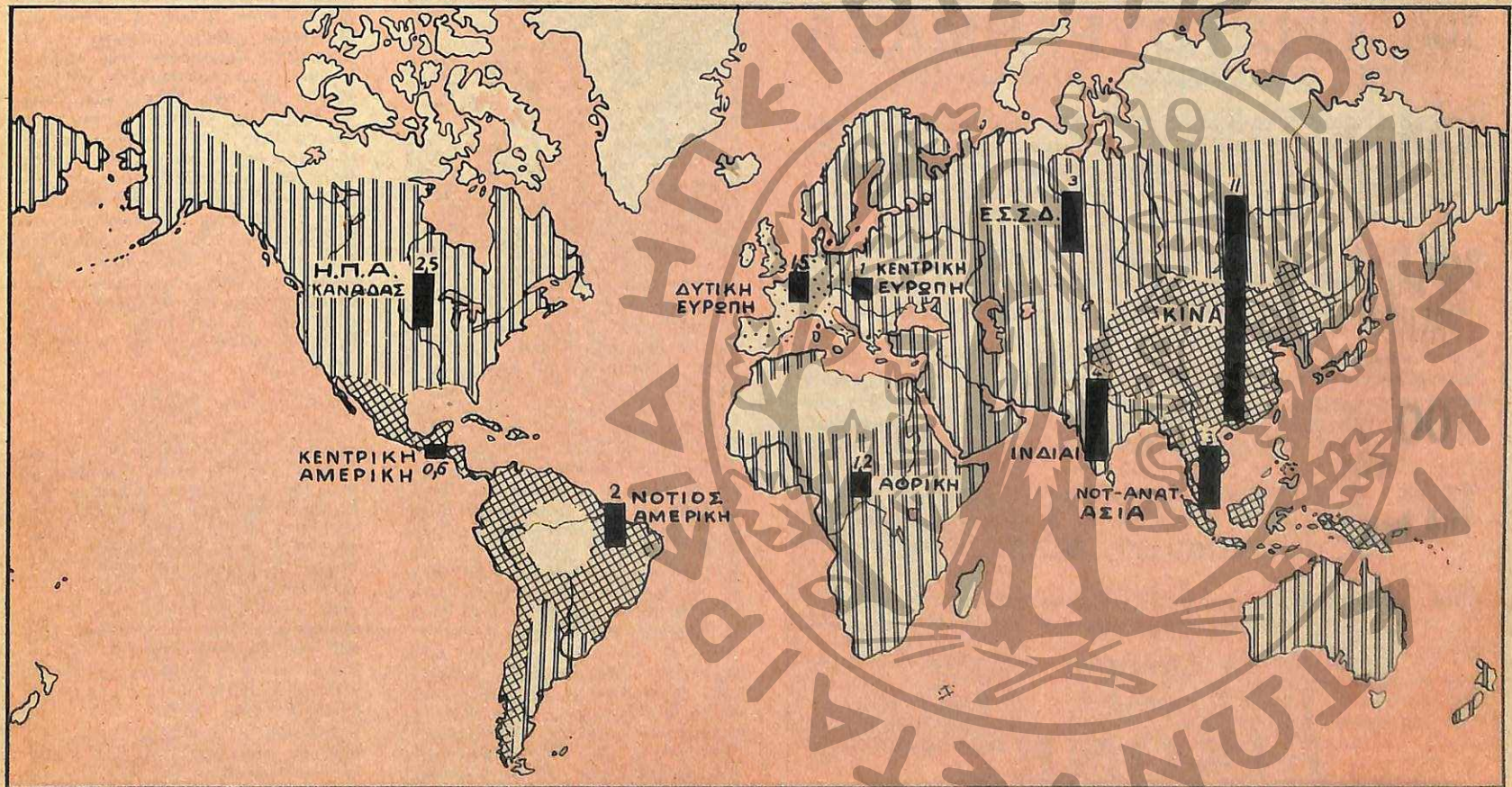
σοβιετική γεωργία έφαρμόσει τις δανικές και όλλανδικές μεθόδους, θα μπόρεση να θρέψη άνετα 500 έκατομμύρια ανθρώπους, χωρίς να είναι ό Κρούστσεφ ύποχρεωμένος να κυνηγά νέα έδάφη στη Σιβηρία.

Πρός νέα τρόφιμα

Ήδη οι τεχνικοί στρέφουν την προσοχή τους προς νέα τρόφιμα. Οι Έλληνες δεν έχουν πολύ καλή ανάμνηση από τή σόγια που γνωρίσαμε με τις κουσέρδες των πρώτων έτών της άπελευθερώσεως. Και όμως ή σόγια είναι μία από τις μεγάλες έλπίδες των ειδικών για να σώσουν την ανθρωπότητα από την πείνα. Υπολογίζουν ότι ή σόγια που παράγεται σήμερα στον κόσμο μπορεί να έξασφαλίση τις ανάγκες σε λευκάματα 150 έκατ. ανθρώπων. Και λογαριάζουν ότι αν τά χωράφια που καλλιεργούνται σήμερα με καλαμπόκι καλλιεργηθούν με σόγια, θ' αποδίδουν 70 έκατομμύρια τόνους σόγιας που θα έφθαναν για να καλύψουν όλες τις ανάγκες του κόσμου σε έλαια και τις μισές ανάγκες του σε λευκάματα.

Μπορούμε να δυσπιστούμε προς τόν υπερβολικό ένθουσιασμό των θαυμαστών της σόγιας, ιδιαίτέρως έπειτα από τά κακόγευστα λουκάνα που φάγαμε άμέσως μετά την άπελευθέρωση. Αυτόι όμως έπιμέ-

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΠΛΗΘΥΣΜΟΥ: ΣΤΟ ΧΑΡΤΗ ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ Η ΑΛΜΑΤΩΔΗΣ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Αύξεις 10-20 % Αύξεις 20-30 % Αύξεις 30-40 % Αύξεις 100% έτησιως

Είναι τόσο εύκολο νά μιλήσετε Άγγλικά μέ ἄψογη προφορά

Μάθετέ τα σε 100 ώρες σπίτι σας
με τὸ μόνο φυσικὸ μέσο
τὸ φημισμένο σύστημα Linguaphone

Μή ἀρχίζετε καὶ πάλι τὶς ἀτέλειωτες καὶ πληκτικές μελέτες, μὴ χάνετε καιρὸ μεταφράζοντας ἢ ἀποστηθίζοντας λέξεις καὶ κανόνες. Σήμερα ἔχετε ἓνα μέσον πολὺ πρὸ εὐκόλου, πολὺ πρὸ χρήγου· κ' εὐχάριστο γιὰ νὰ μιλήσετε τὰ Ἀγγλικά σὰν Ἀγγλος, σὲ λίγους μῆνες. Τὸ Linguaphone σὰς διδάσκει τὶς ξένες γλώσσες μὲ φυσικὸ τρόπο. Ἐπιφελεῖσθε ἀπὸ τὶς ἐλεύθερες στιγμὲς σας γιὰ ν' ἀκούτε στὸ σπίτι σας δίκους ἡχογραφημένους μὲ ξένους καθηγητὰς πού σας μιλοῦν στὴ μητρικὴ τους γλῶσσα. Καθὼς ἀκούτε, παρακολουθεῖτε τὸ κείμενο στὸ εἰκονογραφημένο βιβλίο σας. Συνταυτίζετε λέξεις καὶ εἰκόνες, καὶ καταλαβαίνετε ἀμέσως τὸ νόημα χωρὶς τὴν παραμικρὴ δυσκολία. Ἀμέσως ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἀκτέαθε τὴν ξένη γλῶσσα, καὶ σὲ λίγες ἐβδομάδες βλέπετε ὡς φυσικὰ πῶς μιλάτε ἐντελῶς φυσικὰ καὶ μὲ ἄψογη προφορά.

Τεύχος Δωρεάν

Ἐλάτε ν' ἀκούσετε τὸ Linguaphone. Θὰ σὰς γίνῃ πλήρης ἐπίδειξις καὶ θὰ σὰς δοθῇ καὶ τὸ ἀναλυτικὸ τεύχος μας δωρεάν. Ἀν ἐπιθυμῆτε ἢ ἂν μὲνεντε σὲ ἐπιστολὴν στείλετε μὲς συμπληρωμένο τὸ παραπλευρὸς δελτίο.

Παρακαλῶ στείλετε μου χωρὶς ὑποχρεώσεις μου τὸ Ἀναλυτικὸ Τεύχος σας, Ἐστωκίστως ἀρχ. 3 σὲ γραμματόσημο γιὰ ἐξόδο. Ἡ γλῶσσα πού μ' ἐνδιαιφέρει εἶναι ἡ

Όνομα
Ἐπαγγελμα
Δίσις

INSTITUTION LINGUAPHONE
Πανεπιστημίου 10 — ΑΘΗΝΑΙΣ

300 ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ τῆς παγκόσμιας φιλολογίας

Ἀπὸ τὸ ἐπόμενο τεύχος οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ ἀρχίζουν τὴν δημοσίευση σὲ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ μιᾶς μεγάλης σειρᾶς, προωρισμένης νὰ παρουσιάσῃ μετὰ τρόπον συνοπτικὸν ἀλλὰ ΑΡΤΙΟΝ καὶ ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ τοὺς ὑψίστους καρποὺς τῆς διεθνούς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς

300 ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ τῆς παγκόσμιας φιλολογίας

Κάθε κλασικὸ ἔργο, κάθε μυθιστόρημα, τραγωδία ἢ ἔπος πού ἀπέκτισε ἓνα μεγάλον ὄνομα καὶ πῆρε μιὰν ὕψηλὴ θέσιν μέσα στὸ χρόνο, θὰ δοθῇ ἀπὸ τὶς ΕΙΚΟΝΕΣ σὲ μιὰν ΑΥΤΟΤΕΛΗ περίληψη, μὲ τὴν σύντομην κριτικὴ τοποθέτησίν του καὶ τὴν διογραφίαν τοῦ δημιουργοῦ του

300 ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ τῆς παγκόσμιας φιλολογίας

Μιὰ σειρά — ἓνα πολύτιμο ἔργο γιὰ τὸν σύγχρονον ἀναγνώστη

Ἀπὸ τὸ ἐπόμενο τεύχος
στὶς
ΕΙΚΟΝΕΣ

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ

νουν ὅτι ἡ σόγια μπορεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ σχεδὸν τὰ πάντα.

Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, λέγει ἡ ἱστορία, στὸ μεγάλο ἀμερικανικὸ ἱνστιτοῦτο γεωργικῶν ἐρευνῶν Νόρθερν Ρετζιονάλ Ρησέρτ Λαμποράτορι τῆς Πεόρια τῆς Πολιτείας τοῦ Ἰλινόις, εἶχαν καλέσει σὲ γεῦμα 5 μαγεύρους διεθνούς φήμης. Τὸ γεῦμα ἦταν πλούσιο καὶ ἐξαιρετικὸ γούστου. Ἀρχισαν μὲ ποικιλία ὀρνέων ἔβρ με μαγιονέζα συνοδευομένων ἀπὸ ἑσπριάκια μὲ φρέσκο βούτυρο. Ἀκολούθησε σούπα καὶ κατόπιν κοττολέτες γαρνιρισμένες μὲ φασόλια σωτὲ καὶ ποὺρε χορταρικῶν. Ἐπειτα ἦλθε μιὰ ποικιλία τυριῶν ποιότητος καὶ τὸ γεῦμα τελείωσε μὲ ἓνα ὠραῖο γλυκίσμα μὲ κρέμα σαντιγύ. Ὡς ποτὰ σεβρίσθηκαν μύτρα καὶ γάλα (μὴν ξεχνῶμεν ὅτι βρισκόμαστε στὴν Ἀμερική).

Τὸ γεῦμα ἦταν περίφημο καὶ οἱ προσκεκλημένοι ἐξέφρασαν τὴν ἱκανοποίησίν τους καὶ τὸ θαυμασμό τους, δταν ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ ἱδρυμάτος ἐνεφανίσθη καὶ τοὺς ἀπεκάμψε ὅτι ὅλα ὅσα ἔφαγαν, χωρὶς καμμιάν ἐξαιρέσιν, ἦταν σόγια καὶ μόνο σόγια ὑπὸ διαφόρους μορφάς.

Πάντα τὸ ἴδιο πρόβλημα

Καὶ τὰ εἰδικὰ ἱνστιτοῦτα μελετοῦν αὐτὴ τὴ στιγμή πληθὺς ἄλλων φυτῶν μὲ ἀληθινὰ καταπληκτικὰς θρεπτικὰς ἱκανότητες, ὅπως λένε. Ὡς πᾶρχει, π.χ., ἓνα εἶδος ἀνανά ἀπὸ τὸν ὁποῖον παράγεται ἀλεύρι πού περιέχει 15 φορές περισσότερο κάλσιουμ ἀπὸ τὸ γάλα τῶν καλύτερων ζώων.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ὅλες αὐτὲς οἱ καλλιέργειες ἀπαιτοῦν ἐκτάσεις. Καὶ ἂν ὑποθέσουμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ κατορθώσῃ ν' ἀξιοποιήσῃ ὅλες τὶς ἐρήμους καὶ τὶς ζούγκλες καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ἀπὸ αὐτὰς τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ἀπόδοσιν μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν χρησιμοποίησιν τῶν λιπασμάτων, στὸ τέλος τοῦ θριάμβου τὸν αὐτοῦ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὸ ἴδιο πρόβλημα: Πῶς θ' αὐξήσῃ ἀκόμη περισσότερο τὴν παραγωγὴν του γιὰ νὰ βρῇ τὰ νέα στόματα πού προστίθενται καὶ θὰ προστίθενται κάθε μέρα στὸν πληθυσμὸ τοῦ πλανήτου μας.

Τὸ πῆδημα αὐτὸ τὸ ἔκαμαν ἤδη οἱ εἰδικοί πού ἀσχολοῦνται μὲ τὸ θέμα. Καὶ μὰς πληροφοροῦν ὅτι οἱ ἐρευνῆς τους ἀπέδειξαν ὅτι δὲν εἶναι καθόλου ἀπαράτητο τὸ ἔδαφος γιὰ νὰ ἔχουμε μιὰ καλὴ παραγωγή. Ὑπάρχει καὶ ἡ τεχνητὴ καλλιέργεια. Πρόκειται γιὰ καλλιέργεια φυτῶν μέσα σὲ ρηχὰ δοχεῖα μὲ νερὸ στὸ ὁποῖον ἔχουν προστεθῇ μόλις 1% θρεπτικὰ ἔλαια. Τὰ δοχεῖα αὐτὰ καλύπτονται μὲ συρματόπλεγμα πού συγκρατεῖ τὰ φυτὰ ὀρθία.

Καὶ δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ κατορθωμάτων τοῦ ἐργαστηρίου. Ἡδὴ στὸ φαλακρὸ καὶ ἀγονο νησί Οὐέικ, στὸ κέντρο τοῦ Εἰρηνικοῦ, οἱ Ἀμερικανοὶ μῆδρεσαν νὰ δημιουργήσουν μιὰν ἀεροπορικὴ βάση μόνο χάρι τὴν τεχνητὴ καλλιέργεια. Ὅλες οἱ ἀνάγκες τῆς ἐκεῖ φρουρᾶς σὲ χορταρικὰ καλύπτονται μὲ φυτὰ πού καλλιεργοῦνται μέσα σὲ γυάλινα δοχεῖα μὲ νερὸ τὸ ὁποῖον περιέχει θρεπτικὰς οὐσίες.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι λιγώτερον ἐντυπωσιακὸς οἱ ἐργασίαι πού γίνονται γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας. Ὅσα ἀναφέραμε πρὶν πάντων ἀφορροῦν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας. Ἀλλὰ, παρ' ὅλη τὴν προπαγάνδα πού γίνεται ὑπὲρ τῆς χορτοφαγίας, εἶναι πολὺ ἀπῆσθον ἂν οἱ ἄνθρωποι θὰ δεχθοῦν νὰ παρατηροῦν ἀπὸ τὸ

κρέας καὶ νὰ περιορισθοῦν στὰ χορταρικά.

Βέβαια, οἱ ἐργασίαι γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας βοηθοῦν ἔμμεσα καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας, γιὰτὶ προϋπόθεσις τῆς κτηνοτροφίας εἶναι ἡ ὑπαρξὴ φυτικῶν τροφῶν γιὰ τὴ διατροφή τῶν ζώων, τῶν ὁποῖων ὁ ἀριθμὸς πρέπει ν' αὐξάνῃ μὲ τὸν ἴδιον ρυθμὸ, ἂν οἱ ἄνθρωποι θέλουν νὰ ἔχουν ἐξασφαλισμένον τὸ μπιφτέκι τους.

Στὸν περιορισμένον ὅμως τομέα τῆς κυρίως κτηνοτροφίας, οἱ σημαντικότερες πρόοδοι ἔχουν γίνῃ ἐστὶν τεχνητὴ γονιμοποίηση, ὥστε ν' ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ διαδοθοῦν οἱ ράτσες ἐκείνες τῶν ζώων πού δίνουν τὸ περισσότερο γάλα ἢ τὸ περισσότερο κρέας. Ὅχι μόνο μποροῦν νὰ γονιμοποιῶν θηλυκὰ ζῶα μὲ σπέρμα ἀρσενικῶν πού βρίσκονται σὲ μεγάλη ἀπόστασιν, ἀλλὰ μποροῦν καὶ νὰ μεταφαστεῦσιν γονιμοποιημένα ἄρσεν. π.χ., μιᾶς ἀγελάδας ἐξαιρετικῆς ράτσας σὲ μιὰ ἀγελάδα τοῦ χειροτέρου εἶδους πού θὰ γεννήσῃ ἐστὶν μοσχάρια ἐκλεκτῆς ράτσας. Ἡ μέθοδος αὕτη, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ διατήρησιν τοῦ σπέρματος σὲ μεγάλη ψυχρὴ ἐπὶ χρόνια, μπορεῖ νὰ βοηθῇ πολὺ, ὥστε νὰ ἀναπτυχθοῦν σὲ ὅλον τὸν κόσμον μεγάλα κοπάδια ἀπὸ ζῶα ἀρίστης ποιότητος καὶ ἀποδόσεως.

Ἀλλὰ μιὰ νέα τεχνικὴ, πού ἐφαρμόζεται στὴν κτηνοτροφία ὅσο καὶ στὴν πτηνοτροφία, στηρίζεται στὴν ἐξυπνὴν χρησιμοποίησιν τοῦ φωτός. Φωτίζοντας, π.χ., μὲ ηλεκτρικὸ φῶς τοὺς σταύλους κατὰ τοὺς χειμερινούς μῆνες μὲ τὶς μεγάλες νύκτες καὶ σκοτεινιάζοντας τοὺς ἐπὶ ὀρισμένες ἄρες κατὰ τοὺς θερινούς μῆνες μὲ τὶς μεγάλες ἡμέρες, ἐπέτυχαν νὰ κάμουν τὶς ἀγελάδες νὰ γεννοῦν κατὰ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ ἢ τὶς ἀρχὲς τοῦ φθινοπώρου.

Ἄλλος τρόπος χρησιμοποίησεως τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός εἶναι νὰ φωτίζουν τὰ κοτέτσια στὴ μέση τῆς νύκτας, ὅποτε οἱ κόττες γεννοῦν περισσότερα αὐγά. Πρόκειται περὶ πρακτικῶν ἐφαρμογῶν τῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων ὅτι τὸ φῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἀδένων τῶν ζώων. Ἡ φύσις ἔχει κανονίσει, ὥστε τὰ περισσότερα ζῶα νὰ φέρνουν τὰ μικρά τους στὸν κόσμο τὴν ἀνοιξή, ὥστε τὰ μικρά αὐτὰ ζῶα νὰ μποροῦν ν' ἀναπτυχθοῦν κατὰ τοὺς θερμούς μῆνες τῆς ἀνοιξῆς καὶ τοῦ καλοκαιριοῦ, χωρὶς νὰ κινδυνεύουν ἀπὸ κρύα. Ἐφ' ὅσον ὅμως οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ προστατεῦσιν τὰ νεογέννητα καὶ τὸν χειμῶνα, μποροῦν καὶ νὰ ἐκδιᾶσουν τὴ φύσιν, ὥστε νὰ μεταθέσουν τὴν ἐποχὴ τῆς τεκνοποιίας.

Τὸ ἔργο τῆς Φ.Α.Ο.

Τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς τῶν διαρκῶς αὐξανομένων πληθυσμῶν τῆς γῆς εἶναι τόσο σημαντικὸ, ὥστε ἔχει πᾶναι πρὶν ν' ἀποτελῇ ἀποκλειστικὴν ἀπασχόλησιν τῶν κυβερνήσεων κ' ἔχει πάρει διεθνή χαρακτῆρα. Ἡ ὑπαρξὴ τῆς Φ.Α.Ο. ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς μιὰ ἀπ' τὶς πρὶ ἀπὸ πᾶς ἀποδείξεις πῶς ὁ κόσμος ἔχει συνειδητοποιήσει τὶς ποικίλες μορφές τοῦ προβλήματος τῆς πείνας. Φ.Α.Ο. εἶναι τὰ ἀγγλικά ἀρχικά τῶν λέξεων Ὀργάνωσις Διατροφῆς καὶ Γεωργίας (τοῦ ΟΗΕ).

Πρόκειται γιὰ ἓναν ὁργανισμὸ σχετικὰ καινούργιον, ἀφοῦ ἡ ἱδρυτικὴ τὴν διάσκεψιν ἔγινε στὸ Κεμπέκ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1945, ἀλλὰ οἱ ρίζες του εἶναι πολὺ παλιές. Ἀνά-

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ

μεσα στοὺς δύο πολέμους ὑπῆρχαν, πράγματι, δύο ὁργανισμοὶ πού προετοίμασαν τὸ δρόμον γιὰ τὴ Φ.Α.Ο. Τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτο Γεωργίας, πού εἶχε τὴν ἑδρὰ του στὴ Ρώμη, ἦταν ἓνας διακυβερνητικὸς ὁργανισμὸς, ἰδιαίτερα ἀφιερωμένος ἐπὶ συλλογῇ στοιχείων. Ὁ ὁργανισμὸς αὐτὸς ἐκπλήρωσε θαυμασιὰ τὸ ρόλο του, συγκεντρώνοντας μιὰ πλήρη βιβλιοθήκην, καὶ παρέχοντας τεχνικὰ καὶ στατιστικὰ πληροφορίας σ' ὅλες τὶς χώρες τοῦ κόσμου. Πάντως, αὐτὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο περιοριζόταν στὰ ζητήματα πού ἀφοροῦσαν τὸ ἐμμέριον τῶν τροφῶν καὶ δὲν ἐνδιαφερόταν γιὰ τὴν παραγωγή καὶ τὴν κατανάλωσίν τους.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ὑπῆρχε στὰ πλαίσια τῆς Ὀργανώσεως Ὑγείας καὶ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν μιὰ Τεχνικὴ Ἐπιτροπὴ Διατροφῆς. Στὸς κόλπους αὐτοῦ τοῦ ὁργανισμοῦ ἀναπτύχθηκε ἡ ἰδέα πού βρίσκεται στὴ βάση τῆς Φ.Α.Ο.: Ἰδέα λογική, ἀλλὰ πού παραμελήθηκε πολὺν καιρὸ ἀπ' τοὺς τεχνικοὺς καὶ τοὺς ἐμπόρους πού ἦταν ἀπασχολημένοι ἀποκλειστικὰ μὲ τὰ προβλήματα τοῦ κλάδου ἢ τὰ συμφέροντά τους. Ἡ ἰδέα αὕτη συνίσταται στὸ ἑξῆς: Εἶναι παράλογο νὰ ξεχωρίζῃ κανεὶς τὴ γεωργίαν ἀπ' τὸ σκοπὸ τῆς, τὴ διατροφή. Οἱ οικονομολογοὶ μιλοῦσαν γιὰ ὑπερπαραγωγή, ἀλλὰ οἱ γιανοροὶ διατίστωναν πῶς τὸ ἐπίπεδο διατροφῆς τῶν περισσοτέρων πληθυσμῶν τῆς γῆς ἦταν ἀνεπαρκές γιὰ τὴν ὑπαρξὴ ἐνὸς ἱκανοποιητικοῦ ἐπίπεδου ὑγείας. Ἀκόμα καὶ στοὺς πληθυσμούς πού εἶχαν τὴ φῆμιν πῶς τρέφονταν καλά, οἱ φτωχότερες τάξεις ὑποβάλλονταν σὲ ἀνεπαρκὴ διαίτα.

Στὶς 14 Αὐγούστου 1941 δόθηκε στὴ δημοσίευσιν ὁ Χάρτης τοῦ Ἀτλαντικοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Ἡν. Πολιτεῖες καὶ ἡ Ἀγγλία ἐπαιρναν θέση πᾶνω σ' ἓνα σῶρον θεμάτων βασικά γιὰ τὸ μέλλον. Ἐγγυοντοῦσαν ὅτι οἱ πρῶτες ὅλες τῆς γῆς θὰ ἦταν προσιτὲς σ' ὅλους, κι ὅτι θὰ ὑπῆρχε ἐλευθερία στὶς ἐμπορικὰ συναλλαγές πού εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν οικονομικὴ εὐημερία. Διατύπωναν τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ δόλεπαν τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς εἰρήνης, πού θὰ ἐγγυόταν σ' ὅλες τὶς χώρες μιὰν ὑπαρξὴ ἀπαλλαγμένη ἀπ' τὸ φόβο καὶ τὴν ἀνάγκην.

«Διεθνὲς συνειδήσεις»

Ἐκκινώντας ἀπ' αὐτὲς τὶς ἀρχές, οἱ σύμμαχοι συγκάλεσαν τὸν Μάϊον τοῦ 1943 τὴν Διάσκεψιν τοῦ Χάτ Σπρίγκς, κυρίως χάρι τὴν προσωπικὴν πρωτοβουλία τοῦ προέδρου Ρούζβελτ. Αὕτη στάθηκε ἡ πρώτη διάσκεψιν τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν κ' εἶναι χαρακτηριστικὸ πῶς ἀφιερώθηκε στὰ προβλήματα τῆς γεωργίας καὶ τῆς διατροφῆς.

Αὕτῃ τῇ διάσκεψιν πέτυχε κατὰ μεγάλο μέρος ἓναν ἀπ' τοὺς σκοποὺς πού τῆς εἶχαν τεθῇ: Τὴ δημιουργίαν μιᾶς διεθνούς συνειδήσεως σχετικὰ μὲ τὸ πρόβλημα διατροφῆς πού ἀντιμετωπίζει ἡ γῆ. Ἰδού μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπ' τοὺς λόγους πού ἐκφωνήθηκαν σ' αὐτὴ τὴν διάσκεψιν:

«Δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ ἀρκετὰ τρόφιμα γιὰ τὴν ὑγείαν ὅλου τοῦ κόσμου. Αὐτὸ δὲν τὸ δικαιολογεῖ οὔτε ἡ ἀγνοία, οὔτε ἡ ἀνεπάρκεια τῆς φύσεως. Ἡ παραγωγή τροφίμων μπορεῖ καὶ πρέπει ν' αὐξηθῇ».

Ἐπρωταρχικὴ αἰτία τῆς πείνας καὶ τῆς κακῆς διατροφῆς εἶναι ἡ φτώχεια. Εἶναι ἀχρηστὸ νὰ παράγονται περισσότερα τρόφιμα, ἂν οἱ ἄνθρωποι σὲ κατὰ τὴν ἔχουν τὴν ἱκανότητα νὰ προμηθεύουν τὶς ἀγορ-

νότητα νὰ προμηθεύουν τὶς ἀγορ-

ρὲς πού θὰ τὰ ἀπορροφήσουν». Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1945, ὅπως εἴπαμε, συνήλθε στὸ Κεμπέκ ἡ ἱδρυτικὴ διάσκεψιν τῆς Φ.Α.Ο. Σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικόν, τὰ κράτη πού ὑπέγραψαν τὴ σχετικὴ συμφωνία ἀνέλαβαν:

- 1) Νὰ ἀνυψώσουν τὸ ἐπίπεδο διατροφῆς καὶ γενικὰ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῶν πληθυσμῶν τους.
- 2) Νὰ βελτιώσουν τὴν ἀπόδοσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν κατανομή τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ εἰδῶν διατροφῆς.
- 3) Νὰ βελτιώσουν τὴ θέση τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν.

Σπουδαῖες ἐπιτεύξεις

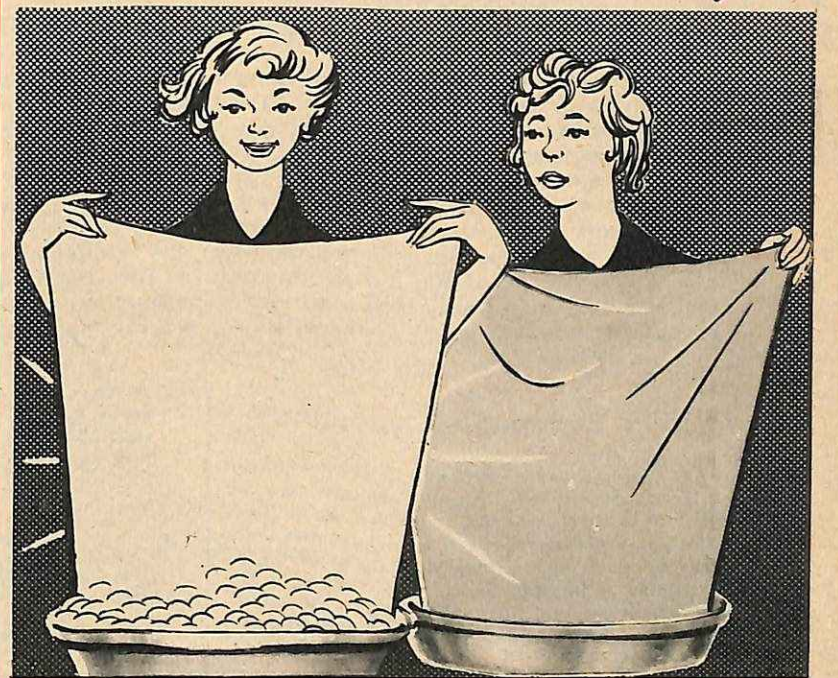
Ἀπ' τὰ 1946, ἡ Φ.Α.Ο. ἀναγκάστηκε ν' ἀναλάβῃ μεγάλες εὐθύνες, γιὰτὶ ἡ κατάσταση τοῦ κόσμου ἀπὸ ἀπόψεως διατροφῆς ἦταν τότε πολὺ κρίσιμη. Ἀν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πῶς τὰ μέλη τῆς ὑπόκεινται κατὰ μέγα μέρος στὶς ἀποφάσεις τῶν ἐπὶ μέρους κυβερνήσεων, πῶς οἱ χώρες τοῦ σοβιετικοῦ συνασπισμοῦ, πού ἀντιπροσώπευον ἓναν τεράστιον οικονομικὸ καὶ γεωργικὸ παράγοντα, δὲν ἔχουν λάβει ὡς τώρα ἐνεργὸ μέρος στὸν ὁργανισμὸ, καὶ τέλος πῶς τὸ ἔργο πού ἐπρεπε νὰ ἐκπληρωθῇ ἦταν τεράστιον, πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ πῶς ἡ Φ.Α.Ο. ἔχει ἐπιτελέσει σπουδαῖον ἔργο.

Ἡ Φ.Α.Ο. εἶναι ὁργανο συγκεντρώσεως καὶ μεταδόσεως ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ στατιστικῶν δεδομένων. Εἶναι ἐπίσης ἓνας σύμβουλος τῶν κυβερνήσεων. Ὅλες οἱ χώρες μποροῦν νὰ ζητήσουν τὴν ἐπίσκεψιν ἀποστολῶν τῆς Φ.Α.Ο. Οἱ ἀποστολὲς αὐτὲς μελετοῦν τὰ τεχνικὰ προβλήματα τῆς κάθε χώρας καὶ προτείνουν πρακτικὰ σχέδια ἐπιλύσεώς τους. Τέτοιες ἀποστολὲς ἔχουν σταλῇ σὲ πολλὰς χώρες (Ἑλλάδα, Σιάμ, Πολωνία, Βενεζουέλα, Νικαράγουα κλπ.). Πολλοὶ ἐμπειρογνώμονες ἔχουν ἐπίσης σταλῇ ὡς σύμβουλοι τῶν κυβερνήσεων. Μόνον ὁ τομέας τῆς γεωργίας ἔχει σήμερον 200 συμβούλους σ' ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ Φ.Α.Ο. διαθέτει ὑποτροφίες πού ἐπιτρέπουν τὴ δημιουργίαν ἐμπειρογνομῶν τῶν διαφόρων χωρῶν. Ὁργαίνεται καὶ σειρὰς ἀνωτέρων μαθημάτων, καθὼς καὶ συναντήσεις ἐκδικῶν καὶ ἐμπειρογνομῶν. Ἀ.χ., κάθε τόσο συνέρχεται ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ Ὀρεῶν, πού μελετᾷ τὰ προβλήματα τοῦ ρυζιοῦ, τοῦ σπουδαιότερου τροφίμου τῆς γῆς.

Τὸ πρόγραμμα τεχνικῆς βοήθειας πρὸς τὶς ὑπανάπτυκτες χώρες ἔδωσε, στὰ 1950, μιὰ σημαντικὴ ὁψη στὸ ἔργο τῆς Φ.Α.Ο. Ἀλλὰ θὰ ἦταν λάθος νὰ νομιστῇ πῶς ἡ ὁργάνωσις αὕτη δὲν εἶναι χρήσιμη παρὰ γιὰ τὶς ὑπανάπτυκτες χώρες. Ἡ Γαλλία, λ.χ., ὀφείλει ἐπὶ τῆς Φ.Α.Ο. τὴν γρήγορην καλλιέργειαν καὶ διάδοσιν ἐνὸς νέου, θαυματούμοτυπου καλαμποκιοῦ.

Τὸ συμπέρασμα ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι, παρὰ τὶς προετοιμασίες τῶν στατιστικῶν, ἐμείψ, ἀλλὰ περισσότερο οἱ ἀπὸγονοὶ μας τῶν προσεχῶν γενεῶν, μὲ μικρὴ σχετικὰ προσπάθεια, θὰ βροῦν τὸν τρόπο νὰ καλύψουν τὴν πείναν τους. Οἱ μεταγενέστεροι, ἂς λάβουν τὰ μέτρα τους. Ἴσως νὰ μὴ μπόρουν νὰ φθάσουν στοὺς ἄλλους πλανήτες καὶ νὰ τοὺς καλλιεργήσουν. Τότε τὰ μῆλα τῆς Καλιφόρνιας καὶ οἱ ἀνανάδες τῶν Ἰνδιάνων θὰ εἶναι ἐγγύαρια προϊόντα. Τὰ ἔξωτικά θὰ ἔρχονται ἀπὸ τὸ φεγγάρι καὶ τὸν Ἀρη. ■

Tide Πλένει υαδρῶτερα ἀπὸ υἄδε τί!

τὸ Tide εἶναι υἄτι διαφορετικὸ,
εἶναι θαυματουργό!

Τὸ ἔχετε δοκιμάσει; Ἄν ὄχι... τότε χάνετε. Χιλιάδες νοικοκυρὲς πρὶν ἀπὸ σᾶς, ἀνεκάλυψαν πῶς: Τὸ Τάιντ, σὲ ἀπορροπαντικὸτητα δὲν συγκρίνεται μὲ τίποτα στὸν κόσμο. Οἱ συνηθισμένες σκόνες καὶ τὰ σαποῦνια τῆς μπουγάδας κατὰ ἀφήνουν στὸ ρούχο, ἓνα γάρισμα. Τὸ TIDE δὲν ἀφήνει τίποτα.

Τὸ TIDE ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΤΙ

Αὕτῃ τὴν ἀλήθειαν τὴν διαπίστωσαν οἱ Ἕλληνίδες νοικοκυρὲς ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα. Τὸ Τάιντ πωλεῖται σὲ ὅλα τὰ καταστήματα ἔτσι, μπορεῖ κάθε νοικοκυρὰ εὐκόλως νὰ προμηθευθῇ τὴν νέα αὕτη θαυματουργὴ σκόνην.

Ἡ καταπληκτικὴ σαπουνάδα τοῦ TIDE καθαρίζει τὰ ρούχα χωρὶς δυνατόν τρίψιμο, λευκαίνει ἀπολύτως τὰ ἀσπρόφρουκα καὶ ξανζωντανεύει τὰ χρώματα.

Ἀσφαλές!
Οἰκονομικόν!
Εὐκόλο στὴ χρῆσιν!

Ο ΕΥΚΟΛΩΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΑ ΡΟΥΧΑ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΕΝΚΑ Α.Ε.
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9 — ΤΗΛ. 56447 — ΑΘΗΝΑΙ

Τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον ἀνῆρχετο τὸ 1950 εἰς 80 δισεκατομμύρια μάρκα ἔφθασε τὰ 180,2 δισεκατομμύρια μάρκα κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος

ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΤΗ βρίσκεται το Μπούρτζι, ο «Θαλασόφυργος», ή το «Καστέλλι», όπως αποκαλείτο στα χρόνια του Αγώνα. Πρώτοι οι Βενετσάνοι, στα 1473, έκτισαν εκεί ένα πύργο, που βαθμιαία επεξετάθη, ώσπου, στα 1698, κατέλαβε όλη την έκταση του νησιού, το οποίο από τότε απέτέλεσε το κλειδί της θαλασσίας άμυνας του Ναυπλίου. Μάλιστα, με μία αλυσίδα που κρεμούσαν από το Μπούρτζι ως τον αντικρινό προμαχώνα «Πέντε αδέρφια», επί της άκτης, σφραγιζόταν τελείως το εσωτερικό λιμάνι της πόλεως. Μεγάλο ρόλο έπαιξε το Μπούρτζι κατά την πολιορκία του Ναυπλίου στην Έπανάσταση, γιατί μόνο από την ημέρα που περιήλθε στα χέρια των Ελλήνων (18 Ιουνίου 1822) ώλοκληρώθηκε ο αποκλεισμός των πολιορκουμένων. Τρείς απόπειρες έκαναν οι Αυστριακοί και οι «Αγγλοι ν' άνεφοδιάσουν λαθραία τους Τούρκους, αλλά ή φρουρά που είχε εγκατασταθή στο Μπούρτζι έματάίωσε τὰ σχέδιά τους. Στα 1865 το φρούριο παρωπλίσθηκε και αφού επί χρόνια χρησίμευσε για τή διαμονή των δημίων, σήμερα έχει μεταβληθή σε ένα αρκετά γραφικό ξενοδοχείο.

Η ψυχρή ΑΝΑΠΛΙΟΥ

του κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Υπάρχουν τόποι που ή ψυχή τους στέκεται στον άφρό. Έτσι και τους πρωταντικρύσεις, τους έδρεψες την όμορφη, σου φυλλορόησαν μέσα στη χούφτα. Όσο κι αν μείνης ύστερα, όσο κι αν τους ζήσης, άλλο δεν έχουν να σου μαρτυρήσουν από τη μαγεία

της πρώτης στιγμής· τὸ άρώμά τους ξεθύμανε μαζί με την παρθενιά τους. Κ' υπάρχουν άλλοι τόποι, κλειστοί, αυτοσυγκεντρωμένοι, ζηλότυπα εχέμυθοι, που τὸ ψυχικό τους μύρο τὸ φιλαργυρεύονται γιατί είναι απόσταγμα ακριβό, αποθησαυρισμένο άργά, μαρτυρικά, στο μάκρος των αιώνων. Τὸ πρόσωπό τους τ' αληθινὸ δεν είναι στραμμένο στὰ έξω· θλέπει στὰ μέσα. —Τέτιος τόπος τ' Ανάπλι.

Όταν ακούω πὼς άρέσει —κι άρέσει συχνά— χαίρομαι μαζί και τρομάζω. Πὼς νά τὸ αντίκρυσε —άναρωτιέμαι— ὁ περιηγητής που τώρα τὸ ἐγκωμιάζει; Μήπως με τὸ μάτι τὸ διαστικό, τὸ ἀδελφάγο, τὸ ἀδελανό, τοῦ αιώνα; “Αν εἶδε ἔτσι τ' Ανάπλι, αν τοῦ χάρηκε τή «γραφικότητα» τήν αἰσθητή στον καθένα, τὸ εἰδύλλιο, τή χρωμολιθογραφία, τότε δεν εἶδε τίποτα. Ὁ τόπος τοῦτος με τή μυστική, θαθεῖα ψυχή, τὸ θασανισμένο πρόσωπο, τὸ σκαμμένο μάγουλο τιμώρησε μ' αξιοπρέπεια τὸ θέηλο: Τὸν κράτησε σ' απόσταξη σεβασμοῦ.

Και γιὰ ν' άμύνεται άπέναντι στον ἐπιπόλαιο ή στον ἀδιάκριτο, τ' Ανάπλι, έχει πρόχειρο τὸ μέσο: τή γοητεία Ἰσα-Ἰσα αὐτήν που εἶναι αἰσθητή και διάχυτη. Άναγεμένο ἐκεῖ, στη θαυότερη ἀγκαλιά τοῦ Ἀργολικοῦ, ὄραμα εὐγενικό, που γράφεται με πινελιά ἀδρή, σβέλτη, ζεστή πάνω στη σπαθωτή λάμψη τοῦ πελάγου, πνιγμένο στο μέγα ἑλληνικό φῶς, ὁ ταξιδιώτης τ' ἀντικρύζει από μακριά κ' ή καρδιά του ἱλαρύνεται. Ἀπό μακριά τ' Ανάπλι εἶναι μιά ήσυχη, μικρή πολιτεία ἀποληρημονημένη φρόνιμα-φρόνιμα πλάι στο γιαλό. Τα

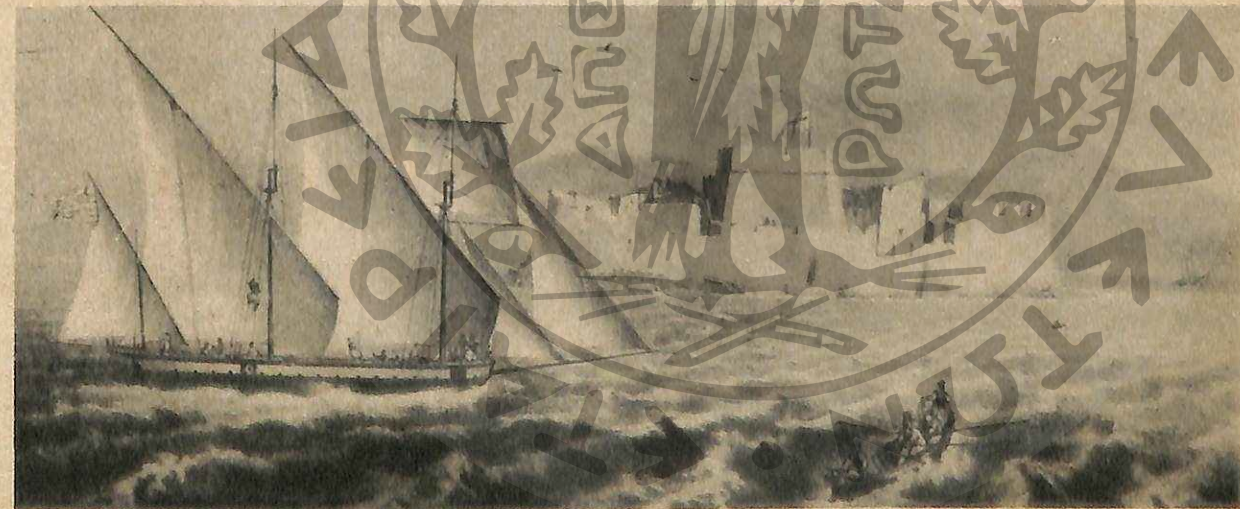
Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ (χαλκογραφία τοῦ Μάλλερ). Στο Ναύπλιο ἐγκατέστησε τήν πρωτεύουσα τοῦ νεοσύστατου κράτους ὁ πρῶτος κυβερνήτης — ὁ αὐτοκράτορας — Ἐδῶ ἔπεσε χτυπημένος από τὰ βόλια τῆς ἐμφύλιας ἔριδας.

Δ. ΨΗΛΑΝΤΗΣ (τοῦ Α. Φρήντελ). Ἐκτός από τὸ ρόλο που ἔπαιξε στην πολιορκία και ἐκπόρευση τοῦ Ναυπλίου ὁ εὐγενικός ἀγωνιστής, τὸ 1825 ἔσωσε με τὸν ἀφαστο ἡρωισμό του τήν ἔδρα τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τὸν ἱμνηρὴμ πασά.

μένο, προσιτό, τὸ μεταφέρει στὰ δικά του, τὰ μεσαιωνικά μέτρα. Εἶναι μιά προσοδιά ὅχι τόσο παλιά ὅσο φαίνεται. Οὔτανει —κι ἄς μοιάζει αὐτὸ ἀπίστευτο— ἴσαμε τὸ κατώφλι τοῦ αἰώνα. Μερικοί από μας, γεννημένοι στο θαρὺ ἱστικό των κάστρων πρὶν από τή μεγάλη σιγή, τήν ἔχουμε τή γλώσσα αὐτή νά διανεύη ἀχνιστή μέσα σ' ὁ αἶμα μας. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, που λέω, ή πέτρα εἶχε ἀκόμα φωνή, ἀντιδούζε, ἀκούμπαγες πάνω της τὸ μάγουλο τοῦ παιδιοῦ και τήν ἐνίσωθες νά τρέμη πυρετωμένη. Κάτι από τὸ μακρινὸ ἐκεῖνον

→
ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ τοῦ Αγώνα δεν ὑπῆρχαν, δέβαια, φωτογραφικές μηχανές και φωτορεπόρτερς. Ἐφρόντιζαν όμως οἱ περιηγητές νά πληροφοροῦν τὸ κοινὸ τῆς πατρίδος των γιὰ τίς χώρες που ἐπισκέπτονταν και συμπλήρωναν τήν γλαφυρή ἀφήγηση με τίς ὑπέροχες ἐκείνες χαλκογραφίες, τίς «γκραβούρες», που μόνο στα παλιά, κιτρινωμένα διδλία συναντᾶ πιά κανείς. Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση με τὸν ἐνθουσιασμό που ἔγνησε στὰ ἐλεύθερα πνεύματα, ἐγέμισε τήν Εὐρώπη με παραστάσεις, ὅπως αὐτή τοῦ Κραϊτσέ-σεν, που ἀπεικονίζει τὸ Μπούρτζι.

Κι' όμως ο μαρτυρικός, ο αίμαλόδρεκλος αὐλὸς λόσος εἶναι σήμερα γεμᾶλος γαλήνη καὶ γλῦκα

ἀπόηχο, λοιπόν, ἂν μπορέσουμε τώρα ν' ἀναστήσουμε, θὰ ἔχουμε προσφέρει τὴ μοναδικὴ πού γίνεται μύηση στὸν καλοπροαίρετο ξένο. Φτάνει νὰ μπαίνει στ' Ἀνάπλι μ' εὐλάβεια, ὄχι τουρίστας, παρὰ προσκυνητῆς.

Ἄς φανταστῇ πρώτα-πρώτα μιὰ πολιτεία πού δὲν ἀνοίγεται ἐνδοτικά στὸν ταξιδιώτη, παρὰ στέκει ἀποτραβηγμένη μέσα στὰ τεῖχη της, καθὼς τ' ἀγρίμι στὴ μονιά του. Τὴ ζῶνουν ἀπὸ τρεῖς πλευρές, κ' ἡ τέταρτη, πίσω, εἶναι θρόνος φοβερὸς, κοφτός, πού ριζοσκελώνει ὀρθοκατέβατος στὸ μαθὶ τὸ πέλαγο. Ὁ τόπος εἶναι χερσόνησος κ' ἔμοιαζε μὲ νησί, τόσο στενός, στριμωχτός σύρριζα σὲ θεόρατο βραχοβουνὶ ἦταν ὁ λαϊκὸς πού τὸ ἔδενε μὲ τὴ στεριά. Γιὰ τὰ μπῆς στὴν πολιτεία ἔπρεπε, τότε, νὰ περάσης μιὰ γέφυρα πού δρασκέλαγε τὴ φαρδεῖά φύσσα. Παλιότερα, ἡ φύσσα ἦταν γεμάτη νερὸ τῆς θάλασσας. Τὸ πέλαγο ἔμπαινε ἔτσι στὴ στεριά κ' ἔγλυφε τὰ κάστρα ἴσαμε τὸ Παλαμήδι, στὰ ριζὰ του.

Ἐμπαινες κ' ἔθγαινες στ' Ἀνάπλι ἀπὸ πύλη θαθεῖα, θουερή, ἀνοιγμένη στὸ ψαχνὸ τοῦ κάστρου. Μνημεῖο ἐγκληματικά, ἀπαίσια θυσιασμένο ἀπὸ τοὺς νεώτερους, ἡ Πύλη τῆς Ξηρᾶς, εἶχε σὲ χρόνια παλιότερα κρεμασμένη κατάκορφα στὴν καμάρα τῆς γυμνῆς χαντζάρας. Κάθε Παρασκευή, ἡμέρα σημαδιακῆ τῆς μεγάλης σφαγῆς, ἡ χαντζάρα ἔσταζε, λένε, φρέσκο αἷμα. Ἄνοιγε ἡ πύλη τὸ πρωτὶ

ζιὲ τὸ κανόνι, ἔκλεινε τὸ ἡλιοθασίλεμα μὲ τὸ κανόνι. Ἔτσι καὶ σφαλίζονταν τὰ σιδερένια πορτόφυλλα, τ' Ἀνάπλι ξεκοβόταν πιά ἀπὸ τὴ στεριά, ἀπὸ τὸν κόσμο, κλειδωνόταν στὸν ἑαυτό του. Τυλιγμένο σφιχτὰ στὴ νύχτα, δὲν ἤξερες ἂν κοιμᾶται ἀποσταμένο, ἂν ξαγρυπνᾷ ἀνήσυχο, ἂν ἀνταριάζεται ἀπὸ ὄνειρο κακό, ἢ ἂν παραμιλᾷ μὲ ὑπόκρουση τὸ ρόχθο τοῦ πελάγου.

Δέος καὶ κατάνυξη ἱσκιωναν τότε τὴν ψυχὴ σου. Στὰ μαγαζάκια, τὰ σκαμμένα μέσα στοὺς χοντροὺς τοίχους, τὰ λαδολύχναρα σβήνονταν ἕνα-ἕνα, οἱ λάμπες χαμηλωμένες κάπνιζαν. Σὲ διαυτήματα ἰσόχρονα, ἀπὸ ψηλά, ἀπὸ τὰ μεσοῦρανα, κατέβαινε στ' αὐτιά σου φωνὴ μακρόσυρτη, πηδοῦσε φτερακίζοντας, στριγγλὸ νυχτοπούλι, ἀπὸ τάπια σὲ τάπια: «Φύλακες γρηγορήτε!». Ἀκοίμητη φωνή, ἀνελέτη, καὶ σοῦ πρόσταζε τὴν ἀγρύπνια, τὸ τέντωμα τῆς ψυχῆς, τὴν ἀσκήση στὴν ἀπαντοχὴ τοῦ ὀλέθρου. «Κοιμήσου», θὰ ψιθύριζε σ' ἀντίρροπο, στ' αὐτὶ σου, πραῦντικά ἕνα τρυφερὸ στόμα μάνας. Κ' ἐσύ, λουφάζοντας στὰ στρωσίδια μὲ τ' αὐτὶ γεμάτο ἀπὸ τὸ κρουνέλιασμα τῆς βροχῆς, τὸ σάλαγο τῆς θάλασσας, τὰ θογγητὰ τοῦ ἀνέμου, θούλιαζες σ' ἕναν ὕπνο γεμάτων παραμύθια πού ἔγιναν ὁράματα.

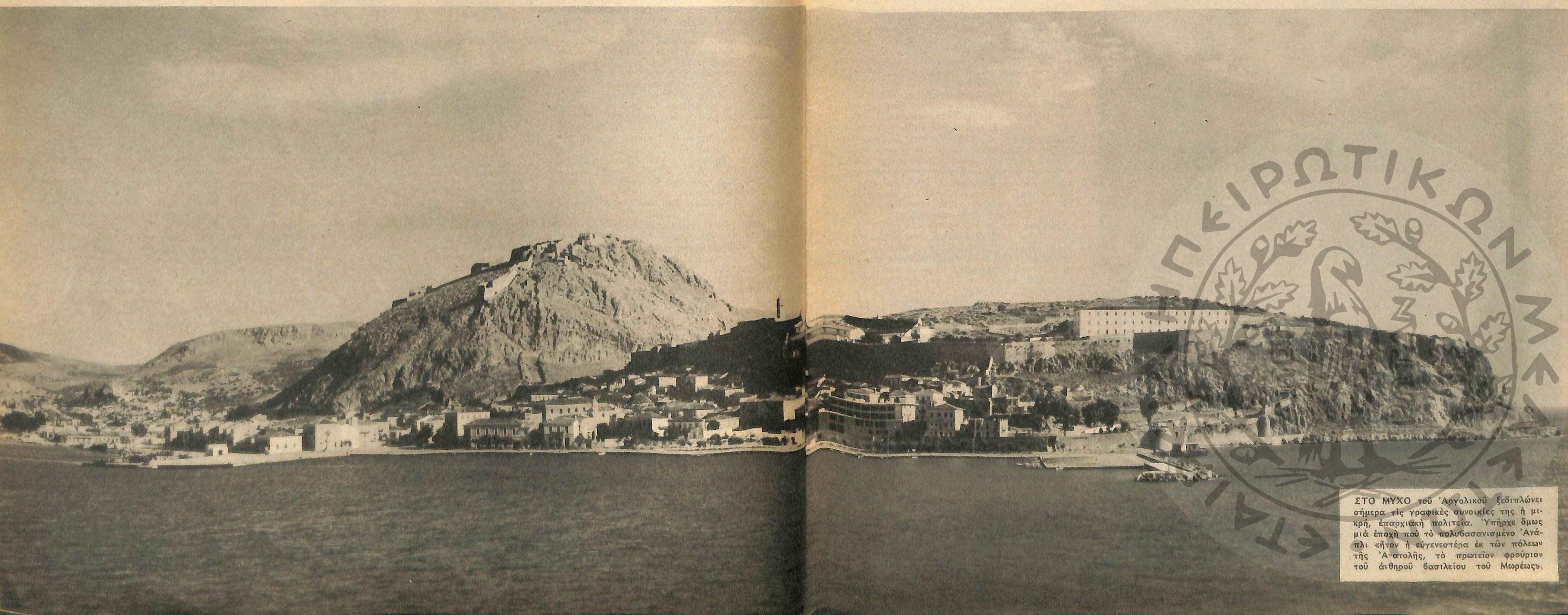
Ἀντίκρου στὸ φαρδὺ γιαλό, ἀραγμένο γιὰ τοὺς αἰῶνες, θρίσκει τὸ Μποῦρτζι. Ἐκεῖ καρτεροῦσε ὁ δῆμιος μὲ τοὺς βοηθοὺς του. Στὸ Παλαμίδι πάλι, οἱ θαρυποινίτες καρτεροῦσαν κι αὐτοὶ, ἀναδεύοντας

τὶς ἀλυσίδες τοὺς. Κάθε τόσο, σὺναυγα, τὴν ὥρα πού ἡ θάλασσα τοῦ λιμανιοῦ γλυκανασαίνει ἀγουροξύνητη, δροσερὴ σὰν κόρφος παιδούλας, μιὰ θάρκα θὰ ἔσχιζε λάμνοντας ἡσυχὰ τὰ νερά, θάπιανε στὸ μουράγιο. Οἱ μαῦροι ἄνθρωποι πηδοῦσαν στὴ στεριά, τρυπῶναν κλεφτὰ στὰ κοιμισμένα σοκκάκια, ἀνέβαιναν στὸ Παλαμήδι. Ἡ καρμανιόλα περίμενε. Καὶ τότε, μὲ τὸ πρῶτο ρόδισμα τῆς μέρας, μέσα σὲ παύση ξέπνοη, τὸ λεπίδι θ' ἀστραφε, σφύριζε, πάγωνε μὲ τ' ἀτσάλινο ἀνάθλεμμά του τὸ δειλὸ χαμόγελο τοῦ ὄρθρου.

Ὅλ' αὐτὰ, στὸ κατώφλι τοῦ αἰῶνα μας ἀκόμα, σὰ νὰ διαιώνιζαν τὴ μεσαιωνικὴ ψυχὴ, τῆς ἐξασφάλιζαν μιὰ στοιχειωμένη διάρκεια. Στ' Ἀνάπλι δὲ χρειαζόταν νὰ ἔχης μάθει τὴν ἱστορία γιὰ νὰ τὴν ξέρης. Τὴν ἀνάπνεες μὲ τὸν ἀέρα, τὴ θύζαινες μὲ τὸ μητρικὸ σου γάλα. Ἡ Ἐπανάσταση ἦταν ζωντανή, παρούσα, τὰ τελευταῖα τῆς παλληκάρια τὰ γνώρισε ὁ πατέρας σου, κάποια σπίτια εἶχαν ὀνόματα ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστές, πού τὰ ἔλαβαν ἀντίδωρο ἀπὸ τὴν πατρίδα. Παιδιά, σκολιαρόπαιδα, φοιτήσαμε στὸ δημοτικὸ πού εἶχε χτίσει γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἡ Γαληνότατη Δημοκρατία. Καὶ καθάλα τὰ κανόνια τὰ σκορπιστὰ ὀλοῦθε, χοντρές μπομπάρδες, μακρόλαιμες κουλεθρίνες μὲ τὰ λατινικά τοῦ ἁγίου Μάρκου, τὶς χρονολογίες του, σκύψαμε στὸ στόμιο, ὠσμιστήκαμε τὸ κατὰλοιπο ἀπὸ τὴν ἀνάσα τοῦ θεριοῦ, πού σὰ νὰ μὴν εἶχε ἀκόμα κρῶσει.

Σὰν πολιτεία τ' Ἀνάπλι εἶναι ἕνα τρόπαιο κατὰ τοῦ νεροῦ, τῆς

ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΒΕΡΟ κάστρο τοῦ Παλαμηδιοῦ ἀνοίγεται ἡ γαλάζια ἄρμονία τοῦ Ἀργολικοῦ. Τὸ Μποῦρτζι, στὸ βάθος, ἄκακο καὶ εἰρηνικὸ στολίδι.

ΣΤΟ ΜΥΧΟ τοῦ Ἀργολικοῦ ξεδιπλώνει σήμερα τὶς γραφικὲς συνοικίες τῆς ἡ μικρῆς, ἐπαρχιακῆς πολιτείας. Ὑπῆρχε ὁμως μιὰ ἐποχὴ πού τὸ πολυδασσανισμένο Ἀνάπλι «ἦτον ἡ εὐγενεσττέρα ἐκ τῶν πόλεων τῆς Ἀνατολῆς, τὸ πρωτεῖον φρούριον τοῦ ἀθηροῦ βασιλείου τοῦ Μωρέως».

Ἡ ζωὴ σφύζει λώρα σὶ τὴν γαλήνια πορφυρεὰ τοῦ Ἀργοῦ

Ἡ γῆς φθορὰς. Ἔτσι καθὼς ἡ Βενετία, ποὺ τὸ ἔχει μυρώσει. Θαλασσοδραχὸς μακρόστενος, καμπουρωτὴ ράχη θεριοῦ ἀμφίβιου, ἔπασσε νὰ κρατᾷ λίγον ἄμμο στὸ προφυλαγμένο ἀπὸ τὰ ρεσάλτα τοῦ πελάγου θορεῖν ἀκρογιάλι. Μ' ἐπιχωματώσεις φανατικές, λιγυ-λίγο, κατάφεραν οἱ ἄνθρωποι νὰ οἰκονομήσουν ἐκεῖ λίγη στεριά, νὰ θεμελιώσουν καινούργια τείχη. Ἡ πολιτεία, ἡ σκαρφαλωμένη ὡς τότε στὸ θράχο, ξεχύνεται, κατηφορίζει. Στὰ 1713, ὁ Αὐγουστῖνος Σαγρέδος στήνει στ' ἀκροθαλάσσι τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ ἁγιο-Νικόλα, προστάτη τῶν ναυτικῶν.

Κι ὅμως οἱ καιροὶ εἶναι σκληροί, παραγμένοι, τ' Ἀνάπλι περνᾷ ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Ἐκατὸν ἐβδομήντα-τόσους χρόνους τὸ ἔχουν κρατήσῃ οἱ Φράγκοι, ἑκατὸν πενήντα ἕνα οἱ Βενετσάνοι, ἑκατὸν σαράντα ἔξι οἱ Τοῦρκοι. Οἱ λαοί, οἱ φυλές, οἱ στρατοὶ ἀναμετριῶν.

(Φωτογραφίες ΜΕΛΕΤΖΗ καὶ ΤΟΜΠΑΖΗ)

ΓΡΑΦΙΚΟ ΣΟΚΚΑΚΙ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ. Διακρίνεται στὸ βάθος ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τῶν Καθολικῶν, κτισμένος τὸν 16ο αἰῶνα καὶ ἱστορημένος 2 αἰῶνες μετὰ μὲ τοιχογραφίες ἰταλικῆς σχολῆς

ταὶ καὶ συναλλάσσονται, πάνε κ' ἔρχονται στὰ στενὰ τῆς πολιτείας, σηκώνουν σάλαγο πλατὺ, ματώνουν. Ὁ Λέων Σγουρός, ἀφέντης μεγαλώτατος, στερνὸ, θρασυμένο παραθλάσταρο τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ, γκρεμίζεται ἀπὸ τ' ἄλογό του λογιζόμενος στὴν κοιλιά, μπροστὰ στὰ τείχη τῆς πολιτείας. Ὁ Γοφρέδος Βιλλαρδουίνος, μὲ τὸ οἰκόσημο τῶν προγόνων του σταυροφόρων στὸ σκουτάρι καὶ στὸ πανωσκέπι τῆς σέλλας του, χρυσὸ ἀγκυρωτὸ σταυρὸ σὲ μαῦρο κάμπο, ἀνηφόρισε στὰ πλευρὰ τῆς Ἀκροναυπλίας, ἔστησε κατάκορφα τὸ φλάμπουρό του —πᾶει κι αὐτός. Οἱ πρεβεδοῦροι τῶν Ντελαρὸς ἀνασηκώνουν τὸ σιδερένιο μουσοῦδι τῆς περικεφαλαίας τους νὰ χορτάσουν τ' Ἀνάπλι καὶ δὲν προλαβαίνουν τὸ κύμα τοῦ καιροῦ τοὺς παίρνει, τοὺς σαρώνει. Ἄλλος ἀφέντης, ὁ Γουίδος ντ' Ἀνγκιέν, γράφει παρακαλώντας τὴ Μοῖρα κληρονομιά στὴ μοναχοκόρη του τὴν ἀκριβὴ πολιτεία, σφαλεῖ τὰ μάτια καὶ ἀφήνει τὴν ὀρφανὴ παιδοῦ-

λά, δεκατριῶν χρονῶν, Κυρὰ τ' Ἀναπλιοῦ. Τότε γιὰ πρώτη-στερνὴ φορὰ ἕνα θῶρι γυναικεῖο, ἀπαλόχνουδο, θά τρυφερὰν τὴν ὤψη τῆς ἑνσπλης πολιτείας. Ἡ Μαρία ντ' Ἀνγκιέν, θλιβερὸ λουλούδι τοῦ φθινοπώρου, θὰ ζήσει τὸ ψυχομαχητὸ τῆς ράτσας τῆς, τὸ ἡλιοθασίλεμα τῆς φράγκικης ἡγεμονίας. Ὅλο καὶ πὶὸ ἀνήμεροι γίνονται οἱ καιροί, ὅλο καὶ πὶὸ περιζήτητο τ' Ἀνάπλι. Κλειδὶ τῆς Μεσογείου, τ' ὀρέγονται μὲ πάθος οἱ μεγάλοι τῆς Γῆς: Ἡ Βενετία, ἡ Φλωρεντία, ἡ Φραγκία, τὸ Βυζάντιο ποὺ ξεπέφτει, ἡ Τουρκία ποὺ ὀρθώνει στὴν Ἀνατολὴ τὸ μουσοῦδι τοῦ ἀγριμιοῦ, ὀσμίζεται τὸν ἀέρα τῆς θάλασσας, λαχταρῶντας γι' ἀρπαχὴ κ' αἷμα.

Ὁ Νέριος Ἀτσαγιόλης, ὁ Φραντζέσκος Μοροζίνης μὲ τὸν Καίνιξμαρκ, μνηστήρες τῆς ὥρας ἄτυχοι ἢ τυχεροί, θὰ περάσουν συνεπαρμένοι ἀπὸ τὸ χεῖμαρρο τῆς ἱστορίας. Καὶ τὸ κανόνι κάθε τόσο θροντάει, θαρὺς ὁ καπνὸς σέρνεται πάνω στὶς τάπιες τ' Ἀναπλιοῦ, κατακάθεται, δὲ λείει νὰ σκορπίσῃ. Στὰ 1715, μῆνα Ἰούλιο, ὁ Νταούτ-πασᾶς, βοηθημένος ἀπὸ τὸ Σάλλα τὸν προδότη, παραβιάζει τὴν Πύλη τῆς Ξηρᾶς, ξεχύνει τὴν ὀρδὴς του στὴν τυραγνισμένη πολιτεία. Κ' εἶναι ἡ μεγάλη σφαγὴ, ὁ ἀπέραντος θρήνος, ὁ θόγγος ποὺ στοίχειωσε ἀντηχεῖ μακρόσυρτος στοὺς αἰῶνες. Ὡς κάτω στὴν ἐποχὴ μας. θὰ φθάσῃ: «Ἀνάθεμα στὸ Σάλλα!» Ἡ ψυχὴ τοῦ τόπου δὲν ξεχνᾷ, συντηρεῖ καντήλι ἀκοίμητο τῇ θύμῃ, τὴν παραδίνει ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιά. Κ' ἔρχεται τέλος τὸ θαμποχάραμα, ἡ αὐγὴ, τὸ ἑωθινὸ τοῦ 21. Ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Νικηταρᾶς καὶ ὁ Σταϊκόπουλος ἀπὸ στεριά, ἀπὸ τὸ πέλαγο ἡ Μπουμπουλίνα. Στὶς 30 τοῦ Νοέμβριου 1822, νύχτα θροχερή, ἀνταρσιαμένη, ὁ Μοσχονησιώτης, παλληκάρι τοῦ Σταϊκόπουλου, πηδάει στὴν τάπια τοῦ Ἀχιλλέα, πρῶτος τῶν Ἑλλήνων, πατάει τὸ Παλαμήδι. Τρεῖς μέρες ἀργότερα εἰδικοί ἀπεσταλμένοι πάνε τοῦ Κολοκοτρώνη τὰ κλειδιά τ' Ἀναπλιοῦ, ὅπως τοὺς τὰ παράδωσε ὁ Μαχαθούζης Ἀλῆ-πασᾶς. Κι ὁ Γέρος τοῦ Μοριά σκύθει, τ' ἀνασπάζεται καὶ κλαίει...

Αὐτὸ εἶναι τ' Ἀνάπλι, μέσα στὸ Χρόνο. Τέτιο πρέπει νὰ τὸ ξέρης γιὰ νὰ τὸ εὐλαβηθῇς. Κι ὅμως, θαῶμα ἀπίστευτο τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοσφαιρας: Ὁ τόπος τοῦτος ὁ μαρτυρικός δὲν ἔχει τὸ ἀγριωπὸ πρόσωπο τῆς ἀματοκυλισμένης ἱστορίας του. Εἶναι γεμάτος χάρη, λυρισμὸ, κομψότητα. Κι ἂς συνέχισαν τὸ διαίονο δρᾶμα του οἱ ἐμφύλιες ταραχές, κι ἂς χύθηκε μπροστὰ στὸν ἁγιο-Σπυρίδωνα τὸ αἷμα τοῦ Καποδίστρια, κι ἂς ἔγινε ἡ Ἱερουσόλα νὰ φυλακιστῇ σὲ μπουντροῦμι τοῦ Παλαμηδιοῦ ὁ Κολοκοτρώνης. Πρωτεύουσα τοῦ ἀναγεννημένου ἔθνους, ἔχει ζεστάνει στὸν κόρφο τῆς τὸ πνευματικὸ μαρτύριο ποὺ θὰ τοῦ ἡγηθῇ. Ἡρεμο, τ' Ἀνάπλι, τώρα, ἀναπαυμένο, μὲ τὴ γλύκα στὸ πρόσωπο τῶν πολὺ ὥριμων ψυχῶν, βλέπει τὴ νέα ζωὴ νὰ σφύζει γύρω, τὴ ζωὴ ποὺ αὐτὸ ἐθέρμανε, καὶ τὴν καμαρώνει. Ἡ θυσία του δικαιώθηκε.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

ΝΕΑ ΖΩΗ ΧΑΡΙΣΕ ΣΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ. ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΜΕΓΑΛΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

ΣΤΟ ΜΩΛΟ ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΨΑΡΔΕΣ Ν' ΑΝΟΙΧΤΟΥΝ ΣΤΟΝ ΑΡΓΟΛΙΚΟ. Η ΑΛΙΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μίσος, γίγκα και χερουδάφι

ΤΙ ΑΠΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ;

Η ΙΤΑΛΙΑ έχει αποκτήσει ρεκόρ στις «δίκες-μαμμούθ». Μετά την περιβόητη υπόθεση Μοντέζι, άρχισε τώρα η δίκη για το θησαυρό του Μουσσολίνι και για τις τέσσερις δολοφονίες που συνδέονται με την εξαφάνισή του. Ο όγκος των σχετικών δικογραφιών δεν είναι καθόλου εύκαταφρόνητος.

Μία παλαιά, αλλά πάντα ενδιαφέρουσα υπόθεση εμφανίστηκε τελευταία στο κακούργιο δικαστήριο της Πάδοβας: Το ζήτημα του «χρυσού του Ντόνγκο». Όπως είναι γνωστό, οι παρτιζάνοι, που συνέλαβαν στα 1945 τους ύπουλους του Μουσσολίνι, τους παρέταξαν στη γραμμή και τους πήραν ό,τι πολύτιμο είχαν. Συγχρόνως, πήραν το θησαυρό του Μουσσολίνι και τον μετέφεραν στο δημαρχείο του Ντόνγκο. Από τότε, τα ίχνη του θησαυρού εξαφανίστηκαν...

«Ας δούμε όμως πώς έχει απ' την αρχή αυτή η υπόθεση: Την αύγη μιάς βροχερής μέρας, πριν από δώδεκα χρόνια, μιά φάλαγγα από κάπου 50 αυτοκίνητα κυλούσε στη δυτική ακτή της λίμνης του Κόμο, προς το βορρά. Είναι η 27η Απριλίου. Το θράδυ της παραμονής, στο Μενάτζιο, ο Μουσσολίνι αναγκάστηκε να παραιτηθεί απ' το σχέδιό του να μεταναστεύσει στην Ελβετία. Ο ύπουλός του Τάρτσι κ' ένας άλλος υπάλληλος, που είχαν προσπαθήσει να περάσουν τα σύνορα, είχαν κιόλας συλληφθεί απ' τους παρτιζάνους. Δεν έμενε πια παρά η φυγή προς τον βορρά, και γι' αυτό ο Μουσσολίνι κ' οι σύντροφοί του αναγκάστηκαν ν' ακολουθήσουν μια γερμανική φάλαγγα αντιστασιακού πυροβολικού, για να περάσουν μαζί της απ' το Βελτλίν, στο Μεράν.

Ψυχρές σταγόνες βροχής έπεφταν πάνω στα πράσινα φυλλάδια, που περιβάλλουν αυτή την συνήθως τόσο ωραία λίμνη: το νερό της ήταν γκριζό, ο ούρανός της συννεφιασμένος. Για δεύτερη φορά το θωρακισμένο δχημα του Μουσσολίνι, που βρίσκεται επί κεφαλής της φάλαγγας, σταμάτησε λίγο πριν απ' την κομώπολη Ντόνγκο.

Λίγες εκατοντάδες μέτρα προηγουμένως είχε πέσει σε μιά ζώνη σπαρμένη με τ' απαραίτητα εκείνα αντιταγματικά καρφιά. Ο Μουσσολίνι, που τον κατέβληδε όχι μόνο η κατάρρευση της «Αυτοκρατορίας» του, μα κ' ένα έλκος του στομάχου, είχε γίνει τις τελευταίες μέρες άδουλός και άπαθής. Όταν ο οδηγός άναγγειλε πώς υπήρχαν εμπόδια, ο Ντούτσε είπε, από παλιά συνήθεια, «Προχωρήστε!». Αυτή τη φορά όμως ήταν άδύνατο να προχωρήσουν: Ο δρόμος ήταν φραγμένος με δδοφράγματα, και ψηλά στους λόφους, πίσω απ' τους θάμνους και τα δέντρα, караδοκούσαν τα αυτόματα των παρτιζάνων. Ήταν το τέλος του 25χρονου καθεστώτος.

Μαζύ με τον Ντούτσε ταξίδευαν όχι μόνον η Κλαρέττα Πετάτσι —ή πραγματική αυτή φίλη του Μουσσολίνι είχε άρνηθεί, πριν λίγες μέρες, να φύγει με τους γονείς της— αλλά και σχεδόν όλα τα υπολείμματα της «φασιστικής δημοκρατικής κυβέρνησης», που είχε εγκαθιδρύσει ο Ντούτσε στο Σάλο: Πεντέξη ύπουργοί, μερικοί κατά το μάλλον ή ήττον γνωστοί παράγοντες του κόμματος και —πράγμα που ένδιέφερε τους μεταγενέστερους περισσότερο απ' τα στελέχη μιάς νικημένης δικτατορίας— ο κρατικός θησαυρός.

Ο «ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΣ» ΝΤΟΥΤΣΕ
«Άλλοι έκδικήθηκαν το σασκίον του και άλλοι το θησαυροφυλάκί του.

Η «σπάθη του Ισλάμ»

Στον δρόμο απ' το Μιλάνο στο Μενάτζιο είχε κιόλας προστεθεί στη φάλαγγα ένα δαγόνι, όπου, εκτός από μετοχές και κρατικά χρεώγραφα, είχε παραχωθεί και η περίφημη «σπάθη του Ισλάμ». Αυτό το σπαθί είχε μήκος ενάμισυ σχεδόν μέτρο, ήταν κατασκευασμένο από καθαρό χρυσάφι και ζύγιζε, μαζί με την άδαμαντοποικίλη λαβή του, πάνω από 30 κιλά. Για τελευταία φορά το είδαν στην κατοχή ενός νεαρού χωρικού, που το κρατούσε άπάνω στους ώμους του και πήγαινε προς τα χωράφια. Όμως, μπροστά σ' όλα όσα μετέφερε εκείνο το πρωί το δαγόνι των τελευταίων φασιστών, η «σπάθη του Ισλάμ» δεν ήταν παρά μπαγκατέλλα. Άλλωστε, ο Μουσσολίνι κ' οι συνοδοί του δεν θάχαν πια καιρό για να σκεφτούν την οικονομική τους κατάσταση.

Ο Ντούτσε κ' η φιλενάδα του τουφεκίστηκαν την άλλη μέρα στην Μετσέγκρα, μιά κάπως νοτιότερη τοποθεσία της λίμνης του Κόμο, κ' οι συνταξιδιώτες του την ίδια σχεδόν στιγμή στην πλατεία του Ντόνγκο. Μ' αυτό τον τρόπο οι παρτιζάνοι απέφυγαν —καλώς ή κακώς— τη διεξαγωγή στην Ιταλία μιάς δίκης Σπας της Νυρεμβέργης. Το δυστύχη-

ΑΦΟΥ ΕΠΙ ΕΙΚΟΣΙΤΡΙΑ χρόνια υπήρξε κατ' ανάγκη «μεγάλη κυρία» της Ιταλίας, η ντόνα Ραχήλ Μουσσολίνι, μετά το «θλιβερό συμβάν» περιωρίστηκε άδοουβα σε μιά ήσυχη και στερημένη ζωή, στην άφαια

Η ΚΛΑΡΕΤΤΑ ΠΕΤΑΤΣΙ στάθηκε όμολογουμένως πιστή, μέχρι τέλους, στον Ντούτσε. Μπορούσε να φύγει και να σωθεί όσο ήταν ακόμη καιρός, αλλά προτίμησε να συμμεριστή τη μοίρα του αγαπημένου της Μπενίτο.

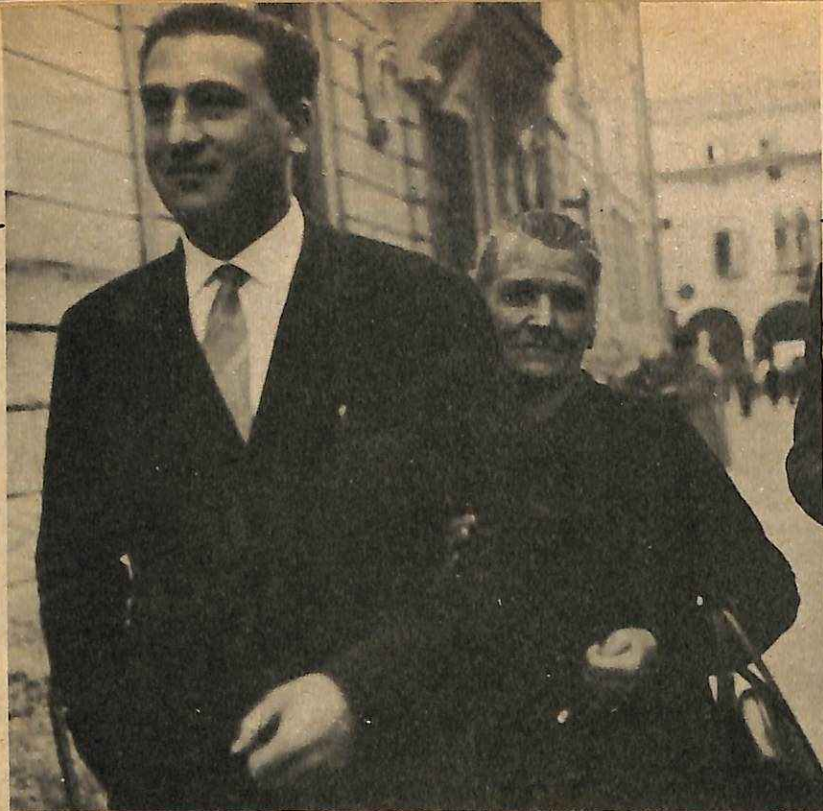
(Φωτ. Camerafoto)

μα είναι ότι δεν περιωρίστηκαν σ' αυτή την —ιστορικά κατανοητή— προσωπική έκδίκηση: Ένώ μερικοί απ' αυτούς ξεκαθάρισαν τους εκπροσώπους της δικτατορίας, άλλοι ασχολήθηκαν με την υλική κληρονομιά της «δημοκρατικής φασιστικής κυβέρνησης».

Ένας κατάλογος

Στη δίκη της Πάδοβας δεν κατορθώθηκε να καταρτισθεί ένας πλήρης και ακριβής κατάλογος αυτού του κρατικού θησαυρού. Δώδεκα χρόνια είναι πολύ μακρό διάστημα, για να μπορέσει να διατηρηθεί τέτοιος κατάλογος. Σύμφωνα, πάντως, με τα στοιχεία που υπάρχουν, ο θησαυρός του Ντόνγκο έπρεπε ν' αποτελήται

- απ' τα έξως περιουσιακά στοιχεία:
- 1. Κεφάλαια της «δημοκρατικής φασιστικής κυβέρνησης»:
- α) 33 κιλά χρυσού σε ράβδους.
- β) 33 κιλά χρυσού σε αντικείμενα.
- γ) 1.150 χρυσές λίρες.
- δ) 147.000 έλβετικά φράγκα.
- ε) 16.000.000 γαλλικά φράγκα.
- στ) 10.000 πεσέτες.
- ζ) 63.000 δολάρια.
- η) 41.000.000 Ιταλικές λιρέττες.
- 2. Κεφάλαια των Υπουργείων:
- α) Υπουργείον Έσωτερικών: 18.000.000 λιρέττες.
- β) Υπουργείο Λαϊκής Μορφώσεως: 15.000.000 λιρέττες.
- γ) Υπουργείον Δημοσίων Έργων: 12.000.000 λιρέττες.
- δ) Υπουργείον Συγκοινωνιών: 15.000.000

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΤΡΙΑΝΤΑΠΕΝΤΕ κατηγορουμένους της δίκης της 'Ιαδοδας είναι και ο Σεζάρε Τιούτσι, αδελφός της Τζιάννα, η οποία εκτελέστηκε από τους συντρόφους της επειδή «έβριξε ανάρμοστη περιέργεια».

Ο ΛΑΖΑΡΟΣ ΟΥΡΜΠΑΝΟ, ο «Μπίλ», ήταν επικεφαλής της ομάδας των πασιζάνων η οποία επέτρεψε κατά της φάλαγγος του Μουσολίνι. Άλλα έπειτα από 12 χρόνια το δικαστήριο θα δυσκολευτή πολύ ν' ανασυνθέσει τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν γύρω από τη λεηλασία του θησαυρού.

ΜΙΣΟΣ, ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΧΡΥΣΑΦΙ

Τέσσαρες άγριες δολοφονίες ρίχνουν τραγικό φῶς στο μυστήριο

ε) Ύψους Προεδρίας 15.000.000 λιβρέτες.

στ) Δημοκρατικό Φασιστικό Κόμμα κι άλλα υπουργεία: 50.000.000 λιβρέτες.

Όλα αυτά τα ποσά μαζί υπολογίζονται σε 11 περίπου δισεκατομμύρια σημερινές λιβρέτες, δηλαδή, σε 523 809.523 δραχμές.

Κληρονόμος το Κ.Κ.Ι.;

Η προσωρινή κυβέρνηση της Έπιτροπής Έθνικής Απελευθέρωσης, που διαδέχτηκε τη Δημοκρατική Φασιστική Κυβέρνηση, μετά την εκτέλεση των φασιστών αρχηγών, υποτίθεται πως είχε κάποιο δικαίωμα, τουλάχιστον πάνω στην «κρατική» περιουσία, που υπήρχε στο θαγόνι (γιατί φαίνεται πως υπήρχαν και προσωπικά χρήματα του Ντούτσε και της Πετάντσι, καθώς και χρήματα του γερμανικού ναυτικού και της γερμανικής αεροπορίας). Καθώς φαίνεται, όμως, τίποτα απ' όλα αυτά δεν έπεσε στα χέρια της. Ποιάς λοιπόν έκρινε το θησαυρό; Αυτό είναι το ερώτημα, που έπρεπε να ξεκαθαρίσει η δική της Πάδοβας. Η λύση του φαίνεται πως θα έχη και μεγάλη πολιτική σημασία, γιατί ο εισαγγελικός είναι σίγουρος πως τη μερίδα του λέντος απ' το θησαυρό του Ντόνγκο την πήρε το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα.

Οι κομμουνιστές κατηγορούνται —σπουδαιότερος τους είναι ο Ντάντε Γκορρέρι, που μεταπολεμικά χρημάτισε κάμποσα χρόνια διευθυντής κ' είχε άσυλία, πράγμα που συνέβαλε σημαντικά στην καθυστέρηση της δίκης— χρησιμοποιήσαν κατά τη διάρκεια της δίκης μια τριπλή άμυντική γραμμή. Η πρώτη στηρίζεται στο γεγονός ότι η φάλαγγα που μετέφερε τον Μουσολίνι και το θησαυρό του βρισκόταν επί δυο σχεδόν μέρες υπό τελείως ανεπαρκή φρούρηση στο δρόμο προς το Ντόνγκο, και πως ο πεινασμένος έξ αιτίας του πολέμου πληθυσμός είχε πολλές ευκαιρίες να υποκύψει στον πειρασμό που αποτελούσε το χρυσάφι. Υπάρχει σχετικά η κατάθεση ενός νέου με το παρατσούκλι «Σκασσάμικιν» (μαστοροχαστή), που εργαζόταν ως σωφέρ και που άσολόγηση ότι, μαζί με την πασιζάνα Τζιάννα (Τζιουζέππινα Τιούτσι), μετέφεραν 5-6 βαρεία κιβώτια με 400 εκατομ. λιβρέτες, στα γραφεία του Κ.Κ. του Κόμο.

Μόνο τρόφιμα και τοιγάρα

Η δεύτερη άμυντική γραμμή των κατηγορουμένων συνίσταται στην προσπάθεια ν' απορρίψουν ολόκληρη τη θεωρία του θησαυρού σαν απλό μύθο, και να χαμογελούν με οικτο όταν γίνεται λόγος για χρυσάφι. Κατά τους Ισχυρισμούς τους, στο περίφημο θαγόνι δεν υπήρχαν παρά έσώρυχα, τρόφιμα και τοιγάρα. Έναντιον αυτής της άφελους μεθόδου μαστυρεί ένας κατάλογος που βρέθηκε εκείνες τις μοιραίες απριλιτικές μέρες στο δημαρχείο του Ντόνγκο, και που είχε υπογραφη από μερικούς αρχηγούς των πασιζάνων. Ο κατάλογος αυτός βέβαια δεν είναι πλήρης, αλλά απαριθμεί πάντως αρκετά εκατομμύρια, και αναφέρει πως το ποσόν αυτό επρόκειτο να παραδοθή στο Κ.Κ. του Κόμο, γιατί είχε χρηματοδοτήσει επί πολλούς μήνες με δίκους του πόρους

ολόκληρο το κίνημα αντίστασης στην περιοχή του Κόμο.

Σ' αυτό το σημείο στηρίζεται η τρίτη, αντιφατική προς τις άλλες δυο (σύμφωνα με την κομμουνιστική παράδοση), αλλά πιθανώτατα και ισχυρότερη άμυντική γραμμή του κόμματος. Η γραμμή αυτή δεν αμφισβητεί πως το Κ.Κ. πήρε το θησαυρό, αλλά άφνει να ένοσθη πως τα χρήματα αυτά έπαιξαν σημαντικό ρόλο στον απελευθερωτικό αγώνα εναντίον του φασισμού. Άκόμα, λοιπόν, κι αν το δικαστήριο της Πάδοβας καταλήξει σε συμπεράσματα για την υπόθεση του θησαυρού, ο δημοσίος κατηγορός θα πρέπει ν' αποδείξει πως τα λάφυρα του Ντόνγκο ήταν πολύ μεγαλύτερης αξίας απ' το ποσόν που οι κομμουνιστές αξιώνουν ως επόλεμους δαπάνες. Η δίκη όμως της Πάδοβας δεν γίνεται μόνο για το θησαυρό, αλλά και για τέσσαρες δολοφονίες, που έγιναν μετά τον τερματισμό του απελευθερωτικού πολέμου. Έκείνο που συνδέει τις δυο υποθέσεις είναι το γεγονός ότι μερικοί απ' τους κατηγορουμένους είναι ίδιοι και στις δυο περιπτώσεις. Και πρώτος-πρώτος, ο τέως κομμουνιστής διευθυντής, Γκορρέρι.

Ο Νέρι και η Τζιάννα

Ανάμεσα στους πασιζάνους της περιοχής του Κόμο, που είχαν για αρχηγό τους κάποιον «Φάμπιο» (Πιέτρο Βεργκάνι), περιλαμβάνονταν μαζί με πολλούς άλλους γραφικούς τύπους, ο «καπιτάνο Νέρι» (Λουίτζι Κανάλι, στην ιδιωτική του ζωή, φίλος της Τζιάννας κ' ένας απ' τους τολμηρότερους πασιζάνους), κι ο «διοικητής Πέντρο» (κόμης Πιέρ Λουίτζι Μπελλίνι ντέλλε Στέλλας). Κ' οι δυο είχαν υπογράψει τον κατάλογο του Ντόνγκο, αλλά φαίνεται πως είχαν ταχθ' έναντιον της παραδόσεως του θησαυρού στο Κ.Κ. Ο Νέρι κ' η Τζιάννα είχαν πείσει, τον Ιανουάριο του 1945, στα χέρια της Μαύρης Ταξιαρχίας, ανακρίθηκαν πολλές μέρες και βασανίστηκαν, γιατί οι φασίστες ήλπιζαν να τους αποσπάσουν πληροφορίες για την οργάνωση των πασιζάνων. Ο Νέρι όχι μόνον υπέμεινε τα βασανιστήρια, αλλά κατόρθωσε και ν' αποδράσει. Η Τζιάννα δεν είχε τη δύναμη ν' αντέξει τόσο πολύ στις σατανικές ανακριτικές μεθόδους, αλλά κι αυτή κατάφερε, αν και την παράδωσαν στα Ές-Ές, να ελευθερωθή έπειτα από λίγες εβδομάδες. Έπειδή, όμως, όπως λένε, μερικοί πασιζάνοι συνέληφθησαν βάσει των όμοιογών που της απέσπασαν, η Έπιτροπή Απελευθέρωσης την καταδίκασε σε θάνατο κι αυτήν και το φίλο της. Όμως, αυτή η απόφαση ανακλήθηκε τον Φεβρουάριο του 1945, έπειτα από ένα υπόμνημα που έστειλε ο Νέρι στην ανώτατη ηγεσία των πασιζάνων και οι δυο αγωνιστές αποκαταστάθηκαν με όλες τις τιμές κ' έπαιξαν τότε, τον Απρίλη, σημαντικό ρόλο στη σύλληψη των φασιστών αρχηγών στο Ντόνγκο.

Συνταγή δολοφονιών

Μερικές μέρες αργότερα, ο «καπιτάνο Νέρι» εξαφανίστηκε. Η Τζιάννα πληροφορήθηκε απ' τον Βεργκάνι πως ο φίλος της εκτελέστηκε και δ-

τι η ίδια θάκανε καλύτερα να εξαφανιστή απ' την περιοχή του Κόμο. Φυσικά, η Τζιάννα, δεν έμεινε ικανοποιημένη απ' αυτή τη δήλωση. Μαζί με την αδελφή του Νέρι άρχισαν να κάνουν έρευνες —με αποτέλεσμα να εκτελεσθ' κι αυτή—.

Οι δολοφόνοι του Νέρι όμως δεν αισθάνονταν ακόμα έντελως σίγουροι. Η Άννα Μπιάνκι, μία κοπέλα απ' το Ντόνγκο, που ήξερε κι αυτή κάτι για το τέλος του γενναίου «καπιτάνου», έπεσε στα χέρια τους, στις 4 Ιουλίου, και φυλοκοπήθηκε άγρια. Της έκαναν εγκαύματα στο πρόσωπο και στα χέρια και την έριξαν στη λίμνη ακόμα ζωντανή. Δυο μέρες αργότερα, ο πατέρας της βρήκε το ίδιο τέλος. Και τα δυο πτώματα φερεύθηκαν στη λίμνη. Η αδελφή του Νέρι λέει πως ο Ντάντε Γκορρέρι μάλωσε πολύ τους δολοφόνους γι' αυτό, και τους εξήγησε πως έπρεπε να έχουν ενεργήσει:

—Μιά σφαίρα στο κεφάλι και μία στην κοιλιά! Έτσι φουσκώνουν περισσότερο και βουλιάζουν πιο γρήγορα!

Έπειτα απ' όλα όσα ήρθαν ως τώρα στη δημοσιότητα μπορεί κανείς να υποθέσει πως κίνητρο αυτών των φόνων ήταν το γεγονός ότι ο Νέρι φρόνησε να δεχτή την κατάσχεση του θησαυρού απ' τους κομμουνιστές. Όμως η εισαγγελική αρχή άφησε έσκεμμένα κατά μέρος αυτή την εισαγωγή, και στήριξε την κατηγορία αποκλειστικά στις προσωπικές διαφορές, που υπήρχαν ανάμεσα στον Νέρι και στους άλλους πασιζάνους. Ο «καπιτάνος», στο υπόμνημά του προς την ανώτατη ηγεσία του Απελευθερωτικού Αγώνος, είχε καταγγείλει την απληστία του Βεργκάνι και τις μεθόδους γενικά του Κομμουνιστικού Κόμματος. Παραπονεμένη, επίσης, στις ημέρες του Ντόνγκο, και για τη συμπεριφορά του Γκορρέρι, που ενώ είχε περάσει τα έλβετικά σύνορα, για λόγους ασφαλείας, τον Φεβρουάριο του 1945, ξαναεμφανίστηκε έπειτα στο Κόμο, για να μετάσχη στη διαμονή του θησαυρού. Άς σημειωθεί ότι η μετάβασή του στην Έλβετία δεν έγινε οικειοθελώς, αλλά έπειτα από έντονη πίεση των φασιστικών στρατευμάτων. Ο «Πέντρο», δηλαδή, ο κόμης Μπελλίνι, έχει καταθέσει πως ο Νέρι εκτελέστηκε κατά διαταγή του Βεργκάνι. Γι' αυτό ο Βεργκάνι κι ο Γκορρέρι είναι οι κυριώτεροι κατηγορούμενοι στην υπόθεση των τεσσάρων δολοφονιών.

Έμπόδιο και πλεονέκτημα

Μια ενδιαφέρουσα λεπτομέρεια είναι ότι οι έρευνες, που έγιναν στο ανάμεταξύ στη λίμνη του Κόμο για ν' ανακαλυφθούν δυο θαλιότες γεμάτες ράβδους χρυσού, που είχαν πάρει μαζί τους οι αρχηγοί του φασισμού και που, σύμφωνα με τις δηλώσεις κάποιου μάρτυρος, είχαν ριχτή στη λίμνη στις 27 Απριλίου 1945, απ' τον Γερμανό αξιωματικό Όττο Κίσματ, κοντά στο Σορίκο, δεν κατέληξαν σε αποτέλεσμα. Τις έρευνες τις είχε διατάξει ο διευθυντής της αστυνομίας της Ρώμης έπειτα από έντολη του κακοινοδικείου της Πάδοβας...

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, η διαδικασία δεν έχει αρκετά προχωρήσει, ώστε να μπορούν να βγούν συμπεράσματα σχετι-

κά με την έκβαση της δίκης. Όμως η επίδρασή της πάνω στην κοινή γνώμη αρχίζει να γίνεται σαφής. Αν και, για την εκτίμηση των μαρτυρικών καταθέσεων υπάρχει ένα σημαντικό εμπόδιο, ότι δηλαδή απ' τα γεγονότα για τα οποία γίνεται η δίκη έχουν περάσει 12 χρόνια, όμως αυτό το εμπόδιο, από πολιτικής απόψεως, έχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα: Ο ένθουςισμός της κοινής γνώμης για όλους τους «αγωνιστές της ελευθερίας» έχει στην αναμεταξύ αρκετά καμφθ', κι ο κόσμος βλέπει σήμερα καθαρότερα, για ποιού είδους ελευθερία πολεμούσαν οι πασιζάνοι: Ήθελαν ν' αντικαταστήσουν τη δικτατορία με μίαν άλλη μορφή δικτατορίας. Έπειτα, στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια το ΚΚΙ ήταν σε θέση να επηρεάζει την κρίση πολλών κρατικών λειτουργών και δικαστών. Τώρα, όμως, που δρίσκεται σε σοβαρή κρίση, έπειτα απ' τις τελευταίες σημαντικές του απώλειες στον συνδικαλιστικό τομέα, η δική αυτή δχ: μόνο θα είναι ανεπηρεαστη, αλλά μπορεί ν' αποτελέσει κ' ένα σημαντικό πλήγμα για το κόμμα.

Το Ιταλικό Κομμουνιστικό Κόμμα, που άλλοτε ήταν το ισχυρότερο της Ευρώπης, εξακολούθει ίσως να είναι μεγαλύτερο σε αριθμό ψήφων, αλλά έχει χάσει την παλιά του αήγη. Απ' τον καιρό της άποσχίσεως του Τίτο, άρχισε η πρώτη σοβαρή κρίση ανάμεσα στους οπαδούς του. Ο θάνατος του Στάλιν κ' οι καταγγελίες του Κρούτσσεφ έφεραν τους Ιταλούς «συντρόφους», που είχαν ως τότε κρατήσει καθαρά σταλινική γραμμή, σε αρκετά δύσκολη θέση. Πώς να πείσουν την έκλογική πελατεία του ΚΚΙ, που δεν είναι άφελής όπως οι κομμουνιστές άλλων χωρών, ότι η Μόσχα έχει πάντα δίκιο, ακόμα κι όταν αυτοκατηγορηται;

Έπακολούθησαν τα γεγονότα της Ούγγαρίας. Αυτά ήταν η «χαριστική βολή» για το ΚΚΙ, που είχε προσπαθήσει ν' αποκαταστήσει κάπως το κύρος του με το σύνθημα του «φιλειρηνισμού» και της «συνυπάξεως». Οι εργάτες, που έπεσαν νεκροί στη Βουδαπέστη, χτυπημένοι απ' τα ρωσικά τάνκς, ήταν δύσκολο να πιστευθ' πως ήταν καπιταλιστές ή φασίστες... Το Ιταλικό Κ.Κ. —όπως άλλωστε κι όλα τα «αδελφά κόμματα» στις άλλες χώρες— βρέθηκε σε δυσχερέστατη θέση. Μόνη έλπίδα του ήταν πια η έκμετάλλευση μερικών μεγάλων σκανδάλων, που είχαν εκσπάσει στο ανάμεταξύ στην Ιταλική δημόσια ζωή. Το κυριώτερο απ' τα σκάνδαλα αυτά ήταν η υπόθεση Μοντέζι. Δυστυχώς, για τους κομμουνιστές, ολόκληρο το οικοδόμημα της κατηγορίας κατέρρευσε. Ο μαρκήσιος Μοντάνια, ο εκπρόσωπος αυτός της διαφθοράς των Ιθυνόντων Ιταλικών κύκλων, δαδώθηκε. Το ίδιο και ο Σαβέριο Πολίτο, ο τέως διευθυντής της αστυνομίας, κι ο νεαρός Πισιόνι, ο γιός του άλλοτε υπηγού των Έξωτερικών. Οι κατηγορίες της Άννα-Μαρίας Κάλιο, του «μαύρου κύκνου», του «κοριτσιού του αιώνας», αποδείχτηκαν ανυπόστατες. Οι Ιταλοί κομμουνιστές έχασαν ένα σπουδαίο άτου στον πολιτικό τους αγώνα. Κ' η δική του Ντόνγκο, η τόσο δυσφημιστική για τους πασιζάνους δμοιόεάτες τους, έρχεται να συμπληρώσει την ήττα τους...

Πλένεσθε κάθε μέρα... Όμως αυτό δεν αρκεί. Ό ιδρώς, το καλοκαίρι ιδίως, φέρνει δυσσμία που χρειάζεται ειδική φροντίδα. Το BAC-STICK, το νέον Γερμανικόν, θαυματουργόν αποσμητικόν χάρις εις το μοναδικόν Βακτηριοκτόνον BAC 43 και άλλα συστατικά, εμποδίζει την αποσύνθεσι του ιδρώτος και απαλλάσσει, τελείως, από την ένυχλητική δυσσμία. Δροσίζει και άρωματίζει.

Bac-Stick
ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΟΝ

Με μιὰ ελαφρά ἐπάλειψι
Φεύγει ἡ κακοσμία
Ἔχετε φρεσκάδα, χάρι
ἄρωμα, καὶ γοητεία.

Διὰ τοὺς Κυρίους:
Bac-fort πράσινο
με ἀνδρικό ἄρωμα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
BAC-STICK ΚΟΚΚΙΝΟ ΔΡΧ. 22.—
BAC-FORT ΠΡΑΣΙΝΟ ΔΡΧ. 24.—

OLIVIN - WIESBADEN (ΓΕΡΜΑΝΙΑ)
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

... πάρτε και
**ΛΕΥΚΟ ΠΟΛΤΟ
Κάμελ**

Όταν ζητείτε να αγοράσετε KAMEL
να προσέχετε να σας δίδουν KAMEL

Ήταν ο "άνθρωπος χωρίς μνήμη"...

Πίσω από μία πολύκροτη και συγκινητική πολεμική ιστορία — μία χονδροειδής άπάτη...

Ο κ. «ΑΓΝΩΣΤΟΣ» διαβάζει σε μία εφημερίδα τη συγκινητική ιστορία του χαμένου παρελθόντος του. Έπι δώδεκα χρόνια έψαχνε με επιτυχία τη συνταγή του —μια λιποθυμία και έπειτα μερικές συνταρακτικές πολεμικές άμνησεις από... το βιβλίο του στρατηγού Μπράντλεϋ.

(Φωτ. Stern)

→ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ των κλεμμένων κονσερβών ήταν πραγματικό, με τη διαφορά ότι δεν είχε συμβεί στον κ. «Άγνωστο». Στά 1945, τις παραμονές της άφίξεως των Άγγλων στην περιοχή του Λύνεμπουργκ, ο κτηματίας κ. Κάρλ Βίλλενμποκελ και η γυναίκα του θυμούνται ότι είχαν διαπιστώσει μία διάρρηξη στην αποθήκη του κτήματός των. Ο κ. «Άγνωστος» ισχυριζόταν ότι αυτός ήταν ο κλέφτης, και η γερμανική άστυνομία, όταν τον έπιασε, τον ξυλοκόπησε άγρια και του έκανε τατουάζ.

Ήταν μία συγκινητική στιγμή άποχωρισμού: Οι νοσοκόμες κ' οι γιατροί του 98ου Γενικού Νοσοκομείου του αμερικανικού στρατού στο Μόναχο στεκόνοσαν μπροστά στην έξορτα κ' έγενεαν σ' έναν πολίτη, που γύρισε μιά-δυο φορές και τους έγενε κι αυτός. Μία νοσοκόμα άπ' την Ίντιάνα σκούπισε πολλές φορές τα μάτια της μ' ένα μαντίλι.

—Τόν καημένο! Ήλεγαν οι άδελφές του στρατιωτικού νοσοκομείου. Έχασε το μνημονικό του...

Ο άνθρωπος που άπομακρυνόταν κι άνέθηκε σε λίγο στο τραμ για να πάη στον κεντρικό σταθμό, είχε περάσει έ-α μήνα άναπαύσεως και περιποιήσεων μ' έξοδα του αμερικανικού στρατού. Τ' όνομά του ήταν... ναι, ακόμα κι ο αμερικανικός στρατός δεν είχε κατορθώσει να βρή ποιά ήταν τ' όνομά του, γιατί είχε πολλά ό-όματα —αμερικανικά, γερμανικά, γαλλικά... Τόν έλεγαν Λεγκράνζ, Κέλλς, Ρόνσον, Ρόμπινσον, Ούλλιαμς, Θόμσον και Φίσερ.

Στις άρχές Φεβρουαρίου του 1957 είχε λιποθυμήσει σ' ένα κινηματογράφο του Μονάχου, κ' είχε ψυδύσει πώς ήταν Άμερικανός άεροπόρος που το άεροπλάνο του είχε καταρρίφθι στα 1944. Έπειτα είχε χάσει τη μνήμη του. Τόν είχαν στείλει στο στρατιωτικό νοσοκομείο, κ' εκεί βρήκαν στην πλάτη του ένα τατουάζ. Σε κοκά γερμανικά, διδάζε κανείς τις λέξεις: «Αυτά παθαίνουν οι έμπρηστοί δολοφόνοι, οι πιλότοι γκάγκατερ!».

Οι νοσοκόμες είχαν άναστατώζι, κ' η αμερικανική μυστική ύπηρεσία είδε την περίπτωση με δυσπιστία. Σε λίγο άποκαλύφθηκε πώς ο κ. «Άγνωστος» δεν ήταν και τόσο άγνωστος. Η λιποθυμία του στον κινηματογράφο του Μονάχου άποτελούσε την είκοστή εμφάνισή του μέσα σε δώδεκα χρόνια —με ψεύτικο όνομα.

Η αμερικανική κ' η γερμανική άστυνομία διαπίστωσαν, άρκετά γρήγορα, πώς ο άνθρωπος αυτός έκανε την εμφάνισή του με την ίδια πάντα ιστορία, πιο τελειοποιημένη όμως κάθε φορά: Ήταν Άμερικανός άξιωματικός, που το άεροπλάνο του καταρρίφθηκε στα 1944 πάνω άπ' τη Γερμανία, που πιάστηκε αιχμάλωτος, κλείστηκε στη φυλακή του Λύνεμπουργκ έπειδή έκλεψε από έναν κτηματία μερικές κονσερβες κρέατος, έχασε τη μνήμη του, την ξαναβρήκε έν μέρει στα 1953 έπειτα από ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα στην Όλλανδία, και άπροσπαδούσε τώρα ν' άναγνωρισθι ως Άμερικανός άξιωματικός. Το τατουάζ του τόχαν κάνει στην αιχμαλωσία του.

Η γερμανική άστυνομία μπόρεσε όμως ν' άποδείξει, άρκετά πειστικά, πώς έπρόκειτο για τον 31ετή τέως μηχανικό αυτοκινήτων Γκύντερ Ρόμπερτ Έρντμαν Φίσερ, άπ' το Κάγκενοφ του Μεκλεμβούργου. Η έγκληματολογική ύπηρεσία της Όμοσπονδιακής Δημοκρατίας μπόρεσε να βεβαιώσει την ταυτότητά του άπ' τα δακτυλικά του άποτυπώματα, και βρήκε γράμματα των άπελπισμένων γονέων του, καθώς κ' ένα πιστοποιητικό γεννήσεώς του.

Και πραγματικά, η ιστορία του «άνθρώπου χωρίς μνήμη» θά είχε τελειώσει έδώ, χάρη στις έρευνες της αμερικανικής και της γερμανικής άστυνομίας, αν δεν είχαν σημειωθι μερικά έκπληκτικά περιστατικά: Ο άνθρωπος αυτός μπόρυνε να περιγράψι με άκρίβεια διάφορες άερομαχίες του δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, ήξερε άξιωματικούς του αμερικανικού στρατού που ήταν ύπαρκτά πρόσωπα, γνώριζε τη Στρατιωτική Άκαδημία της Ν. Ύόρκης, και μπόρυνε να μιλήσει στην ιδιωματική γλώσσα των λαϊκών αμερικανικών συνοικιών.

Αυτές οι λεπτομέρειες έμπόδιζαν το σχηματισμό ενός πλήρους παρελθόντος, κ' έκαναν όλους ν' άμφιβάλλουν άκόμη αν ο άνθρωπος αυτός κατορθόταν πραγματικά άπ' το Μεκλεμβούργο, ή ήταν πραγματικά ένα άξιοβρήνιτο καθυστερημένο θύμα του πολέμου.

Τότε μπόρεσαν να έπισημαθούν τα πρώτα «ρήγματα» στην ιστορία του: Η αμερικανική μυστική ύπηρεσία άνακάλυψε άπό πού είχε πάρει την ιστορία του ο «άνθρωπος χωρίς μνήμη»: Άπ' το βιβλίο «Ιστορία ενός στρατιώτη» του στρατηγού Όμαρ Μπράντλεϋ. Ο στρατηγός Μπράντλεϋ άνέφερε στ' άπομνημονεύματά του πολλές περιπτώσεις ύποβολής των αιχμαλώτων σε τατουάζ, για τιμωρία, άπ' τα γερμανικά στρατεύματα. Όταν οι άνακρίσεις έφτασαν σ' αυτό το σημείο, έφανίστηκε στην άστυνομική διεύθυνση της δαυδαρικής πόλεως Ρόξενχάιμ ένας άνθρωπος που έμοιαζε σά χαμένος, και δήλωσε πώς ήταν Άμερικανός άξιωματικός που είχε χάσει τη μνήμη του. Έπρόκειτο για την είκοστή πρώτη εμφάνιση του Θόμσον, Ρόνσον ή Φίσερ.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΧΩΡΙΣ ΜΝΗΜΗ περιέφερε το «δράμα» του σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Οι Ίταλοι όμως δεν συγκινήθηκαν άπό τη «δυστυχία» του κ. Ρόνσον —όπως τούς δήλωσε ότι λέγεται— και τόν άπήλασαν.

Οι άστυνομικοί του Ρόξενχάιμ, όμως, χωρίς να τόν ύποβάλουν καν σε άνακρίση, δεν τόν έκλεισαν σ' ένα νοσοκομείο, αλλά έκαναν κάτι που δεν τού άρεσε καθόλου: Τόν βρήκαν δουλειά σ' ένα ξενοδοχείο.

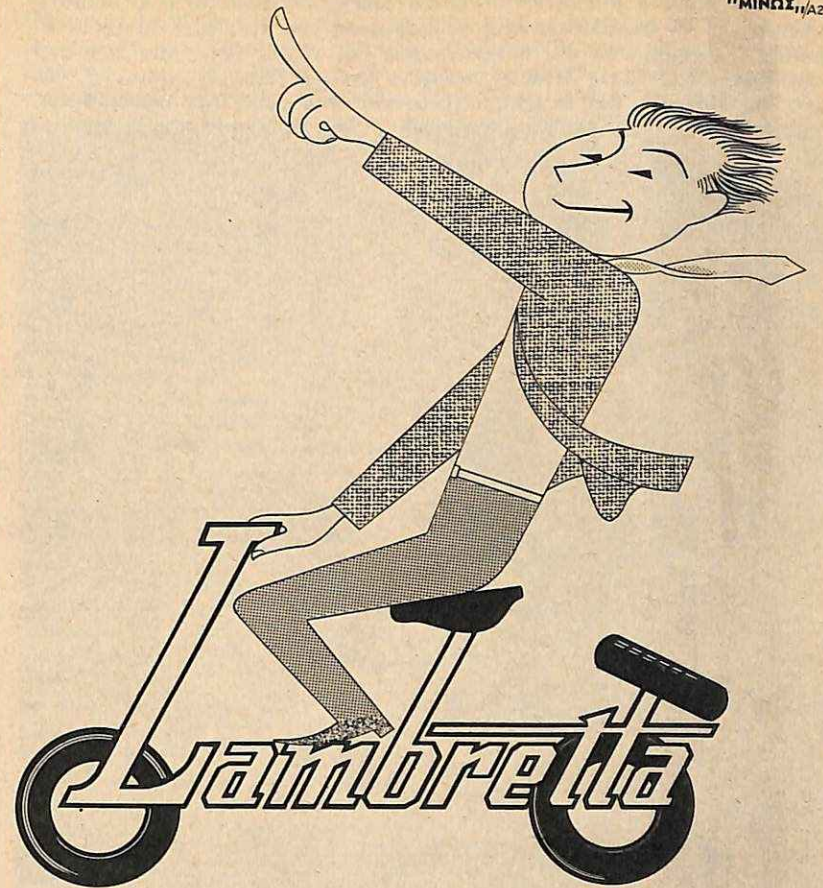
Στο άναμεταξύ, δυο ρεπόρτερ του γερμανικού περιοδικού «Στέρν» πήγαν στις φυλακές του Λύνεμπουργκ, κ' έκαναν εκεί μια συνταρακτική άνακάλυψη: Στην περιοχή εκείνη βρίσκεται ένα κτήμα, που ο ιδιοκτήτης του, ο Κάρλ Βίλλενμποκελ, θυμάται πολύ καλά όσα έγιναν στις παραμονές της εισόδου των Άγγλων, στα 1945. Τότε, ένας συμρμός με 1.500 Άμερικανούς αιχμαλώτους πολέμου είχε περάσει άπ' την περιοχή του κτήματός του, κ' οι αιχμάλωτοι αυτοί διανυκτέρεσαν εκεί. «Έκείνο το βράδυ —διηγείται ο Βίλλενμποκελ— έγινε διάρρηξη στην αποθήκη του κτήματός μου. Υποψιάστηκα πώς η διάρρηξη θάγινε άπό κάποιον αιχμάλωτο. Πραγματικά, η άστυνομία βρήκε κονσερβες κρέατος του κτήματός μου σε δυο Άμερικανούς στρατιώτες. Οι δυο στρατιώτες δέθηκαν σ' έναν πάσσαλο επί πολλές ώρες για τιμωρία. Αυτή η ιστορία ταίριαζε άπολύτως με τα στοιχεία που έδωσε ο κ. Άγνωστος.

Μετά δυο μέρες, οι ρεπόρτερ του «Στέρν» βρήκαν και τόν τελευταίο μάρτυρα του «παρελθόντος» του κ. Άγνωστου: Τόν έπιστάτη του κτήματος του Βίλλενμποκελ, όνόματι Σόλτελ, που είχε παρευρεθι στην τιμωρία των Άμερικανών. Ο Σόλτελ τούς έιπε τα εξής: «Την ιστορία του κτήματος την έμαθε ο «άνθρωπος χωρίς μνήμη» άπό μένα. Τόν είχα συναντήσει τόν Φεβρουάριο του 1954 στις φυλακές, όπου βρισκόμουν κλεισμένος έπειτα άπό μια καταδίκη για ψευδή καταμήνυση. Αυτός ήταν εκεί έπειδή είχε δηλώσει πώς ήταν Άμερικανός άξιωματικός. Διηγηθήκαμε τις ιστορίες μας ο ένας στον άλλον...».

Ο Σόλτελ είχε καταδικασθι, έπειδή είχε κατηγορήσει τόν κτηματία Βίλλενμποκελ ότι στα 1945 είχε ρίξει έναν Άμερικανό άεροπόρο, πυροβολώντας το άεροπλάνο με το όπλο του. Η ιστορία άποκαλύφθηκε ψεύτικη, αλλά ο Σόλτελ θυμάται πώς ο κ. Άγνωστος του είχε πη, μέσα στο κελλί τους: «Πολύ ενδιαφέρουσα αυτή η ιστορία! Άπό δώ και πέρα, θά λέω διαρκώς πώς είμαι ο άεροπόρος που καταρρίφθηκε! Έπί τέλους, βρήκα μια άκλόνητη άπόδειξη για το παρελθόν μου!».

Έτσι, και το τελευταίο μυστικό του κ. Άγνωστου άποκαλύφθηκε. Έπειτα άπό λίγες μέρες τόν είχαν συλλάβει και τόν έκλεισαν στη φυλακή. Άφου ώμολόγησε πώς ήταν ο μηχανικός αυτοκινήτων Φίσερ άπ' το Μεκλεμβούργο, άποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει στο κελλί του...

Την ψεύτικη ιστορία τη χρησιμοποίησε για να τόν στέλνουν στο νοσοκομείο ως δήθεν στερούμενο μνήμης, και να περνά εκεί ζωη και κότα! Το τατουάζ το είχε κάνει μόνος του, στα 1950...

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: ΕΤΑΛΛΑΣ Α.Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ Α. ΣΥΓΓΡΟΥ 73-ΤΗΛ. 91.169

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΠΛΑΤ. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ "ΑΛΕΤΑ Ε.Ε.Ε." ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 ΤΗΛ. 611774

Άτμοπλοία Νορικού

Γραμμαί Έξωτερικού

Τα νέα Μεσογειακά:

Α/Π ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Α/Π ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Τακτικά έβδομαδιαία δρομολόγια μεταξύ: Εύρώπης— Έλλάδος—Αιγύπτου—Κύπρου—Λιβάνου

Δ/Π ΜΙΑΟΥΛΗΣ

Έκαστην Πέμπτην διά Βρινδίσιον

Γραμμαί Έσωτερικού

Δ/Π ΚΑΝΑΡΗΣ

Δ/Π ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Δ/Π ΜΙΑΟΥΛΗΣ

Τακτικά δρομολόγια διά τούς κυριωτέρους Έλληνικούς λιμένας.

Πληροφορίαι—εφιστήρια:

Είς όλα τα Γραφεία Ταξειδίων.

ΠΑΝΩ Σ' ΕΝΑ ΣΩΡΟ ΑΠΟ ΤΟΥΒΛΑ κάθεται σταυροπόδι ο «γραμματισμένος» με τη σαραβαλιασμένη γραφομηχανή του και, αντί πενιχράς αμοιβής, διεκπεραιώνει την αλληλογραφία και τις αιτήσεις των κατοίκων της Καλκούτας. Στις 'Ινδίες υπάρχουν δεκαέξη βασικές γλώσσες, δυο χιλιάδες διάλεκτοι και τα 85% περίπου του πληθυσμού είναι αναλφάβητοι.

ΞΕΝΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΟΠΩΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΠΕΤΕΙΝΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΚΙΣΤΑΝ ΔΕΝ ΜΕΡΙΜΝΟΥΝ ΠΑΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΜΕΡΑΣ

Όπως είναι γνωστό, στη Δυτική 'Ασία το μεγαλύτερο μέρος της καθημερινής ζωής διαδραματίζεται στο ύπαιθρο. Έκατομμύρια άνθρωπων, μάλιστα, περνούν ολόκληρη τη ζωή τους στους δρόμους.

Ιδιαίτερα στο Πακιστάν και στις 'Ινδίες υπάρχουν αναρίθμητα πλήθη αστέγων δλων των ειδών, που έχουν για κατοικία τους, αλλά και για τόπο γεννήσεώς τους, τις πλατείες και τους δρόμους.

Για να εξασφαλίσουν τη στοιχειώδη συντήρησή τους —γιατί το κράτος δεν ενδιαφέρεται καθόλου γι' αυτούς— είναι υποχρεωμένοι να κάνουν κάποια εργασία. Στη Δυτική 'Ασία, όμως, τίποτα δεν είναι πιο εύκολο απ' την εξεύρεση μιάς εργασίας του δρόμου, του ποταμιού: Δεν χρειάζεται άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος, ούτε κανείς ζητάει απ' τους επαγγελματίες αυτούς τον παραμικρό φόρο. Δεν είναι επίσης απαραίτητο να ξέρουν τη δουλειά που κάνουν. Λίγη πρακτική εξάσκηση και μερικά εργαλεία αρκούν για να ιδρύση κανείς στους δρόμους μιάς πόλεως ένα τσαγκαράδικο ή ένα «κομμωτήριο».

Παρ' όλη αυτή την ευκολία, υπάρχει και στις αγορές της Δυτικής 'Ασίας ένας σημαντικός κίνδυνος: 'Ο συναγωνισμός, που χαμηλώνει τις τιμές.

Πριν ακόμη καλά-καλά ξημερώσει, σηκώνονται οι... θεσιθῆραι των δρόμων απ' τα πεζοδρόμια όπου πέρασαν τη νύχτα, και πού βρίσκονται κοντά στις αγορές ή υπαίθρια καταστήματα, για να προσπαθήσουν να κερδίσουν το ψωμί της ημέρας.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι ζουν μέρα με την ημέρα. Είναι πολύ λίγοι εκείνοι που έχουν εξασφαλίσει και το αύριανό τους ψωμί. Μόνο ο επιούσιος έχει σημασία.

Ελάχιστοι απ' τους ανθρώπους αυτούς έχουν ταχτική δουλειά σ' ένα μαγαζί ή σ' έναν εργοδότη. Οι περισσότεροι γυρίζουν όλη την ημέρα για να θρούν δουλειά. Ελάχιστοι επίσης απ' όσους πουλούν εμπορεύματα έχουν μόνιμο στέκι: Για να θρούν πελάτες γυρί-

(Φωτ. H. F. Vogenbeck)

ζουν όλη την ημέρα. Στις πάμφτωχες αυτές χώρες, ο πελάτης είναι είδος σπάνιο, που οι έμποροι του ποταμιού το κυνηγούν με το ντουφέκι...

Μόνο οι «καλλιτέχνες του δρόμου», που ικανοποιούν τους φιλοθεάμονες, έχουν ένα σχετικά καλύτερο εισόδημα. Στο Πακιστάν, στις 'Ινδίες και στις άλλες χώρες της Πρόσω 'Ασίας, η δίψα για διασκέδαση είναι πολύ μεγάλη.

Οι θεαταί συνωστίζονται κατά εκατοντάδες γύρω απ' τους «καλλιτέχνες των δρόμων», που τους διασκεδάζουν αρκετές ώρες με σχετικά μικρό αντίτιμο. Πολλοί θαυμαστοί κάνουν ολόκληρες παραστάσεις σχεδόν για το τίποτα, γιατί πολλές φορές το κοινό διαλύεται χωρίς να πληρώσει. Ούτε σκέψη γίνεται για εισιτήριο, γιατί τότε είναι θέβαιο πως δεν θα πλησιάσει κανείς.

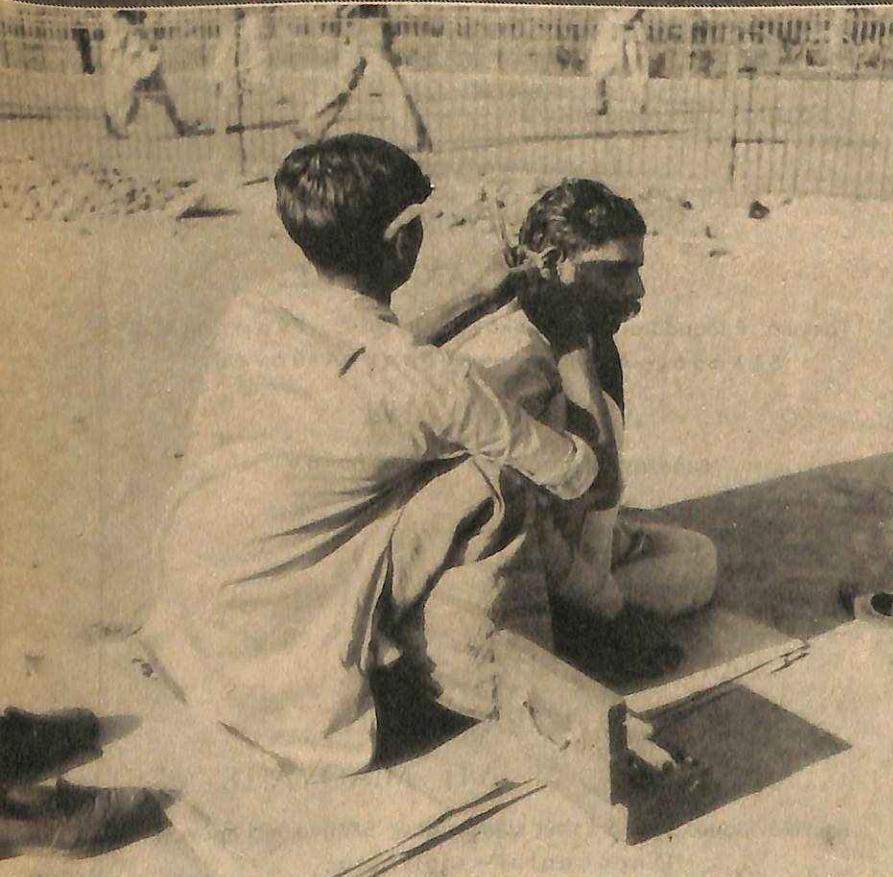
Ας σημειωθεί ότι πολλές από τις παραστάσεις αυτές, αν και γίνονται έτσι πρόχειρα στο ύπαιθρο, προϋποθέτουν μιά τέχνη και μιά εξάσκηση που είναι αδιανόητες για μιάς τους Ευρωπαίους. Οι φακίρηδες, οι θαυμαστοί, οι «γιόγκι» είναι συχνά τσαρλατάνοι, αλλά υπάρχουν και πολλοί που κάνουν πραγματικά θαύματα χάρη στην ύπομνη και στην εξάσκηση της θελήσεώς τους. Γι' αυτό και, παρ' όλο που το ακροατήριο είναι φτωχό και καμιά φορά τους αφήνει χωρίς πεντάρα, οι άνθρωποι αυτοί θεωρούνται ως οι σχετικά καλύτερα συντηρούμενοι απ' όλους τους συναδέλφους τους των δρόμων —πραγμα που εξηγεί και τον μεγάλο αριθμό τους.

Όλος αυτός ο πληθυσμός που εργάζεται, τρώει και κοιμάται στους δρόμους, δεν ξέρει φυσικά τί θα πη οικογενειακή ζωή, ούτε γονείς. Σέ καμιά άλλη περιοχή του κόσμου δεν υπάρχει ίσως τόσο φτώχεια και τόσο δυστυχία. Όσοι δεν βρίσκουν δουλειά ή δεν μπορούν πιά να εργαστούν, λόγω γηρατειών ή αναπηρίας, γίνονται ζητιάνοι, και συντηρούνται στη ζωή με την πενιχρή έλεημοσύνη που κατορθώνουν ν' αποσπάσουν έπειτα από ολόκληρες ώρες ζητιανιάς, ώσπου πιά να κλείσουν τα μάτια τους για πάντα.

Ο ΝΕΑΡΟΣ «ΓΗΤΕΥΤΗΣ ΦΙΔΙΩΝ», του Νέου Δελχί, δεν φοβάται καθόλου τον επικίνδυνο φίλο του, που βολεύτηκε καλά γύρω από το λαιμό του. Χωρίς την παραμικρή ανησυχία παίζει το σουραύλι του. Ωστόσο, ο πατέρας του, που έκανε το ίδιο επάγγελμα, πέθανε από το δάγκωμα μιάς κόκκινης κόμπρας. Έξη φίδια είναι όλη κι όλη η «περιουσία» του.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΚΙΣΤΑΝ

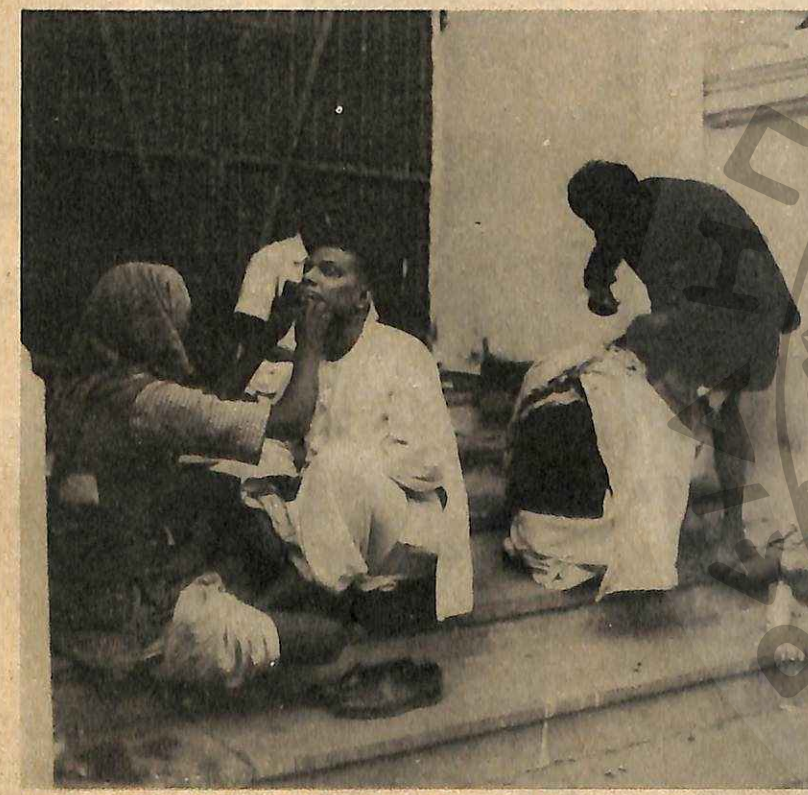
ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΑΛΚΟΥΤΑΣ, γνωστοί για την όκηνηρά τους, δεν καθαρίζουν τ' αυτιά τους, παρὰ μιά φορά στα 3 χρόνια, πηγαίνοντας στον υπαίθριο «ώτορινολαρυγγολόγο». 'Ο «γιατρός», που στο βαλυσάκι κουβαλάει όλο το ιατρείο του, χρησιμοποιεί για νυστέρι μιά... δελόνα.

ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΕΚΕΙ

ΔΕΝ ΕΚΠΛΗΡΩΝΟΥΝ, βέβαια, τους όρους της υγιεινής οι «φούρνοι του πεζοδρομίου», που συναντά κανείς στο κάθε θῆμα του στο Καράτσι. 'Ο «φούρναρης», με τα πόδια του μέσα στο αλεύρι, κάθεται πάνω σέ μιά ξύλινη τάβλα και, παίρνοντας ζυμάρι από μιά λαμαρίνα, φτιάχνει ψωμί.

ΟΠΟΥ ΕΝΔΗΜΟΥΝ Η ΦΤΩΧΕΙΑ Κ' Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ

ΔΥΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ «ΜΠΑΡΜΠΕΡΗΔΕΣ» της Καλκούτας. 'Ο ένας κουρεύει, ο άλλος ξυρίζει. Οι τιμές των «κουσεϊών» αυτών, που είναι άναμφισβήτητα τα πιο ανθυγιεινά του κόσμου, είναι τόσο χαμηλές, ώστε άκομα και ο σκληρός ανταγωνισμός δεν μπορεί να τις χαμηλώσει περισσότερο.

ΤΟ ΦΙΛΟΘΕΑΜΟΝ ΚΟΙΝΟ δε λείπει από τις παραστάσεις, που γίνονται όλες τις ώρες της ημέρας στις πλατείες και στους δρόμους του Νέου Δελχί. 'Ο επιδέξιος όμως «φακίρης», που κοπιάζει για να δείξη τα «κόλπα», δεν είναι καθόλου σίγουρος αν θα πάρη στο τέλος δεκάρα.

Ἡ μόδα τῶν «πίν-ἂπ-γκέρλς» πού εἶχε καθιερωθῇ κατὰ τὸν πόλεμο, ἐξακολουθεῖ νὰ υφίσταται, καὶ τὸν τίτλο τῆς «Βασίλισσας τῶν πίν-ἂπ» τὸν κρατᾷ ἀδιαμφισβήτητα ἡ Τζαίην Μάνσφηνλντ. Μυριάδες φωτογραφίες τῆς δρῖσκοντα ἀνηρτημένες σ' ὅλους τοὺς τοίχους τῆς Ἀμερικῆς. Τώρα, μάλιστα, πού τὸ εἰδύλλιο τῆς μετὰ τὸ νεαρὸ «Μίστερ Κόσμος» τὴν ἔφερε στὴν ἐπικαιρότητα, οἱ θαυμαστές τῆς θὰ πρέπει νὰ προμηθευτοὺν καινούργιες πόζες τοῦ εἰδώλου τῶν, σὲ δι-ἀφορες σκηνές τὲτ-ἄ-τὲτ μετὰ τὸν Μίκυ Χάργκιταιῦ. Οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι — ὁμορφοὶ καὶ φιλόδοξοι ἀναντίρροπα — θὰ ἔχουν ἔτσι τὴν εὐχαρίστηση νὰ νοιώθουν τὸν ἑαυτοὺς κάτω ἀπὸ τὸν συνεχῆ θαυμασμὸ τοῦ παγκόσμιου κοινού.

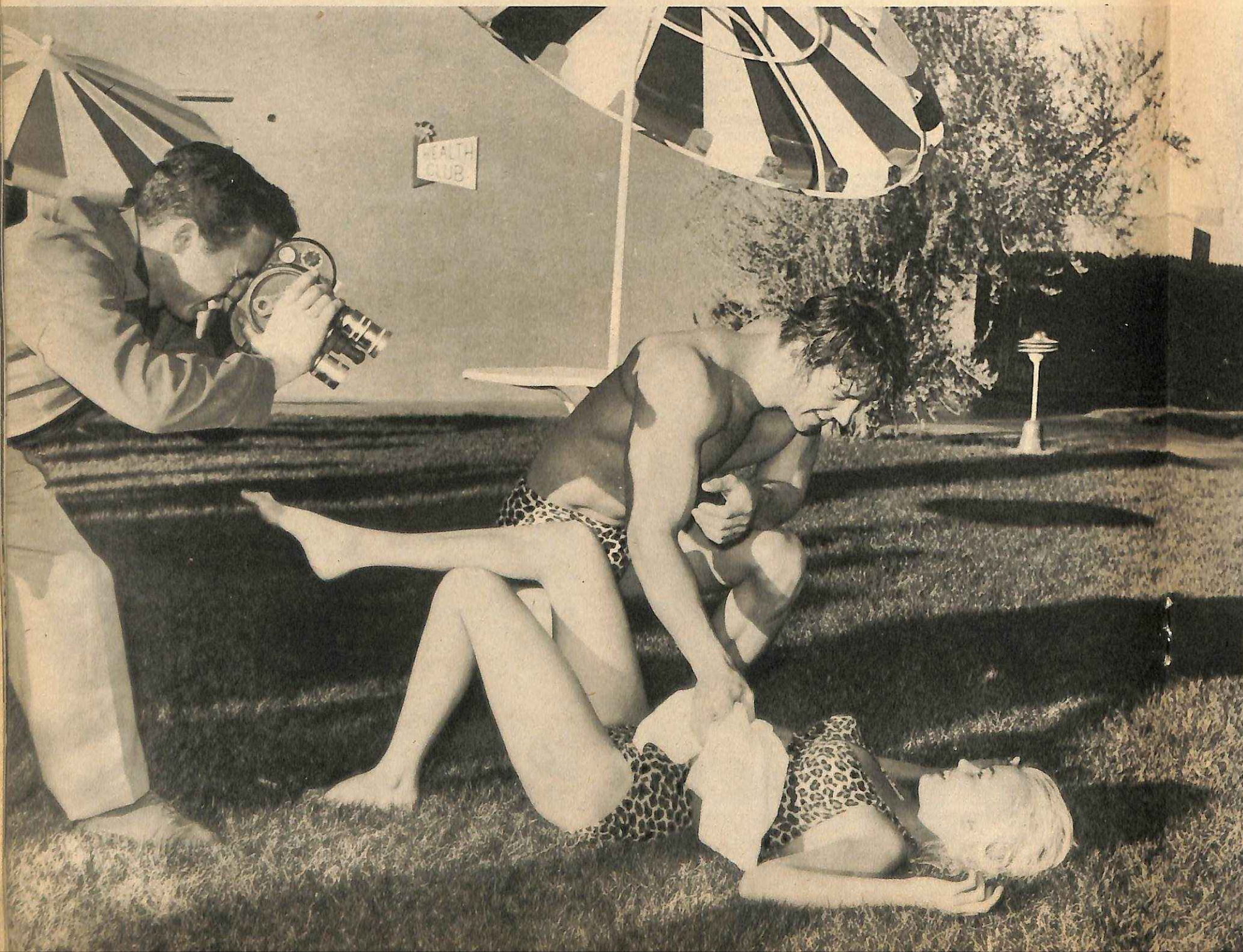
(Φωτ. Camera Press)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Ἡ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ «ΞΑΝΘΕΙΑ ΒΟΜΒΑ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΤΖΑΙΗΝ ΜΑΝΣΦΗΛΝΤ ΤΡΕΛΛΑΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΒΛΕΠῃ ΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΣΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΕΙ Ο,ΤΙΔΗΠΟΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΠΕΤΥΧΑΙΝῃ...

Ἀποκαλοῦν συνήθως τὶς διεθνεῖς γόσσες «κύδρογονόδομες». Ἀλλὰ ἡ Τζαίην Μάνσφηνλντ φαίνεται ὅτι προτιμᾷ τὸν τίτλο τοῦ «δομβαρδιστικοῦ», ὅταν μάλιστα γιὰ τὴν ἀπογείωσή της χρειάζονται καὶ τὰ μυῶδη μπράτσά τοῦ Μίκυ. Πάντως, εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς Τζαίην ὅτι παρ' ὅλη τὴν ἀδηνονία της νὰ καθιερωθῇ σὰν «Βασίλισσα τοῦ σέξ», δὲν κρύβει τὴν ἡλικία της, οὔτε καὶ τὴν κορούλα της, τὴν ὅποια μάλιστα δὲν ἐννοεῖ ν' ἀποχωρισθῇ ποτέ.

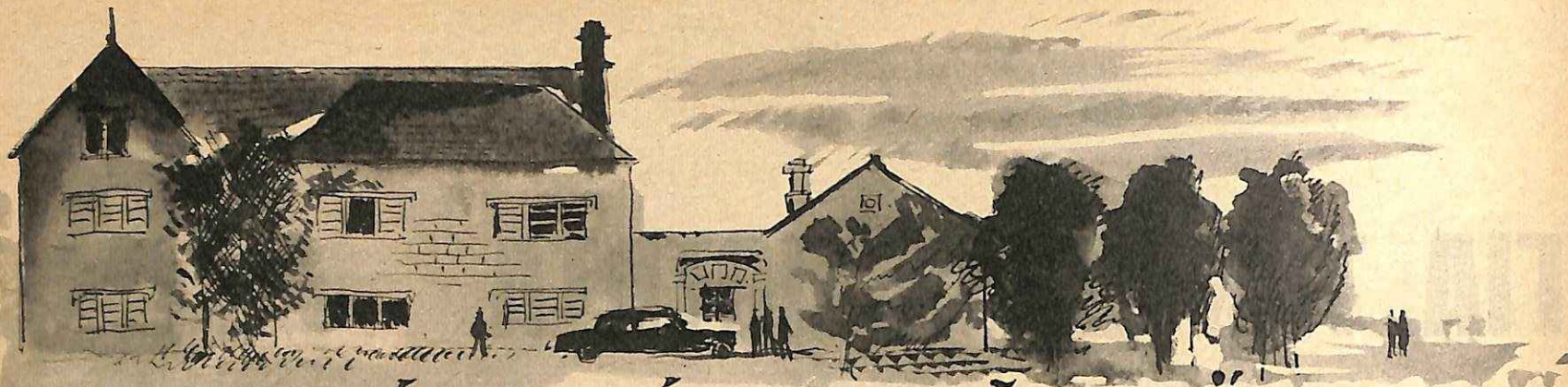
Ἡ Τζαίην Μάνσφηνλντ, ἡ νέα «κύδρογονόδομος» τοῦ Χόλλυγουντ, πού τείνει νὰ ὑποσκελίσῃ τὴ Μαίριλιν Μονρόε, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού ἡ κ. Μύλλερ «σοδάρεψε», πρόκειται ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀναγγεῖλῃ ἐπίσημως τοὺς ἀοραθῶνες της μετὰ τὸν Μίκυ Χάργκιταιῦ τέως «Μίστερ Κόσμος», ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὅτι ἔχει τὸ τελειότερο ἀνδρικό σῶμα τοῦ 20οῦ αἰῶνα.

Μόλις πρὸ ἡμερῶν ἡ ξανθὴ γόσσα ἀπὸ τὸ Ντάλλας τοῦ Τέξας πῆρε τὸ διαζύγιό της ἀπὸ τὸν πρῶτο της ἄντρα, τὸν κ. Πῶλ Μάνσφηνλντ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔχει καὶ μιὰ κορούλα, ἔξη κιόλας χρονῶν. Ἡ Τζαίην δὲν ἔχει συμπληρώσει ἀκόμα τὰ 24 χρόνια της, ἔχει κανονικὸ ἀνάστημα, 1,65 μ., ἀλλὰ καταπληκτικὲς ἀναλογίες — 101—43 — 80 — μιὰ ἀπὸ τὶς πρὸ «καμπυλόγραμμες προσωπικότητες» τῆς ὁδῆς, ὅπως διατείνονται οἱ ἐπαίοντες. Πέρα ἀπ' αὐτὰ τὰ προσόντα, οἱ ἐπιδόσεις της στὶς τρεῖς ταινίες πού ἔχει γυρίσει μέχρι σήμερα — «Οἱ παράνομοι» μετὰ τὸν Ἐντουαρντ Ρόμπινσον, «Κόλαση στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο», μετὰ τὸν Ἀλλαν Λάντ καὶ «Πῆτε Κέλλυς Μπλουῦς» μετὰ τὴν Τζάνετ Λή καὶ τὸν Τζᾶκ Οὔεμπ — δὲν τῆς ἔχουν προσκομίσει καμμιὰ αἴγλη. Ἀλλὰ δὲν πειράζει...

Ὅσο γιὰ τὸν κ. Μίκυ, λέγεται ὅτι ἔγινε γνωστὸς στὸν κόσμον τῶν νυκτερινῶν κέντρων, χάρις στὴν ἰδιαιτέρη συμπάθεια πού ἔτρεφε γιὰ τὴν μυῶδη προσωπικότητά του ἡ παλαίμαχη πιὰ, Μαίϋ Οὔεστ — ἡ ὁποία εἶναι σήμερα 64 χρονῶν. Ὁ κ. Μίκυ ὅμως ἐγκατέλειψε τὴν γιαιγιά Μαίϋ, γιὰ τὰ ὁμορφα μάτια τῆς νεαρῆς καὶ προκλητικῆς Τζαίην.

Αὐτὸ τὸν καιρὸ ἡ Τζαίην γυρίζει τὴν τέταρτη ταινία της μετὰ τὸν Ντᾶν Νάιηλ καὶ τὴν Τζῶαν Κόλλινς. Ὁ ρόλος πού προέβλεπε τὰ προσόντα τῆς Μάνσφηνλντ προσωρίζονταν γιὰ τὴ Μαίριλιν Μονρόε, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἐπέστρεψε ἀκόμη στὸ Χόλλυγουντ, ἔπειτα ἀπὸ τὸ πείραμα «ὕψηλης τέχνης», πού ἔκανε μετὰ τὸν σὲρ Λῶρενς Ὀλιδιέ. Ἀλλὰ δὲν ὑποσκέλισε μονάχα σ' αὐτὸ, ἡ Τζαίην, τὴν Μαίριλιν. Διεδικεῖ τώρα καὶ τὸν τίτλο τῆς «Βασίλισσας τοῦ σέξ» τῆς κινηματογραφικῆς πρωτεύουσας τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ γιὰ νὰ θεμελιώσῃ τὰ «δικαιώματά» της ἔχει ἐξαντλήσει κατὰ κόρον ὅλες τὶς εὐκαιρίες δημοσίας ἐμφανίσεως. Δὲν ὑπάρχει πάρτυ, γιορτῆ, χορὸς, πρεμιέρα, πού νὰ μὴν παρουσιαστῇ ἡ Τζαίην, συνοδευομένη συνήθως ἀπὸ τὸν κ. Μίκυ. ■ ■ ■

ΤΟ ΟΠΙΤΙ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ

΄Αστυνομικό μυθιστόρημα της M. G. EBERHART

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Μόριρα Λέιν, νέα και όμορφη, φιλοξενείται στο πλοίο σπίνι των Θόρν—του Ρίτσαρντ και της Άλις Θόρν—μαζί με τη θεία του Ρίτσαρντ, την άρχοντις λαϊκή Κορνέλια Καρμάικελ, σ' ένα προάστιο της Νέας Υόρκης. Η Άλις όμως, η άραιο-τατη και τέλεια Άλις, δε μένει σ' αυτό το σπίνι, μ' όλο που, κατά κάποιο τρόπο, η παρουσία της είναι διάχυτη παντού. Είναι στη φυλακή. Έχει καταδικαστεί σε ισόβια για τον φόνο του Τζάκ Μάντερς, ενός γείτονα των Θόρν και στενού φίλου τους. Αδελά της, η Μόριρα Λέιν, ερωτεύεται τον Ρίτσαρντ και για να ξεριζώσει απ' την καρδιά της αυτό το αίσθημα αποφασίζει να φύγει και να εγκατασταθεί στη Ν. Υόρκη, κοντά στον αδελφό της Τίμ. Αναγγέλλει την απόφασή της πρώτα στη μίς Κορνέλια κ' έπειτα στον Ρίτσαρντ. Ο Ρίτσαρντ ακούει το νέο με πρόδηλη λύπη. Προτείνει στη Μόριρα να κάνουν ένα περίπατο στο δάσος. Εκεί, για πρώτη φορά, της εξομολογείται πως κι αυτός την αγαπά. Είναι αποφασισμένος να ζητήσει διαζύγιο απ' την Άλις. Μια γυναίκα καταδικασμένη να περάσει όλη της τη ζωή δεν πρέπει να σταθεί εμπόδιο στην ελπίδα τους. Η Μόριρα είναι πανευτυχής, αλλά διατάζει. Γυρίζουν στο σπίνι. Από μακριά βλέπουν όλα τα παράθυρα φωτισμένα. Κι όταν φτάνουν εκεί βρίσκονται, εμβρόντητοι, μπροστά στην Άλις, την Άλις που ακριβώς έκαινε τ' απόγευμα άπελευθερώθηκε απ' τη φυλακή, ύστερα από μία νέα, ανεπιλόγητη κατάθεση του Τίμ, του αδελφού της Μόριρα και από μία όμολογία του Ουέμπ Μάντερς—αδελφού του θύματος—που παραδέχτηκε ότι δεν είχε δη την Άλις να πυροβολήσει. Ο κυβερνήτης της πολιτείας, που άπελευθέρωσε την Άλις και τη συνόδευσε ως το σπίνι της, έβγαλε στον Ρίτσαρντ και στη Μόριρα πως έγιναν τα πράγματα.

6

Ο κυβερνήτης σώπασε πάλι για ένα λεπτό, 'Ο Ρίτσαρντ στριφογύριζε νευρικά το τσιγάρο που κατούσε στα χέρια του. Λίγη σκόννη απ' τον καπνό έπεσε πάνω στο χαλί.

—Είναι φανερό ότι ο Τίμ δε σκέφθηκε ούτε στιγμή όταν έξεταζόταν ως μάρτυρας πως ήταν δυνατό να κατηγορηθεί ή κ. Θόρν για τη δολοφονία. Έτρεξε στο χάλι, βρήκε την κ. Θόρν σωριασμένη κοντά στο τηλέφωνο, την πήγε στην τραπέζια—το πλησιέστερο δωμάτιο. Η άστυνομία ήρθε, πήρε την κατάθεση του. Αυτή είναι η άρχοντις εικόνα. Όπως σάς είπα, ένας σημαντικός παράγον έλλαξε από χτές. Όρισμένα σημεία παραμένουν τα ίδια: ή κ. Θόρν τηλεφωνούσε έξω στο χάλι, ο Τζάκ Μάντερς κοιτόταν νεκρός μπροστά στον τζάκι, ο Ουέμπ ήταν στο δωμάτιο. Αλλά ο Τίμ λέει τώρα πως όταν έφτασε στη μπαλκονόπορτα... Περιμένετε, θα σάς δείξω.

Με μία άπτοση κίνηση ο κυβερνήτης τράβηξε τις βαριές κόκκινες κουρτίνες που σκέπασαν το χαμηλό παράθυρο.

—Ο Ουέμπ δεν ήταν αναμμένος πάνω απ' τον Τζάκ. Ήταν έδω και άνοιγε εκείνη τη στιγμή τις κουρτίνες.

Ο Ρίτσαρντ δέ μίλησε. Ο κυβερνήτης στράφηκε προς το μέρος του και οι δυο άντρες κοιτάχθηκαν σιωπηλοί. Έπειτα ο κυβερνήτης είπε: —Καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτό.

—Ναι, έκανε ο Ρίτσαρντ, ναι.

Η φωνή του ήταν παράξενη, βραχνή και ά νεκρωστική.

—Σημαίνει, συνέχισε ο κυβερνήτης, ότι ο Ουέμπ Μάντερς δε μπορούσε να είχε δη απ' αυτό το παράθυρο ότι ισχυρίστηκε αργότερα πως είδε.

—Η σκέψη δηλαδή να ένοχοποιήσει την Άλις του ήρθε εκείνη τη στιγμή, είπε ο Ρίτσαρντ. Το τσιγάρο είχε γίνει θρούδαλο ανάμεσα στα δάκτυλά του.

—Ναι, είπε ο κυβερνήτης. Ο Τίμ λέει τώρα ότι ο Ουέμπ άνοιξε τις κουρτίνες, έτρεξε κοντά στον αδελφό του κ' έσκυψε από πάνω του. Ο Τίμ μπήκε στην κάμαρα. Όλα τ' άλλα σημεία στην κατάθεσή του μένουν ίδια... εκτός απ' αυτή τη λεπτομέρεια. Άλλά η λεπτομέρεια αυτή μάς δείχνει ότι ο Ουέμπ είχε πη ψέματα.

Έκλεισε πάλι τις κουρτίνες και πλησίασε στο τζάκι: —Δοιπόν, πρώτ' απ' όλα έπρεπε να εξετάσω ποιά ήταν το κίνητρο που έφερε τον Τίμ στο γραφείο μ' αυτή την παράξενη αποκάλυψη. Να βεβαιωθεί για την καλή του πίστη... ή την έλλειψη καλής πίστεως. Δεν ήξερα αν έπρεπε να το πιστέψω ή όχι. Τού έκανα μερικές ερωτήσεις. Είπε πως είχε ξεχάσει το έπιστοδο με τις κουρτίνες. Μου ήταν δύσκολο να πιστέψω πως ήταν ζωντανό να το είχε ξεχάσει. Έπείμενε όμως με τόση θέμνη, που σκέφτηκα πως ήταν δίκαιο να ελέγξω την ειλικρίνεία του. Έστειλα να μου φέρουν τον Ουέμπ Μάντερς.

Ακούμπησε το ποτήρι του στο τραπέζι, κάθισε και κοίταξε τον Ρίτσαρντ στα μάτια.

—Έστειλα λοιπόν να μου φέρουν τον Ουέμπ. Άφησα τον Τίμ να περιμένη στο γραφείο μου γιατί δεν ήθελα ν' ανακρίνω τον Ουέμπ μπροστά του. Στο άναμεταξύ είχα όλο τον καιρό να σκεφτώ.

Κατέληξε στο συμπέρασμα πως ένας μόνο τρόπος υπήρχε για να άποσπασώ την άλήθεια απ' τον Ουέμπ—άν, φυσικά, τα λεγόμενα του Τίμ είχαν κάποια δόση άλήθειας. Όταν ήρθε ο Ουέμπ του είπα, χωρίς περιστροφές, πως είχα στα χέρια μου την αναμφισβήτητη απόδειξη ότι οι κουρτίνες τού παραδόχον, απ' το όποιο είχε ισχυρισθεί ότι είχε δη μέσ' στην κάμαρα, ήτανε κλειστές εκείνη την ώρα. Τού μίλησα άυστηρά. Τού είπα πως τώρα που η λεπτομέρεια αυτή είχε βγει στο φως, έπόμενο ήταν να γίνη αναθεώρηση της δίκης και πως... (εδώ η φωνή του κυβερνήτη έγινε σκληρή, άπειλητική) καλά θα έκανε, αν ήθελε να έλαφρύνη τη θέση του αργότερα, να όμολογήσει την άλήθεια άμέσως. Κατάλαβε μονομιάς πόσο άσχημη τροπή έπαιρναν γι' αυτόν τα πράγματα. Σε περίπτωση νέας δίκης όλες οι υποψίες θα στρέφονταν εναντίον του. Είπε καθαρά τη θέση του. Και...—σας βεβαίω πως αυτό δεν το περίμενα—παραδέχτηκε πως είχε πη ψέματα. Ο Τίμ έλεγε την άλήθεια.

Ο Ρίτσαρντ κάτι έκανε να πη και σταμάτησε. Τα έβλεπαν μάτια του κυβερνήτη πετούσαν σπίνες. Κοίταξε τον Ρίτσαρντ και είπε άργά:

—Δεν υπάρχει αμφιβολία πως αυτή είναι ή άλήθεια. Βρήκα τον Ουέμπ σε μία στιγμή που ήταν άπροετοίμαστος. Δεν τού έδωσα καιρό να σκεφτεί έναν τρόπο να ξεφύγη. Και είναι γεγονός,

ότι ή άλήθεια είναι ένα όπλο πολύ ισχυρό. Ή πείρα μου στις ποινικές δίκες με δίδαξε ότι σχεδόν σ' όλες τις περιπτώσεις υπάρχει μία ψυχολογική στιγμή με σημασία έξαιρετική: ή στιγμή που ή άλήθεια πιέζει τον ένοχο με το βάρος της. Αυτό έγινε και τώρα. Ούτε λίγο ούτε πολύ, ο Ουέμπ υπέγραψε την όμολογία του, πριν φύγη απ' το γραφείο μου.

—Αυτό θα πη πως είχε αποφασίσει να ένοχοποιήσει την Άλις και γι' αυτό φρόντισε ν' άνοίξη τις κουρτίνες για να μπορούσε να πη ότι την είδε απ' έξω την ώρα που πυροβολούσε, είπε ο Ρίτσαρντ.

—Ακριβώς. —Μά γιατί; Για ποιά λόγο θα ήθελε ο Ουέμπ να στείλη την Άλις στην...

Ο Ρίτσαρντ σάπασε άπτομα κι ο κυβερνήτης άποτειλόσε τη φράση:

—...στην ήλεκτοική καρτέλα. Ήταν μία πλεκτάνη, τίποτ' άλλο. Ο Ουέμπ λέει πως το έκανε γιατί πίστευε στην ένοχή της, γιατί ήθελε με κάθε θυσία να μη την αφήσει να ξεφύγη απ' τα χέρια της δικαιοσύνης. Είχε πη τότε—και το άπανάλαβε χτές—πως περίμενε άρκετάς ώρες πριν την κατηγορήσει για το φόνο του αδελφού του με την έλπίδα ότι ή κ. Θόρν θα όμολογούσε το έγκλημά της. Όταν όμως είδε πως εκείνη δεν έλεγε τίποτε, την κατηγορήσε ο ίδιος, γιατί ήτανε βέβαιος για την ένοχή της. Νομίζω πως σ' αυτό το σημείο είναι μάλλον ειλικρινής. Έντος, φυσικά, αν σκότωσε αυτόν τον αδελφό του και για να άπομακρύνη κάθε ύποπια από πάνω του, άποφάσισε να ένοχοποιήσει την κ. Θόρν.

—Αυτό θα μπορούσε να της στοιχίση...

Και πάλι ο Ρίτσαρντ άφησε τη φράση του μισή και την τελείωσε ο κυβερνήτης:

—...τη ζωή. Άσφαλώς. Αν όμως ο Ουέμπ είναι ειλικρινής όταν λέη πως πίστευε άπόλυτα στην ένοχή της, τότε υπάρχει ένα λογικό κίνητρο στην κατηγορία του εναντίον της. Πρώτον, γιατί ο Τζάκ ήταν αδελφός του και ήτανε πολύ φυσικό να θέλη να εκδικηθή το δολοφόνο του αδελφού του και δεύτερον, γιατί και το δικό του άσθημα δικαιοσύνης ζητούσε τη δίκαιη τιμωρία του ένοχου. Αν πάλι σκότωσε ο ίδιος τον αδελφό του, τότε ή έξήγηση είναι πολύ άπλή: Είπε ψέματα για να γλυτώσει το πεσί του.

—Μά τον σκότωσε;

Ο κυβερνήτης δεν άποκρίθηκε άμέσως. Όταν μίλησε, ο τρόπος του είχε αλλάξει. "Ως εκείνη τη στιγμή, έκτός απ' το διαπεραστικό, το ένδοχλητικά έπιμονό βλέμμα που είχαν τα μάτια του κάθε φορά που κοίταζαν τον Ρίτσαρντ, το ύφος του ήταν έγναρδιο. Τώρα έδειχνε κάποια έπιφυλακτικότητα.

—Δεν ξέρω. Δέ νομίζω. Άλλά, φυσικά, όλη αυτή ή υπόθεση πρέπει να έξετασθή ξανά απ' την άρχή. Αν δεν τον σκότωσε ή κ. Θόρν, ποιάς τον σκότωσε;

Έξαφνα ή Μόριρα αναρωτήθηκε αν ο Ρίτσαρντ είχε προσέξει τη δυσωδία άλλανη στο ύφος του κυβερνήτη. Ίσως. Γιατί και το δικό του ύφος ήταν πολύ έπιφυλακτικό όταν είπε:

—Δεν ήταν πολλοί οι ύποπτοι.

—Όχι, δεν ήταν πολλοί, άποκρίθηκε ο κυβερνήτης με φωνή βαρεία, τονίζοντας τις λέξεις σά να ήθελε να δώσει ένα βαρύτερο νόημα στα λόγια του. —Όχι, άσφαλώς δεν είναι πολλοί οι ύποπτοι.

—Τότε; από λίγο, ο Ρίτσαρντ ρώτησε άτονα:

—Ποιά γραμμή θ' άκολουθήσει ή έρευνα;

—Τη συνηθισμένη, υποθέτω. Τρία είναι τα βασικά σημεία: Η εύκαιρία—το μέσον—το κίνητρο. —Καταλαβαίνω. Θα έξετασθούν οι περιπτώσεις των προσώπων που ήταν μέσ' στο σπίνι, ή κοντά στο σπίνι, την ώρα που έγινε ο φόνος, θα γίνουν έρευνες για ν' ανακαλυφθή το όπλο...

—Το δικό σας όπλο, δέχομπε ο κυβερνήτης.

—Το δικό μου όπλο, παραδέχτηκε ο Ρίτσαρντ. Άλλά το κίνητρο; Έχετε τίποτε νεώτερο προς αυτή την κατεύθυνση...άν επιτρέπεται ή έρώτησή;

—Η έρώτηση επιτρέπεται, είπε ο κυβερνήτης, αλλά δεν έχωμε τίποτε νεώτερο. Άπορροδεγμένο κίνητρο στην περίπτωση της κ. Θόρν δεν υπήρχε, βλέπετε, ποτέ. Το μόνο λογικό κίνητρο εκείνη την εποχή ήταν ένας...ένας πιθανός δεσμός, πολύ σοδαρός, μεταξύ της κ. Θόρν και του Τζάκ Μάντερς κ' ένας κανονάς. Θα θυμάστε άσφαλώς ότι υπήρχαν άρισμένα δεδομένα που υποστήριζαν αυτή τη θεωρία. Ώ, είναι άλήθεια πως δε βρέθηκαν ποτέ ούτε γραμμάτια, ούτε σημειώματα, τίποτε... (Ξερόθηκε σά να έψαχνε να βρη τις κατάλληλες λέξεις), τίποτε που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σημαντικό ή άξιόλογο. Άλλά, όπως σάς είπα, υπήρχαν μερικά δεδομένα. Ο Τζάκ Μάντερς ήτανε στενός φίλος της γυναίκας σας: τον έβλεπαν συχνά μαζί της και μαζί σας: έρχότανε τακτικά στο σπίνι σας. Σήκωσε το χέρι του σά να θέλει να έμποδισή τον Ρίτσαρντ να μλήση και πρόσθεσε γρήγορα:

—Ώ, ξέρω πολύ καλά πως ή φίλα αυτή θα μπορούσε να είναι μία πολύ συνηθισμένη και άθωα φίλια. Και άσφαλώς κανείς δε θα είχε να πη το παραινόμενο αν οι συνθήκες υπό τις όποιες έγινε ο φόνος δεν στρέφονταν εναντίον της γυναίκας σας. Η παρουσία του Τζάκ Μάντερς στο σπίνι σας τη νύχτα, την ώρα που έσείς λείπατε, έπαιρνε μονομιάς—άκριβώς έπειδή άκολουθήσε ο φόνος—μία σημασία διαφορετική. Η ψευδομαρτυρία του Ουέμπ έπιβεβαίωσε αυτή τη σημασία. Ποιάς όμως μάς λέει πως τα πράγματα δεν έγιναν ακριβώς όπως μάς τα είχε πη ή κ. Θόρν; Ο Τζάκ είχε έρθει έδω έπειδή άσθανόντανε μοναξιά, έπειδή ήθελε να κοινοεντίαση λιγάκι, να παρακαλέσει την κ. Θόρν να τού δανείση κανένα βιβλίο. Η μαρτυρία του Ουέμπ—αυτή και μόνη—έδωσε στην έπίσκεψη του Τζάκ άλλη σημασία.

—Τι θα γίνη τώρα με τον Ουέμπ; ρώτησε ο Ρίτσαρντ.

—Νά σάς πώ...Πρώτ' απ' όλα θα ύποβληθή εναντίον του μήνυση επί ψευδορκία, φυσικά. Με παρακάλεσε να τού δώσω καιρό ως αήριο για να τακτοποιήσει τις ύποθέσεις του. Τού το ύποσχέθηκα. Το τι θα γίνη αργότερα εξαρτάται από την πορεία των ανακρίσεων, από τον ίδιο τον Ουέμπ, απ' τον εισαγγελέα, τους ένορκους.

Ο Ρίτσαρντ πέταξε το τσιγάρο που τον είχε σπύσει στη φωτιά. Ο κυβερνήτης αναστέναξε και ξανακάθισε στην κόκκινη πολυθρόνα.

—Τώρα, όσο για τον Τίμ, το πρόβλημα είναι διαφορετικό, είπε. Δύσκολα μπορεί να πιστέψη κανείς πως είχε ξεχάσει, ως τώρα, μία λεπτομέρεια τόσο σημαντική. Αν δεν την ξεχάσε και την άποσπώσησε έπίτηδες, γιατί το έκανε; (Στράφηκε στη Μόριρα): Δεν μπορώ να πιστέψω πως ο άδελφός σας ήθελε να κάνει κακό στην κ. Θόρν, είπε. Άπεναντίας, νομίζω πως, αν ήτανε στο χέρι του, θα έλεγε ψέματα για να σώσει τη ζωή της. Μπορεί όμως και να κάνω λάθος. Δεν γνωρίζω άρκετά. Έχω όμως την εντύπωση πως είναι απ' τους ανθρώπους εκείνους νεαρούς που, παρακινημένοι απ' ένα άσθημα ίπποτισμού, είναι ικανοί να κάνουν πράγματα άκαταλόγηστα. Στην περίπτωση αυτή, αν ο άδελφός σας είχε πη την καθαρή άλήθεια απ' την πρώτη στιγμή, αναφέροντας την σημαντικώτατη αυτή λεπτομέρεια που ισχυρίζεται ότι είχε ξεχάσει ως τώρα, ο Ουέμπ δε θα κατώρθωνε ποτέ να ένοχοποιήσει την κ. Θόρν.

Ο Ρίτσαρντ είπε:

—Ο Τίμ δε θα έκανε ποτέ έν γνώσει του κακό στην Άλις ή σ' έμένα.

—Και όμως δε δίστας να έπιβεβαιώση τότε τα λεγόμενα του Ουέμπ. Τώρα τα λέει διαφορετικά. Ο ισχυρισμός του δε στέκει. Δεν είναι δυνατό να ξεχάσε ότι είδε τον Ουέμπ ν' άνοίγη τις κουρτίνες. Κι αν δεν είναι αυτή ή ατία της άσυνετίας του, τότε ποιά είναι;... Σ' όλο το δράμα, τώρα που έρχομουν έδω, βασάνισα το μυαλό μου να όρω κάποια έξήγηση. (Η φωνή του έγινε άξαφνα άπαλή, σχεδόν τρυφερή): Δέ θέλω να

πανά πολύ σκληρός με το παιδί—ποιός θα τόθλε έλλωστε; Έγινε που έγινε μία τρομερή άδικία να ύπόθεση αυτή, με κανένα τρόπο δε θα έδενε να έπαναληφθή. Σημειώω τον νεαρό. Μου φαίνεται ειλικρινής. Αν όμως μου κρύβη κάτι, τι είναι αυτό το κάτι;

Σάπασε και κοίταξε τη Μόριρα σά να περιμενε μία άπάντηση. Και ή Μόριρα δε μπορούσε, δεν ήθελε να σκεφτή τι μπορούσε να είναι αυτό το κάτι. Φοβότανε ν' άντικρύση το γκρεμό που άνοιγαν μπροστά της οι συλλογισμοί του κυβερνήτη.

Όστόσο, μέσα της ήξερε τι ήταν.

Και ο Ρίτσαρντ ήξερε. Γι' αυτό ήρθε και στάθηκε στο πλάι της.

—Είπα πως λίγοι είναι οι πιθανοί ένοχοι, συνέχισε ο κυβερνήτης. Δέ μπορώ να παραδέξω το γεγονός ότι ο Τίμ θα μπορούσε να είχε έρθει στο σπίνι πιο γρήγορα απ' ότι νομίζουμε: ότι άσφαλώς είχε άπειρες εύκαιρίες να πάρη το περιστοφόρο. Δέ βλέπω το κίνητρο. Άλλά ή συνείδηση, (εδώ ο κυβερνήτης τόνισε μία—μία τις λέξεις) είναι μία μεγάλη δύναμη, άκατανίκητη και σχεδόν τόσο έκρηκτική όσο και ή πυρτις.

—Ο Τίμ Λέιν δεν σκότωσε τον Τζάκ, είπε ο Ρίτσαρντ.

—Όχι. Δέ νομίζω πως τον σκότωσε. Άλλά δε νομίζω ότι και ο Ουέμπ Μάντερς σκότωσε τον άδελφό του. Και αν, κατά τυχρή—σημειώστε, λέω έάν—ο νεαρός Λέιν σκότωσε πραγματικά, τότε

το ψέμα του έξηγείται μέσ' στην πρώτη έκείνη στιγμή της παραόλης. Έξηγείται και ο έρχομός του στο γραφείο μου χτές για να προσπαθήσει, με συνείδηση βαρεία, να βγάλη απ' τη φυλακή την κ. Θόρν. Νά τη βγάλη, χωρίς όμως και να όμολογήσει ότι εκείνος είναι ο δολοφόνος. Άσφαλώς ο φόος δεν ήτανε προμελετημένος: άσφαλώς ήταν κάτι ανθρώπινο, μία ώθηση της στιγμής έντελώς άνεπάρτερη. Αυτό δείχνουν τα πράγματα. Αν ο Τίμ είναι ο δολοφόνος και για να κατοχυρώση τον έαυτό του είτε ότι τού ήρθε στο νου εκείνη τη στιγμή και, αργότερα, νομισε πως έπρεπε να έπιμένη σ' αυτό που είχε πη, αν—λέω πάντο έάν—ο Τίμ πίστευε πως δεν ήτανε δυνατό να καταδικάσουν οι ένορκοι μία γυναίκα με την κοινωνική θέση, τα πλούτη, την όμορφιά της κ. Θόρν και έπομένως ήταν βέβαιος πως ή κ. Θόρν δεν κινδύνευε πραγματικά, αν το ένδεχόμενο αυτό, ότι δηλαδή θα μπορούσε να θεωρηθή εκείνη ένοχη για το φόνο του Τζάκ Μάντερς, δεν είχε περάσει εκείνη τη στιγμή απ' το μυαλό του και—όπως σάς είπα και πριν—αργότερα προήχθηκε να άναίρεση τα λόγια του... (Ανασήκωσε τους ώμους): "Αν μερικές απ' αυτές τις ύποθέσεις είναι σωστές, όλα έξηγούνται. Ο Μάντερς δολοφονήθηκε. Τα μόνα πρόσωπα που βρίσκονταν στον τόπο του εγκλήματος—όσο ξέρουμε τουλάχιστον—είναι τρία: ή κ. Θόρν, ο Ουέμπ Μάντερς και... (Ξανακοίταξε πάλι τη Μόριρα) και ο άδελφός σας, μίς Λέιν.

Εικονογράφηση
ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΡΛΑΜΟΥ

Το βλέμμα της πλανήθηκε άργά-άργά σ' όλη την κάμαρα και σταμάτησε στο βάσο με τα κρίνα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η Μόριρα είχε την εντύπωση πως βρισκότανε έξαφνα στα χείλη ενός γκρεμού. Η φωνή της, όταν μίλησε, μόλις άκουγότανε.

—Ο Τίμ δε θα μπορούσε ποτέ να το κάνει αυτό είπε.

Τα λόγια της—τ'έξερε— ήτανε, για τον μεγαλύτεμο άντρα που την κοίταξε στα μάτια, λέξεις κενές, τιπικές, χωρίς νόημα.

Ο Ρίτσαρντ πήρε το λόγο με πρόδηλη προσπάθεια. Στράφηκε προς τον κυβερνήτη.

—Ακούστε, είτε θάνατα. Γνωρίζω αυτό τον νέο καλά. Τον ξέρω από παιδί. Σ' αυτό το σπίνι σχεδόν μεγάλωσε. Από μικρό, έδω περνάει τις διακοπές του, τα Σαββατοκύριακά του. Έμασσε ή οικογένειά του. Δέ γνώρισε άλλο οικογενειακό περιβάλλον στη ζωή του. Ή θεία μου τον πήρε πριν από χρόνια υπό την προστασία της, αυτόν και την Μόριρα. Όταν πήγε στο Λονδίνο, πήρε μαζί της τη Μόριρα και τον Τίμ τον έβαλε έδω στο σχολείο...

—Τό ξέρω, είπε ο κυβερνήτης σοβαρά, κοιτώντας το κεφάλι. Μου το είπε ή μίς Λέιν.

—Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι ξέρω τον Τίμ καλά. Είναι άνίκανος να κάνει φόνο. Άλλά και αν άκούη... (ή φωνή του Ρίτσαρντ ύψώθηκε γιμάτη θυμό) και αν άκούη ήταν ικανός να σκοτώση τον Τζάκ Μάντερς—πράγμα που άποκλείεται—δε θ' άφηνε ποτέ, με κανένα τρόπο, να κατηγορηθή ή Άλις γι' αυτό.

Σάπασε άπτομα σά να έκανε τη σκέψη πως

ο θυμός δεν ωφελούσε σε τίποτε και πώς θα είχε περισσότερες πιθανότητες να πείσει τόν συνομιλητή του αν χρησιμοποιούσε τη δύναμη της λογικής. Συνέχισε ήρεμα, σοβαρά:

—Θάθελα να γνωρίζετε τόν Τίμ όπως τόν γνωρίζω εγώ. Δεν υπάρχει ίχνος προστυχίας ή δειλίας στὸν χαρακτήρα του. Αυτό που σκεφτήκατε δε συμβιβάζεται διόλου με τὸ ἦθος αὐτοῦ τοῦ νέου. Σὰς εἶπα, τὸν ξέρω καλά.

—Εἰστε κ' ἐσεῖς προκατειλημμένος, Θόρν. Κ' ἐμένα μου ἄρесе ὁ νεαρός, ἀλλά... Στὸν πόλεμο ἔγιναν πολλά, Θόρν. Οἱ ἄνθρωποι ἀντιδρῶν τώρα διαφορετικά καί... πὼς νὰ πῶ;—πολὺ ἀποσπασμένη. Ἡ ὑπερένταση τῶν νεύρων ἔχει ἐπηρεάσει παράξενα τὴν ψυχροσύνησὶ μας, προπάντων τὴν ψυχροσύνησὶ τῶν νέων. Μιά ἀπ' τὶς χειρότερες πλευρὲς τοῦ πολέμου εἶναι ὅτι οἱ νεαροὶ μας ἔζησαν τὴν φοβία τοῦ ἀπὸ τόσο κοντά. Τὸ θέμα δὲν εἶναι τοῦ παρόντος, βέβαια, ἀλλὰ ἔχει κάποια σχέση με τὸ χαρακτήρα τοῦ Τίμ. Φαντασθῆτε ἕνα νέο με τὴν ιδιοσυγκρασία τοῦ Τίμ, νευρικό, ὑπερευαίσθητο, γεμάτο ζωντάνια καὶ ἐνθουσιασμό, νὰ βλέπῃ ἀπ' τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη τὸ παρόν καὶ τὸ μέλλον του νὰ σαρώνωνται ἀπὸ κάτι πλὺ ὁ ἴδιος δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ καταλάβῃ νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος ἀπ' τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, νὰ ἐγκαταλείψῃ... ἂς ποῦμε, τὸ ποδόσφαιρο καὶ τὸ τένις γιὰ νὰ πᾶν στὸν πόλεμο καὶ νὰ σκοτώσῃ ἄνθρωπους. Εἰλικρινῶς, νομίζω πὼς ὅλα μπορεῖ νὰ τὰ περιμένῃ κανεὶς ἀπ' ἕνα νέο πού πέρασε ἕναν τέτοιο ψυχικὸ κλονισμό.

—Ὁ Ρίτσαρντ κούνησε τὸ κεφάλι του.
—Ὅχι όμως κ' ἕνα φρόν. Ἐξάλλου, ὁ Τίμ δὲ θὰ ἔλεγε ποτὲ ψέματα γιὰ νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ του εἰς βάρος τῆς γυναίκας μου. Ἀποκλείεται.

—Ὁ κυβερνήτης πήρε μιὰ θαθεὶά ἀναπνοή.
—Γιὰ τὴν ὥρα, ἕνας ἀπ' τοὺς δύο εἶναι ὁ πιθανὸς ἔνοχος. Ἡ ὁ Τίμ ἢ ὁ Οὔεμπ Μάντεος. Πιστεύετε, ἀλήθεια, πὼς ὁ Οὔεμπ θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ὁ δολοφόνος;

—Ὁ Ρίτσαρντ ἀποκρίθηκε ἀργά:
—Εὐκολώτερα μπορῶ νὰ πιστέψω στὴν ἐνοχὴ τοῦ Οὔεμπ παρά τοῦ Τίμ.

—Νομίζετε πὼς θὰ ἦταν ικανὸς νὰ σκοτώσῃ τὸν ἴδιο του ἀδελφὸ; Μιά τέτια σκέψη εἶναι φρικτὴ, Θόρν.

—Τὸ ἔγκλημα εἶναι κάτι φρικτὸ, μουρμούρισε ὁ Ρίτσαρντ.

—Στάθηκε γιὰ λίγο βυθισμένος σὲ συλλογὴ. Στράφηκε ἔπειτα στὴ Μόιρα:

—Λέω νὰ τηλεφωνήσω τοῦ Σάμ Πένταμ, εἰπε.

—Ὁ Σάμ Πένταμ ἦταν ὁ δικηγόρος πού εἶχε ἀναλάβει τὴν υπεράσπιση τῆς "Ἀλῆς. Γιὰ νὰ θέλῃ ὁ Ρίτσαρντ νὰ τὸν καλέσῃ, σκέφτηκε ἡ Μόιρα, θὰ πῇ πὼς ὁ κίνδυνος εἶναι πραγματικὰ σοβαρός. Καὶ ἡ ψυχὴ τῆς γέμισε τρόμο.

—Πολὺ καλὴ ιδέα, εἶπε ὁ κυβερνήτης. Σὰς συμβαίλουν νὰ τὸ κάνετε. (Σηκώθηκε, ἀνέστη, ἔχοντας κουρασμένα): "Ὁρα νὰ πηγαῖν, εἶπε. Ἡ σημερινὴ μέρα ἦταν πολὺ κουραστικὴ. Μὴς Λέιν...Θόρν... θέλω νὰ με καταλάβετε καλά, δὲν κατηγορῶ τὸν νεαρό. Οὔτε ἄλλωστε κανέναν ἄλλο... (μιὰ παράξενη λάμψη, ζοφερὴ, σκληρὴ, ἀμείλικτη φάνηκε στὰ μάτια του) οὔτε κανέναν ἄλλο... γιὰ τὴν ὥρα. (Κοίταξε τὸν Ρίτσαρντ): Δὲ θέλω ἐπιτρέψω μιὰ δεύτερη δικαστικὴ πλάνη. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ κατηγορήσω κανένα μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐκανεπνοήσω τὴν κοινὴ γνώμη παρουσιάζοντας ἕνα δολοφόνου. Θέλω όμως νὰ γίνουν ἔρευνες γιὰ ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος πού σκότωσε τὸν Τζάκ Μάντεος. Σὰς μίλησα με ἀπόλυτῃ εἰλικρίνεια.

Πλησίασε τὴ Μόιρα καὶ πήρε τὸ χεῖρ της. Τὸ βλέμμα του, καθὼς τὴν κοίταζε, μαλάκωσε ἄξαφνα, ἔγινε σχεδὸν τρυφερό.
—Προσπαθήστε ν' ἀποδείξετε ὅτι ὁ ἀδελφός σας εἶναι ἀθώος, μὴς Λέιν, εἶπε με καλὴσύνῃ ἀλλὰ με ἴσως ἀποφασιστικῶς. Ὁ Σάμ Πένταμ εἶναι πολὺ καλὸς δικηγόρος. Θὰ εἶχε ἐπιτύχει τὴν ἀθώωση τῆς κ. Θόρν, ἂν δὲν ἦταν ἡ μαρτυρία τοῦ Οὔεμπ. Ἀπὸ αὐτοῦ ἡ ὑπόθεσι φεύγει ἀπ' τὰ χεῖρα μου. Δὲν ξέρω ποῖα κατεύθυνση θ' ἀκολουθήσουν οἱ νέες ἀνακρίσεις, ξέρω όμως ἕνα πράγμα: Δὲ θέλω νὰ κατηγορηθῇ τὸ παιδί αὐτό, ἂν εἶναι ἀθώο.

—Ἐνας δίκαιος καὶ ἀμερόληπτος ἔχθρος εἶναι πλὺ ἱσχυρός ἀπ' ἕναν ἄδικο καὶ μεροληπτικό, σκέφτηκε ἡ Μόιρα. Ὁ κυβερνήτης δὲν ἦταν ἐχθρός, ἦταν τίμιος καὶ τὴν λυπότανε, όπως λυπότανε καὶ τὸν Τίμ, ἀλλὰ ἡ θέση του ἦτανε στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο, ἄρα ἦταν αὐτὴ τὴ στιγμή ἕνας ἔχθρος. Τὸ βλέμμα του ἦταν εὐθὺ καὶ γεμάτο καλῶσυνῃ. Ἀλλὰ καὶ στεγνὸ, κατὰ κάποιο τρόπο.

—Ἐνας δίκαιος καὶ ἀμερόληπτος ἔχθρος εἶναι πλὺ ἱσχυρός ἀπ' ἕναν ἄδικο καὶ μεροληπτικό, σκέφτηκε ἡ Μόιρα. Ὁ κυβερνήτης δὲν ἦταν ἐχθρός, ἦταν τίμιος καὶ τὴν λυπότανε, όπως λυπότανε καὶ τὸν Τίμ, ἀλλὰ ἡ θέση του ἦτανε στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο, ἄρα ἦταν αὐτὴ τὴ στιγμή ἕνας ἔχθρος. Τὸ βλέμμα του ἦταν εὐθὺ καὶ γεμάτο καλῶσυνῃ. Ἀλλὰ καὶ στεγνὸ, κατὰ κάποιο τρόπο.

—Εὐχαριστῶ... ψιθύρισε.
—Ὁ κυβερνήτης τῆς χάιδεψε ἑλαφριά τὸ χεῖρ καὶ τὸ ἄφησε. Ὁ Ρίτσαρντ εἶπε ἄξαφνα:

—Αὐτὸ σημαίνει πὼς θὰ ἔχωμε πάλι τὴν ἀστυνομία ἐδῶ. Ὁ ἀρχισυνὸς ἐρωτᾷς, τὸ πῆγαινε—ἔλα τὸν δημοσιογράφου, διὰ ἐκείνη ἡ φασαρία.

—Πολὺ φοβόμην πὼς δὲν μπορούίτε νὰ τ' ἀποφύγετε, Θόρν.

—Λέτε νὰ ἔρθουν αὐτοὶ κίολας;

—Ναί, αὐτοί, εἶπε ὁ κυβερνήτης. Νομίζω πὼς ἄφρησε τὸ παλτό μου στὸ χῶλ.

—Γύρισε τὴν πλάτη του κ' ἔκανε ἕνα βήμα πρὸς τὴν πόρτα. Στάθηκε ἄξαφνα σαστισμένος λέγοντας:

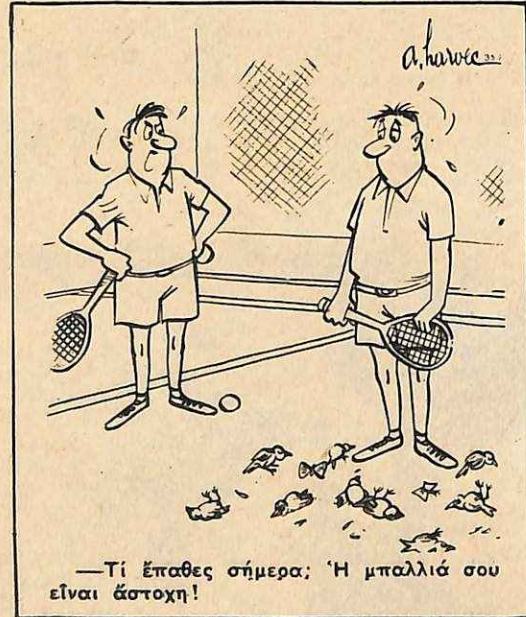
—"ὦ! Κυρία Θόρν! Δὲν τῶξερα πὼς εἰσαατε ἐκεῖ.

Ἡ Μόιρα ἔσκυψε νὰ δῇ. Ἡ "Ἀλῆς στεκότανε στὸ κεφαλόσκαλο, μετ' ἕνα χεῖρ ἀκουμπισμένο στὴν κουπαστή. Οἱ μακρινὲς πτυχὲς τῆς κόκκινης ἐσφαιρας τῆς γλιστροῦσαν ἀπὸ τὰ γόνατα ἀπ' τὸ λεπτοκαμωμένο σῶμα τῆς: τὸ πρόσωπό τῆς ἦτανε χλωμὸ καὶ κουρασμένο, τὰ μαῦρα μάτια τῆς πελώρια, τὰ ξανθὰ μαλλιά τῆς, λυτὰ πάνω στοὺς ὤμους, τὴν ἔκαναν νὰ μοιάζῃ με κοριτσάκι. Ὁ Ρίτσαρντ εἶχε ἀναπληρώσει κ' ἐκεῖνος ἔαφρισμένος.

—Νομίζα πὼς εἶχε πλάγιασει γὰ νὰ ἔξου-ρσώσῃς, "Ἀλῆς, εἶπε ἀπότομα.

—Ἡθέλα ν' ἀποχαιρετήσω τὸν κυβερνήτη, ἀποκρίθηκε ἡ "Ἀλῆς.

—Ἐσχίσε τὸ χῶλ καὶ μπῆκε στὴ βιβλιοθήκη. Ἀπλώσε καὶ τὰ δύο χεῖρα τῆς στὸν κυβερνήτη καὶ εἶπε μετ' ἡ μελωδικὴ φωνὴ τῆς:

—Δὲ βρισκω λόγια νὰ σὰς εὐχαριστήσω... Θάθελα νὰ μπορούσα...

—Ἐκανα, ἀπλοῦστατα, τὸ καθήκον μου, κυρία Θόρν, εἶπε ὁ κυβερνήτης σφίγγοντας τὰ χεῖρα τῆς υἱὸς τῆς πελώρια φοῦχτα του. Καὶ τὸ καθήκον αὐτὸ ἦταν ἀκόμη πλὺ ἐπιβεβλημένο στὴν περίπτωσή σας γιὰτί, κατὰ κάποιο τρόπο, στὴν καταδίκη σας ὀφείλω τὸ σημερινὸ μου ἀξίωμα.

—ὦ, ὅχι... ἔκανε ἡ "Ἀλῆς.

—Φυσικά, δὲν ὑπῆρχε καμμία τέτια πρόθεσι ἐκ μέρους μου, εἶπε ὁ κυβερνήτης. Πολὺ ἀργότερα ἀποφάσισα νὰ υποβάλω ὑπομνήματα. Ἀλλὰ, ἐπειδὴ εἶχε δοθῇ μεγάλη δημοσιότητα τότε στὴν ὑπόθεσι σας καί, ἴσως, ἐπειδὴ πολλοὶ ἦταν ἐκείνοι πού νόμιζαν ὅτι τὸ δικαστήριο, ἐπηρεασμένο ἀπὸ τὰ νεῖδα... (χαμογέλασε λιγάκι), τὴν διοργάνωσά καὶ τὰ πλοῦτη σας, θὰ σὰς ἀδῶανε, ἡ καταδίκη σας με ἀνέβασε πολὺ ψηλὰ στὴν ἐκτίμησι τοῦ κοινού. Ἦταν ἕνας θρίαμβος γιὰ τὴν ἀμερικανικὴ δημοκρατία καὶ τὴν δικαιοσύνη κ' ἐγὼ ἤμουν —θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεὶς— ὁ ἦρος τῆς ἡμέρας. Στὴν ἀντίληψη τοῦ κοινού ἤμουν ὁ ἄνθρωπος πού στέκεται πάνω ἀπὸ διορισμένες καὶ πείσεις. Δὲ θέλω νὰ πῶ μ' αὐτὸ πὼς ἐπιχειρήσατε νὰ δωροδοκῆτε κανένα, Θόρν...

—Ἀσφαλῶς ὅχι, εἶπε ὁ Ρίτσαρντ.

—Ἡ ὁδοὶ εἶναι ὅτι δὲ θὰ γινώσκονα κυβερνήτης, ἂν δὲν εἶχα στείλει τὴν κ. Θόρν στὴ φυλακή. Καταλαβαίνετε λοιπὸν τί ἐννοῶ όταν λέω πὼς τὸ καθήκον μου ἦταν νὰ κάνω ὅτι ἔκανα. Καὶ ἡ τὸλμή μου ἦταν νὰ ἀναγγέλλω τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ἐπιταχύνῃ τις ἔρευνες. Αὐτοὶ πού τὸν

εἶχαν ψηφίσει θὰ ζητούσαν ἐξηγήσεις. Ἐπρεπε τὸ ταχύτερο νὰ βρεθῇ ὁ δολοφόνος, ὁ πραγματικὸς δολοφόνος αὐτὴ τὴ φορὰ. Καὶ ἐπειδὴ δὲ χωροῦσε ἀμφιβολία πὼς ὁ κυβερνήτης ἦταν ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, πού πίστευε με ἀνατισμὸ στοὺς νόμους καὶ τὴν ὀρθὴ ἐφαρμογὴ τους, πού εἶχε συνείδησι τῆς εὐθύνης του, θὰ ἔκανε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ φανῇ ἀντάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἐκλογέων του.

Ἡ Μόιρα δὲ μπορούσε παρὰ νὰ τὸν σέβεται, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν φοβάται, γιὰτί εἶχε ἀπειλήσει τὸν Τίμ—τὸν Τίμ πού, όπως εἶχε παρατηρήσει μόνος του ὁ κυβερνήτης πολὺ σωστά, εἶχε βρεθῇ ἄξαφνα ὑποχρεωμένος νὰ παρατήσῃ ἀπ' τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη σπουδὲς καὶ παιχνίδια γιὰ νὰ ριχτῇ μέσ' στὴ φρίκη τοῦ πολέμου, μ' ἕνα ὅπλν στο χεῖρ. Ἀλλὰ, σκεπτιότανε ἡ Μόιρα, μήπως ἑκατομύρια ἄλλοι ἄντρες, νέοι καὶ μεσόκοποι, δὲν εἶχαν κάνει τὸ ἴδιο; Δὲν εἶχαν μάθει νὰ πολεμοῦν, νὰ σκοτώνουν; Ὁ πόλεμος δὲν ἦταν δικαιολογία. Μὰ ὅχι, δὲν εἶναι δυνατό, σκέφτηκε ἄξαφνα ἡ Μόιρα με τρόμο, ὁ Τίμ δὲ σκότωσε τὸν Τζάκ Μάντεος. Ὁ Τίμ δὲ θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ κάνῃ κακὸ στὴν "Ἀλῆς, λέγοντας ψέματα με ἑλαφριά συνείδησι.

—Ὅλοι μιλοῦσαν, ὁ Ρίτσαρντ, ὁ κυβερνήτης, ἡ "Ἀλῆς. Ἡ Μόιρα δὲν ἄκουγε τὰ λόγια τους. Τώρα ὁ κυβερνήτης ἔδωκε ἀπ' τὴν κάμαρα. Ὁ Ρίτσαρντ τὸν συνόδευε. Ἡ "Ἀλῆς, μικροκαμωμένη, ἀνυπεράσπιστη, παρακολουθοῦσε τοὺς δύο ἄντρες μετ' ὁ βλέμμα, κρατώντας στὸ χεῖρ σφιχτὰ ἕνα κουβαριασμένο μαντήλι... Ἡ "Ἀλῆς, πού εἶχε γυρίσει στὸ σπιτί της, Ἡ "Ἀλῆς, πού εἶχε ξαναπάρει τὴ θέση πού αὐτὴ, ἡ Μόιρα, εἶχε θελήσει νὰ τῆς κλέψῃ.

Ναί, νὰ κλέψῃ τὴ θέση τῆς "Ἀλῆς. Μὴ δὲν ἦταν ἔτοιμη νὰ λυγίσῃ, πρὶν ἀπὸ λίγο ἀκόμη, όταν ὁ Ρίτσαρντ προσπαθοῦσε με πάθος καὶ εἰλικρίνεια νὰ τὴν πείσῃ πὼς δὲν ἦτανε σωστὸ ν' ἀπαρνηθῇ τὴν ἀγάπη τους; Ἀκριβῶς τὴ στιγμή πού ὁ Ρίτσαρντ εἶχε καταρρίψει ὅλο τὸ οἰκοδόμημα τῆς λογικῆς τῆς, ἀκριβῶς τὴ στιγμή πού αὐτὴ, ἡ Μόιρα, δὲν εἶχε πιά τὴ δύναμη νὰ τὸν ἀντικρύσῃ, ὁ Ρίτσαρντ εἶχε σηκώσει τὰ μάτια καὶ εἶχε δὴ τὸ φωταγωγημένο σπιτί. Ἐνα δευτερόλεπτο ἀκόμη καὶ ὅλα θὰ εἶχαν ἀλλάξει. Πάντως, αὐτὸ πού εἶχε γίνει ἦταν ἀρετὸ γιὰ νὰ νοιώσῃ ἡ Μόιρα πὼς μὰ μόνο ἀλήθεια ὑπῆρχε γι' αὐτὴν καὶ τὸν Ρίτσαρντ. Τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὴν ἀγαποῦσε. Τίποτ' ἄλλο δὲν εἶχε σημασία.

Τώρα όμως ἡ "Ἀλῆς εἶχε γυρίσει.

Δὲν ἦταν, λοιπὸν, ἡ ἀγάπη τῆς τὸ μόνο πού εἶχε σημασία. Ἡ Μόιρα ἤξερε τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ. Μὲ συντριπτικὴ διαύγεια εἶδε ποῖο ἦτανε τὸ καθήκον τῆς.

Οἱ δύο ἄντρες διέσχισαν τὸ χῶλ, πέρασαν μπροστὰ ἀπ' τὴν πλατειὰ σκάλα, πού τὸ πρῶτο, ψηλὸ κάγκελλο τῆς κουπαστῆς τῆς εἶχε στὴν κορυφὴ γιὰ στολίδι μιὰ δριῦνι σφαῖρα, περιτέχνα σκαλισμένη, καὶ προχώρησαν πρὸς τὴν ἐξώπορτα πού ἦταν σὲ μιὰ γωνία, στὸ βάθος τοῦ ἀπέραντου χῶλ. Οἱ φωνὲς καὶ τὰ διημάτα τους ἔσθρσαν.

—Τίποτε δὲν ἄλλαξε ἐδῶ μέρα. Ὁλα εἶναι ὅπως τ' ἄφησα, εἶπε ἡ "Ἀλῆς με σ' γανὴ φωνὴ σὰ νὰ μιλοῦσε στὸν ἐαυτὸ τῆς. . .

Τὸ βλέμμα τῆς πλανήθηκε ἀργά—ἀργά σ' ὅλη τὴν κάμαρα καὶ σταμάτησε στὸ δάξο μετ' ὁ κρίνα πού εἶχε φέρεῖ ἡ Μίλντρεντ Οὐίλκινσον.

—Κρίνα, ψιθύρισε.

Ἡ λέξι καὶ ἡ κίνησι πού τὴ συνόδευε συγκλόνισαν τὴ Μόιρα. Μονομιάς, κατάλαβε πόσο φρικτὴ θὰ ἦταν ἀσφαλῶς ἡ ζωὴ τῆς "Ἀλῆς ὅλους αὐτοὺς τοὺς μῆνες στὴ φυλακή. Μετ' ὁ φωνὴ πού ἔτρεμε ἀπὸ συμπόνια, εἶπε:

—Ἡ Μίλντρεντ τὰ ἔφερε σήμερα τ' ἀπόγεμα.

Τὰ δάχτυλα τῆς "Ἀλῆς, ἀπαλὰ καὶ λευκὰ σὰν τὰ κρίνα, ἔμειναν ἀκίνητα γιὰ ἕνα δευτερόλεπτο.

—Ἡ Μίλντρεντ... ψιθύρισε, ἡ Μίλντρεντ Οὐίλκινσον.

Τὸ προφίλ τῆς ἦταν ὡραῖο καὶ λεπτὸ σὰν ἀπὸ πορσελάνη. Τὰ μακρὰ δελουδῖνα ματόκλαδα τρεσπούντα εἶπε:

—ὦ, βέβαια... Ἡ Μίλντρεντ, εἶπε ξανά.

Ἀφῆσε τὰ κρίνα καὶ πλησίασε στὸ τραπέζι μετ' ὁ νόμισσους. Θάλεγε κανεὶς πὼς τὰ λουλούδια τὴ μαγνῆτιζαν. Ἐκανε μιὰ κίνησι σὰ νὰ θέλε νὰ τ' ἀγγίξῃ, νὰ τὰ χαϊδέψῃ καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Μόιρα πλημμύρισε πάλι οἶκτο.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ὁ πρῶτος τυφλὸς
δικηγόρος
σ' ὅλον τὸν κόσμον

Τὸ δαῦμα τῆς ἀνθρώπινης δεληέσεως

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΠΡΑΥΤ ΕΠΕΤΡΕΨΕ ΣΤΟΝ ΠΑΝΤΕΛΗ ΛΙΜΑΚΗ ΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣΗ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙ ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ

Η ΤΙΤΑΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΣΤΙΣ ΠΑΜΦΩΤΕΣ
ΛΕΩΦΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ

Ο Παντελής Λιμάκης, ὁ πρῶτος τυφλὸς δικηγόρος σ' ὅλο τὸν κόσμον, ἔδωσε πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες τὸν «ἐννομιμὸν ὄρκον» καὶ ἀπέκτησε τὴν ἄδεια ἐξασκήσεως τοῦ λειτουργήματος.

Στὴν περίπτωσι τοῦ Παντελῆ Λιμάκη δικαίωθηκε ἀπόλυτα ἡ δύναμι πού κρύβεται σ' ὅτι συνηθίσαμε νὰ ὀνομάζουμε ἀνθρώπινη θέλησι. Αὐτὸν τὸν γ' γαντα πού κρατᾷ ὀρθὸ καὶ ὑπερήφανο τὸ ἀνθρώπινο κεφάλι, όταν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχει σκῶψι, ἐξουθενωμένο, κάτω ἀπ' τὰ χτυπήματα τῆς μοίρας.

Μιὰ ἐκρηξι δυναμίδος στὰ 1931—ὅταν ὁ σημερινὸς δικηγόρος ἦταν μόλις ἐπτά ἐτῶν—στέρισε τὸν Παντελῆ Λιμάκη ἀπὸ τὴν ὁρσι, τρία δάχτυλα τοῦ ἀρσενικοῦ του χεροῦ καὶ τὴν φυσιολογικὴν ἐπαφὴ μετ' ὁ ὑπόλο-πο κόσμον. Ἀπὸ ἐδῶ κ' ἔμπρὸς ὁ μικρὸς τυφλὸς θ' ἀντιλαμβάνεται μόνον ὅσα συμβαίνουν γύρω του. Ἀπὸ τότε, σήμερα καὶ γιὰ πάντα οἱ μορφὲς τῶν ἀνθρώπων, τὸ σῶμα τῶν πραγμάτων, ὅλος ὁ ἔξω κόσμος πού

ἔχει μορφή καὶ ὄγκο βρίσκεται μόνον στὶς ἄκρες τῶν δαχτύλων, στὴν ἀφὴ τοῦ νέου τυφλοῦ ἀνδρα. Τὰ ἐπιπεδα σχήματα, τὰ χρώματα, οἱ ἀποχρώσεις τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὥρα τῆς δύσεως ἀποτελοῦν γι' αὐτὸν ἀπόμακρες, παιδικὲς ἀναμνήσεις...

Κι ὅμως, ἡ ἀπώλεια τῶν ματιῶν του δὲν στοίχισε στὸ ἐπτάχρονο τότε ἀγόρι τὴν ἀποκοπὴ κάθε δεσμοῦ μετ' ὁ «ἔξω κόσμον». Ἡ κακοτυχία δὲν τὸν καθήλωσε. Ἀντίθετα, στάθηκε γι' αὐτὸν μιὰ ἐπὶ πλέον αἰτία γιὰ νὰ ἐντείνῃ τις προσπάθειές του, γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦ ὅσο γίνεται τις παιδικὲς τότε, τις νεανικὲς ἀργότερα, τις ἀντρικὲς σήμερα δυνάμεις του καὶ τὴν ἀκατάβλητη—μπροστὰ σὲ πόσες ἀντιθέσεις, ἀλήθεια—θέλησί του.

Ὁ Παντελῆς Λιμάκης γεννήθηκε τὸ 1924 στὴν Κρήτη κ' ἔζησε ἐκεῖ, ἐξνοιαστο παιδί, ὡς τὴν ὥρα πού ἔχασε τὴν ὁρσὴ του, ἀπὸ τὴν ἐκρηξι τοῦ δυναμίτη.

ΤΑ ΔΥΟ ΜΑΤΙΑ ΠΟΥ ΣΤΕΡΗΘΗΚΑΝ ΤΟ ΦΩΣ ΚΕΡΑΙΣΑΝ

ΔΥΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΜΕ "ΑΡΙΣΤΑ," ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ: ΤΗΝ ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Θα περίμενε κανείς μια θαυμάσια αλλαγή στις συνθήκες και στις διαθέσεις του μικρού ανθρώπου και θα μπορούσε απ' την πρώτη στιγμή να τον φαντασθεί να πλέκει σ' όλη του τη ζωή καλάρια και ψάθινες παντόφλες, όπως κάνουν τόσοι και τόσοι άλλοι συνάνθρωποι μας για να μπορέσουν ν' αντιμετωπίσουν μ' αξιοπρέπεια τις ανάγκες της ζωής, χωρίς την ανάγκη της φιλανθρωπίας και της βοήθειας των άλλων. Και θα ήταν και τότε αξιέπαινος.

Αλλά ο Λιμάκης δεν δέχθηκε να περιοριστεί στα στενά όρια του τυφλού ανθρώπου. Η μνήμη δεν του χρησίμεψε μόνον για να κρατήσει, όσο γίνεται, τις στενές εικόνες του έξω κόσμου, αλλά και για ν' αποθησαυρίσει τις γνώσεις που του χάρισαν πριν από λίγο καιρό το δίπλωμα του δικηγόρου.

Μια «μόνο» στάθηκε η διαφορά από τ' άλλα παιδιά: Αντί να παρακολουθήσει τὰ μαθήματα του κανονικού δημοτικού σχολείου, ο μικρός Παντελής, ακολούθησε τις τάξεις ενός σχολείου για τυφλά παιδιά.

Η «αύλη των θαυμάτων» των παιδικών μας χρόνων, αυτή η ολιγόλεπτη —κάθε ώρα— ευτυχία, που λέγεται παιχνίδι στην αύλη του σχολείου, ή συμφωνία αυτή του γέλιου, των κραυγών και των ποδοβολητών δεν είχε, θέβαια, θέση στα όνειρα και στις δυνατότητες του μικρού Παντελή. Μαζύ μ' άλλα τυφλά παιδιά παρακολουθούσε τὰ μαθήματα. Τό τυφλό σκοτάδι «φωτιζόταν» μόνον από δσα απεκάλυπτε στο τυφλό παιδί ο υπομονητικός δάσκαλος που τό οδηγούσε, χρόνο με χρόνο, προς τή μάθηση.

Τὰ πρώτα πετάγματα

Έτσι, σιγά-σιγά, ο μικρός Παντελής έμαθε να γράφει και να διαβάζει με τήν βοήθεια της τυφλικής γραφής —το σύστημα Braille.

Τό δημοτικό σχολείο στάθηκε μόνον τό πρώτο βήμα. Ακολούθησαν τὰ χρόνια του γυμνασίου. Έξη χρόνια γιομάτα μελέτη και προσπάθεια, που τού εξασφάλισαν τό απολυτήριο του γυμνασίου.

Θά έλεγε κανείς ότι εκεί θά σταματούσε ο Παντελής Λιμάκης, απέδειχθε όμως ότι για τόν έδο οι έγκύκλιες σπουδές ήταν ά-

πλώς ένας απαραίτητος κύκλος μαθήσεως που θά τού επέτρεπε να δοκιμάσει τις δυνάμεις του για κάτι ακόμα καλύτερο.

Υστερα από λίγο έδινε εξετάσεις στην Πάντειο Σχολή Πολιτικών και Οικονομικών Έπιστημών και αποκτούσε τόν τίτλο τού σπουδαστή. Τρία χρόνια έντατικών σπουδών σημείωσαν τήν παρουσία τού τυφλού σπουδαστή στην Πάντειο Σχολή. Είναι πραγματικά, να θαυμάζει κανείς τήν επίμονη προσπάθεια και τήν τεράστια θεληματικότητα αυτού τού νέου ανθρώπου, που στερημένος απ' τήν πιο πολύτιμη αίσθηση δέ θέλησε να παραδεχτεί πως θά μπορούσε να νικήσει από ένα τυχαίο γεγονός, τήν έκρηξη τού δυναμίτη, που τόν τύλωσε. Μέσα στο σκοτάδι που τού έριξε στα μάτια ή μοίρα, δεν έχασε τήν έπαφή με τήν πραγματικότητα. Κρατήθηκε γερά στη ζωή και νίκησε. Έτσι, ύστερα από τό δημοτικό και τό γυμνάσιο δοκίμασε τις δυνάμεις του σ' ένα πέταγμα που θά τόν ανέβαζε ψηλότερα. Και δεν γελάστηκε. Κέρδισε και στην νέα του προσπάθεια.

Έπιτυχία και αναγνώριση

Τρία χρόνια αργότερα έπαιρνε τό δίπλωμά του και μάλιστα με άριστα!

Χωρίς να δώσει έστω και μια στιγμή ξεκούραση στον εαυτό του ύστερα από τήν έπιτυχία του, συνέχισε τις προσπάθειές του, που τόν ώδηγησαν στη Θεσσαλονίκη.

Έκεί, στο πανεπιστήμιο τής θορεινής ελληνικής πρωτεύουσας, παρακολούθησε ύστερα από τήν έγγραφη του τις παραδόσεις τής Νομικής Σχολής και σε δυό χρόνια, αφού έδωσε εξετάσεις μ' εξαιρετική έπιτυχία σ' όλα τὰ μαθήματα, πήρε ένα δεύτερο δίπλωμα, πάλι με άριστα. Τό δίπλωμα τού νομικού.

Γι' αυτήν τήν νέα του έπιτυχία, ή 'Ακαδημία 'Αθηνών, αυτό τό ανώτατο ελληνικό πνευματικό ίδρυμα, που είναι γνωστή και σεβαστή απ' όλους ή δυσκολία και ή προσοχή με τήν όποία άπονέμει τιμητικές διακρίσεις, τού άπένειμε ένα τιμητικό δίπλωμα.

Και τό πτυχίο όμως τής νομικής και τό τιμητικό δίπλωμα τής 'Ακαδημίας δεν είναι παρά καινούργιος σταθμός στην πορεία τού

Παντελή Λιμάκη προς τήν τελείωση τής μορφώσεως και τού εαυτού του.

Νέες προσπάθειες τόν περιέμεναν προκειμένου να συμπλήρωση τὰ πνευματικά και έπιστημονικά του έφόδια. Τὰ έφόδια που θά ήταν κιάλας ύπέρμετρα για όποιονδήποτε άνθρωπο.

Οι πρώτες «ύποθέσεις»

Στή νέα του αυτή προσπάθεια θρέθηκαν πολλοί φίλοι έτοιμοι να τόν βοηθήσουν. Διάφορα βιβλία και συγγράμματα που θέλησε να μελετήσει τού υπαγορεύτηκαν, ενώ ο ίδιος τὰ μετέφραζε στη γραφή τών τυφλών.

Ο κ. Λιμάκης έχει εγκαταστήσει σήμερα τό γραφείο του σ' ένα από τὰ οικοδομικά μεγαθήρια τού κέντρου τών 'Αθηνών. 'Αν και είναι νέος ακόμη στο έπάγγελμά του, έχει κ όλας άποκτήσει πολυάριθμη πελατεία που τού έμπιστεύεται σοβαρές ύποθέσεις της. Με τήν ευκαιρία αυτή σημειώνουμε ότι οι πρώτες ύποθέσεις που τού άνετέθησαν ήταν τρεις αίτήσεις για τήν παροχή διαζυγίου.

«Η πραγματικότητα είναι πολλές φορές διαφορετική απ' ό,τι τήν περιμένουμε. Η ζωή είναι σκληρή. Μη νομίζετε όμως ότι σας τὰ λέω αυτά γιατί έχω παύσει να αισιοδοξώ για τό μέλλον. Δεν έχουν περάσει παρά μόνον τρεις μήνες από τήν ήμέρα που απέκτησα τήν άδεια εξασκήσεως τού επαγγέλματός μου, τήν άδεια τού δικηγόρου και έχω κιάλας αναλάβει μερικές ύποθέσεις. Συμβαίνει, όμως, να με βρίσκει σε μια περίοδο προσπαθειών. Όπως και άλλοι νέοι άνθρωποι, προσπαθώ κ' έχω τώρα να θρω, έκτός από τούς πρώτους μου πελάτες, και μιάν άλλην εργασία για να μπορέσω ν' αντιμετωπίσω τὰ πρώτα μου έξοδα, που σας θέλω να δέν είναι λίγα: Ένοίκιο γραφείου, τηλέφωνο κλπ.»

Μ' αυτά τὰ άπλά και θαρραλέα λόγια μάς μίλησε ο Παντελής Λιμάκης.

«Οι δυσκολίες που πολλές φορές αντιμετωπίζω δεν πρόκειται να με κάνουν να χάσω τό θάρρος μου, προσθέτει σαν να θέλη να προλάβει μιάν εύλογη έρώτησή σας. Η δικηγορία με συγκινεί.»

Βρίσκομε τόν κ. Λιμάκη στο γραφείο του, σκυμμένον πάνω σ' ένα σωρό από έγγραφα. Μελετάει κάποιαν ύπόθεση. Μόνον όταν πλησίασα αρκετά στο γραφείο του είδα ότι αυτά που διάβαζε ήταν γράμματα με τό σύστημα τής τυφλικής γραφής Braille. Οι άκρες τών δακτύλων έχουν αντικαταστήσει στην περίπτωση τού κ. Λιμάκη τὰ μάτια.

Τί σας έκανε, κ. Λιμάκη, να αναλάβετε αυτόν τόν άγώνα για τή μόρφωσή σας;

—Τό έναυσμα, άρχισε ο κ. Λιμάκης, δεν ήταν ένα συγκεκριμένο γεγονός, αλλά αυτή ή ίδια ή ζωή. Τό 1946 δεν ήξερα ακόμη τί να κάνω. Τήν εποχή εκείνη πήγα στον Έρυθρό Σταυρό για να προσληφθώ ως τηλεφωνητής και διαπίστωσα ότι θά μπορούσα να τὰ καταφέρω. Η εργασία αυτή όμως δεν θά μου έδινε ποτέ τή δυνατότητα να εξελιχθώ. Ζήτησα, λοιπόν, να διορισθώ στη θέση αυτή ο άδελφός μου. Λίγο αργότερα άνοιξα ένα γραφείο γραφομηχανών για αντίγραφα. Στη διάρκεια τών δύο χρόνων που είχα αυτή τήν εργασία ήλθα σε έπαφή με πολύ κόσμο, σκέφθηκα πολύ και αποφάσισα να κλείσω τό γραφείο και να δώσω εξετάσεις στην Πάντειο Σχολή. Αυτή ήταν ή αρχή. Μετά ήλθε τό πανεπιστήμιο, τό δίπλωμα και ή άδεια τού δικηγόρου. Και νάμαι.

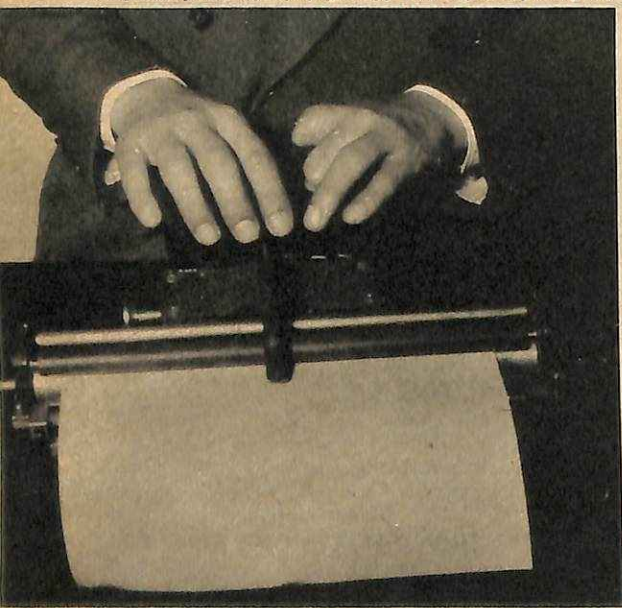
Δέν χρειάζεται να πη κανείς τίποτε άλλο.

ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΧΕΡΕΙΑ ο νεαρός δικηγόρος κινείται στους χώρους τών δικαστηρίων, για να διεκπεραιώσει τις ύποθέσεις τών πελατών του. Είαι, πράγματι, αξιοθαύμαστο πώς κατορθώνει να είναι πάντοτε ένημερωμένος με τις δικογραφίες, τούς μάρτυρες, τις προτάσεις και τις ένστάσεις που εύκολα μπορούν να «πελαγώσουν» δικηγόρους με μακρόχρονη πείρα. Κανένας όμως από τούς πελάτες τού κ. Λιμάκη δεν παρεπονέθη ότι ο συνήγορός του υπήρξε άπροσεχίματος. «Η συγκίνησή μου ήταν μεγάλη όταν χρειάστηκε για πρώτη φορά ν' αντιμετωπίσω τό δικαστήριο», εξομολογείται ο νέος δικηγόρος. «Αλλά όλα, όμως, πήγαν κατ' εύχην μόλις έφτασε ή κρίσιμη για μένα στιγμή».

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ άπένειμε τιμητικό Δίπλωμα στον έπιστήμονα που άρίστευσε υπό τέτιους όρους. (Φωτ. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΕΡ Σ)

Ο ΛΙΜΑΚΗΣ κρατάει τις σημειώσεις του με τή βοήθεια μιας γραφομηχανής συστήματος Μπράιγ

Ο ΝΕΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΙ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΑΣ ΤΩΡΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ...

ΗΔΗ ΕΧΕΙ ΑΝΟΙΞΕΙ ΚΑΙ ΔΙΚΟ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟ

Τό παιγνίδι του ρόνου

΄Αστυνομική νουβέλλα της ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

1

Η μίς Λέμον, η δραστήρια γραμματέας του ΄Ηρακλή Πουαρώ, σήκωσε το τηλέφωνο. ΄Επειτα σκεπάζοντας με το χέρι της το ακουστικό ρώτησε χαμηλόφωνα.

—Θ' απαντήσετε; Ζητούν έσας προσωπικώς από το Νάσσεκομπ του Ντέβον. ΄Η κυρία ΄Αρι-άδνη ΄Ολιβερ.

Ο ΄Ηρακλής Πουαρώ άνασκήκωσε τα φρύδια. Μιά άνάμνηση ξεπήδησε στη σκέψη του — άνεμοδαρμένα γκρίζα μαλλιά... ένα άετήσιο προ-φίλ... Πήρε το άκουστικό από το χέρι της μίς Λέμον.

—΄Ηρακλής Πουαρώ, άνήγγειλε με μεγαλορ-ρημοσύνη.

Τήν ΄ϊδια στιγμή ή ξερή φωνή της τηλεφω-νήτριας παραχώρησε τη θέση της σε ένα υπέρο-χο κοντρόλτο.

—Κύριε Πουαρώ, στ' άλήθεια, έσείς! ρωτού-σε ή κ. ΄Ολιβερ. Δέν έξρω άν θα με θυμάστε.

—Φυσικά, κυρία μου. Πώς μπορούσα να σάς ξεχάσω; —Ναί, καμμία φορά όμως... έπτε ή κ. ΄Ολι-βερ. Δηλαδή, άκριβώς αυτό συμβαίνει συχνά. Νεμίζω δέν έχω τίποτε έντυπωσιακό πάνω μου. ΄Η ίσως έπειδη άλλάξω πάντα, όπως μου κατέβει, τ' χτένισμά μου. ΄Ελπίζω να μη σάς διακόπτω. Τό γεγονός όμως είναι ότι σάς χρειάζομαι.

—Με χρειάζεστε; —Τώρα, άμέσως. Μπορείτε να έλθετε με τό τραίνο των 12; Φεύγει σε τρία τέταρτα, άν τό ρολόί μου πηγαίνει σωστά — άν καί τούτο είναι κάπως άσυνήθιστο.

—Άλλά πού βρίσκεστε, κυρία μου; Περί τί-νος πρόκειται;

—Στη βίλλα Νασσέ, στο Νάσσεκομπ. Θα στείλω τ' άμάξι, ή ένα ταξι, να σάς περιμένη στο σταθμό.

—Μα γιατί με χρειάζεστε; Τι συμβαίνει; έπανέλαθε έρεθισμένος ο Πουαρώ.

—Βάζουν πάντα τα τηλέφωνα σε τόσο άκα-τάλληλες θέσεις, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Τό δικό μου βρίσκεται στο χώλ... Περνάει ο ένας, ο άλλος... Ούτε να σάς άκούσω δέν μπορώ. Σας περιμένω. Όλοι θα συγκινηθούν τόσο. Καλημέρα σας.

—Ένα ξερό κλικ άπ' την άλλη άκρη του σύρματος.

Ξεφυσώντας με δυσφορία ο Πουαρώ έβαλε στη θέση του τό άκουστικό καί κοίταξε την μίς Λέμον.

΄Ήταν ή κ. ΄Ολιβερ, έπτε. ΄Η ΄Αριάδνη ΄Ολιβερ, ή συγγραφέας άστυνομικών μυθιστο-ρημάτων. Θέλει τώρα να πάω στο Ντεδονσάιρ, τούτη κιόλας τη στιγμή — κοίταξε τό ρολόί του —σε τριανταπέντε λεπτά.

΄Η μίς Λέμον άνασκήκωσε τα φρύδια με άπο-δοκimasία.

—Αυτό είναι κούρσα, δέν είναι ταξίδι, έπτε. Καί γιά πόδ λόγο;

—Ρώτα την. Δέν μου έπτε. —Λοιπόν, έπτε ή μίς Λέμον, έχω παρατη-ρήσει ότι αυτοί οι καλλιτέχνες καί οι συγγραφείς είναι τελείως άνισόρροποι τύποι — κανένα μέτρο στη λογική τους. Να τηλεγραφήσω: «Λυ-πούμαι, αλύτατον έγκαταλείνω Λονδίνο»;

—«Ντύν τού»! έπτε ο Πουαρώ. ΄Αντιθέτως. Κάνε μου τη χάρη να φωνάξεις έ.α ταξι. ΄Υψωσε τη φωνή γιά να φωνάξει τον υπρέτη του. Τζώρτζ! ΄Εισοίμασε μου τη μικρή βαλίτσα. Τ' άπολυ-ως αναγκαία καί γρήγορα. Πρέπει να προφτασω τό τραίνο.

Όταν τό τραίνο σταμάτησε στο σταθμό του Νάσσεκομπ, έ.ας μόνο έπιβάτης κατέβηκε — ο ΄Ηρακλής Πουαρώ. ΄Απ' έξω ήταν σταματημένη μια πελώρια λιμουζίνα καί ο σωφέρ, προχώρησε προς τό μέρος του μόλις τόν είδε.

—Ο κ. Πουαρώ; ρώτησε με σεδασμό.

Πήρε τη βαλίτσα από τό χέρι του Πουαρώ καί τού άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου. ΄Ε-κι-ήσανε καί, άφήνοντας πίσω τους τη σιδηροδρο-μική γφυρα, γύρισαν προς τα κάτω καί άκο-λούθησαν έ.α έξοχικό δρόμο. Δεξιά κυλούσε ένα χαριτωμένο ποτάμι, στο βάθος μια γαλάζια ό-μηλη τούλιγε τους λοφάκους.

—Τό ποτάμι είναι ο Χέμ, κύριε, έπτε ο σω-φέρ.

—«Μανφίκ», μουμούρισε ο Πουαρώ.

Μπροστά τους σκαρφάλωναν άργά στην ά-νηφορά, δυο κορίτσια, έκδρομείς. Στην πλάτη είχανε ζωσμένα βαρεία σακκίδια καί φορούσανε σόρτς. Στο κεφάλι τους ήτανε τυλιγμένη από μια φανταχτερή μαντίλια.

—Δίπλα μας υπάρχει μια κατασκή-ωση, κύριε, έξήγησε ο σωφέρ. Τό Χουντάουν Πάρκ. Γε-μίζει κόσμο κάθε καλοκαίρι. ΄Αγρία καί κο-ριστσια, κυρίως ξένοι.

Ο Πουαρώ κατένεψε άφηρημένος. Συλλο-γιόταν τώρα, όχι γιά πρώτη φορά, ότι τα σόρτς, σαν τα βλεπής από πίσω, σε έλάχ-στες γυναίκες πηγαίνουν.

—Είναι παραφορτωμένες, έπτε.

—Μάλιστα, κύριε, κι' ο δρόμος πολūs από τό σταθμό.

Ο σωφέρ δίστασε γιά λίγο.

—Άν δέν έχετε αντίρρηση, κύριε, να τις πά-ρωμε στ' αυτοκίνητο;

—Άσφαλώς! Άσφαλώς! έπτε μεγαλόφωνα ο Πουαρώ.

Ο σωφέρ πλεύρισε τ' αυτοκίνητο στα κο-ρίτσια. Τα φλογισμένα, καταϊδρωμένα τους πρό-σωπα γύρισαν προς τό μέρος τους γεμάτα έλπί-δα.

Ο Πουαρώ άνοιξε την πόρτα καί οι κοπέλες σκαρφάλωσαν.

—Ευχαριστούμε, έπτε ή πρώτη, μια ξανθιά με ξενική προφορά. Δρόμο πολύ, δέ νομίσαμε τόσο...

΄Η άλλη, που είχε ένα ήλιοκαμένο πρόσωπο καί καστανές μπουκλες ξεπηδούσαν κάτω από τη μαντίλια της, κούνησε άπλως τό κεφάλι της κάμποσες φορές, έλασπαν τα δόντια της σ' ένα χαμόγελο καί μουμούρισε.

—Γκράτσι.

΄Η ξανθιά συνέχισε ζωηρά.

—Εγώ στην Άγγλία... δυο βδομάδες οι διακοπές μου. Είμαι έξ ΄Ολλανδίας. ΄Αγαπώ την Άγγλία. Πήγα στο Σαίξπηρ, στο Στράτφορντ ΄Εϊδον, Γουόρουικ Κάσλ...

—Καί σείς, σινιρίνα; ρώτησε την άλλη ο Πουαρώ.

Τού χαμογέλασε όμως μονάχα καί κούνησε τις μπουκλες της.

—Αυτή άγγλικά δέν μιλάει, έπτε ή ΄Ολλανδέ-ζα πρόθυμα. Λίγα γαλλικά ξέρουμε καί οι δυο. Στο τραίνο μιλήσαμε. Είναι από τό Μιλάνο πέριτ.

Στό σταυροδρόμι ο σωφέρ σταμάτησε. Τα κορίτσια πήδησαν κάτω, ευχαριστήσανε σε δυο γλώσσες καί προχώρησαν από τ' άριστερό πα-ρεκλάδι του δρόμου. Ο σωφέρ γύρ.σε τ' αυτο-κίνητο δεξιά, σ' ένα δρομάκι τού γρήγορα τους έφερε σ' ένα πικιο δάσος. ΄Εσπευσε να κάνη γνωστή τη γνώμη του γιά τους παραθεριστές της κατασκηνώσεως.

—Άρκετά ωραίες κοπέλες... μερικές του-λάχιστον, έπτε. Άλλά είναι ένοχλητικός ο τρό-πος που καταπατούν την ξένη ιδιοκτησία. Όλη την ώρα τις βρίσκεις μέσα στο δάσος μας, καί σου ύποκρίνονται ότι δέν καταλαβαίνουν τί τους μιλάς.

Κούνησε τό κεφάλι του σκοτεινά.

Προχώρησαν κατηφορίζοντας μιάν άπότομη πλαγιά καί μετά, περνώντας από μια φαριδιά σι-δερένια πόρτα, άκολούθησαν ένα φιδωτό δρομά-κι που τους έβγαλε μπροστά σ' ένα μεγάλο άσπρο σπίτι, γεωργιανού ρυθμού, που δέσποζε πάνω από τό ποτάμι.

Ο σωφέρ άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου, καθώς ένας ψηλός, μελαχροινός υπηρέτης παρ-ου-σιάστηκε στα σκαλιά.

—Ο κ. ΄Ηρακλής Πουαρώ; ΄Η κ. ΄Ολιβερ σας περιμένει, κύριε. Θα την συναντήσετε στις έπάλξεις. ΄Επιτρέψτε μου να σας οδηγήσω.

΄Εδειξε στον Πουαρώ ένα φιδωτό μονοπάτι που κατηφόριζε όμαλά μέχρι μιάν άνοιχτωσιά στην όχθη τού ποταμού, περιτοιχισμένη από έ.α χαμηλό όχύρωμα με έπάλξεις. Πά-ω στο τοιχάκι καθόταν ή κ. ΄Ολιβερ.

Σηκώθηκε να τόν προϋπαντήσει καί κάμποσα μηλα κύλησαν από την ποδιά της καί σκόρπι-σαν έδω καί εκεί.

—Δέν μπορώ να καταλάβω γιάτί τα ρίχνω ο-λα χάμω, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ κάπως άκαθόριστα, γιάτί τό στόμα της ήταν γεμάτο από τό μήλο που μάσαγε. Πώς είσθε, κ. Πουαρώ;

—Τρέ μπιέν, σέρ Μαντάμ, άποκρίθηκε ευ-γενικά ο Πουαρώ. Καί σείς;

΄Η κ. ΄Ολιβερ έδειχνε κάπως άλιώτικη από την τελευταία φορά που την είχε συναντήσει ο Πουαρώ καί ο λόγος ήταν, όπως τού τόξε κιό-λας υπαινιχθή από τό τηλέφωνο, ότι είχε πάλι πειραματισθή με τό χτένισμά της. Την τελευταία φορά που την είχε δει ο Πουαρώ, τα μαλλιά της ήταν έπιτηδευμένα άτημέλητα καί λυτά. Σήμερα τα είχε θάψει γαλάζια, καί τα είχε πυργώσει προς τ' άπάνω όπου σχημάτιζαν άναρίθμητες μικρές μπουκλες. Φορούσε μια φούστα καί ζα-κέττα από τούντ στο χρώμα της βιολέττας καί μια μάλλον ξασπρισμένη μουσαρδιά μπλουζί-τσα.

—Τέξερα πώς θάρχόσατε, έπτε ευθυμα ή κ. ΄Ολιβερ.

—Δέν έπρεπε να είσθε τόσο δέβαιη, έπτε αυ-στηρά ο Πουαρώ. ΄Ακόμη άναρωτιέμαι γιάτί βρίσκομαι έδω.

—Εγώ όμως ξέρω την άπάντηση. Περιέργεια.

Ο Πουαρώ την κοίταξε καί τα μάτια του τρεμόπαιζαν.

—΄Η περίφημη γυναίκα διαίσθησή σας, έπτε. Κοίταξε όλόγουρά του. Στ' άλήθεια τό κτήμα σας είναι θαυμάσιο.

—Αυτό; Άλλά δέν είναι δικό μου, κ. Πουαρώ. Τό νομίσατε γιά δικό μου; ΄Ανήκει σε κάποιους Στάμπς.

—Τι είναι αυτό;

—Ό, τίποτα, έπτε άόριστα ή κ. ΄Ολιβερ. ΄Απλως πλούσιοι. Εγώ ήλθα γιά λόγους επαγ-γελματικούς. Με κάλεσαν γιά να τους τακτο-ποιήσω ένα φόνου.

Ο Πουαρώ την έβλεπε κατάπληκτος.

—Ό, όχι πραγματικά, τού έπτε καθησυχ-αστικά. Αύριο θα δοθή μια μεγάλη γιορτή καί τό κλού θα είναι τό κυνήγι ένος φόνου. Θα τόν δο-λέψω έγώ. Όπως γίνεται, άς πούμε, τό κυνήγι ένος θησαυρού, με τη διαφορά ότι ένας φόνος έχει μεγαλύτερη πρωτοτυπία. Μου προσέφεραν μια σεδαστή άμοιδή γιά να έλθω να τόν κα-ταστρώσω. Άστειο δέν είναι;

—Καί τι θα γίνη άκριβώς;

—Να σας πώ, κατ' άρχην ένα θύμα, βέβαια. ΄Επειτα στοιχεία καί ύποπτοι. Όλα, φυσικά, σύμβολικά—με καταλαβαίνετε, ή γόησσα καί ο έκδιαστής καί οι νεαροί έραστές, κλπ. Δυόμι-συ σέλλινια ή συμμετοχή γιά να σας δείξουν τα πρώτα στοιχεία καί σείς θα πρέπει ν' άνακαλύ-ψετε τό θύμα καί τό όπλο, καί να πήτε ποιός τόκανε καθώς καί τα κίνητρα. Θα δοθούνε βρα-δεία.

—Καί γιά να σας βοηθήσω σ' αυτό τό παι-γνίδι με καλέσατε; ρώτησε ο Πουαρώ. Δέν δοκίμασε καθόλου να συγκρατήσει την όργη που τόν ξεχείλιζε.

—Ό, όχι, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Όλα είναι τακτοποιημένα γιά αύριο. Όχι, σας ήθελα γιά ένα έντελώς διαφορετικό λόγο.

Κόπτηκε γιά λίγο καί πρόσθεσε.

—Φοβάμαι πώς είμαι άνόητη, αλλά νομίζω πως καί άνάποδο συμβαίνει.

—Κάτι άνάποδο; ρώτησε κοφτά ο Πουαρώ. Τι άκριβώς;

—Δέν ξέρω. Αυτό άκριβώς θέλω να μου πη-τε. Άλλά έγώ μυρίζομαι ότι με κοροϊδεύουν, μ' έξαπατούν. Κύριε Πουαρώ, πέστε με άνόητη άν σας άρέση, αλλά άν αύριο γίνη ένας πραγματι-κός φόνος στη θέση τού εικονικού, σας βεβαιώ-νω ότι δέν θα έκπλαγώ καθόλου.

Ο Πουαρώ την έβλεπε χωρίς να μιλά καί κείνη τόν κοίταξε προκλητικά.

—Φαντάζομαι θα με παίρνετε γιά άνόητη.

όπωςδήποτε, τού έπτε προσπαθώντας να δικαιο-λογηθή.

—Ποτέ δέν σας νόμιξα γιά άνόητη, έπτε ο Πουαρώ. Άλλά δέν μπορείτε να μου έξηγήσετε καλύτερα τί έννοείτε;

—Σωστά, μα είναι κάπως δύσκολο. Βλέ-πετε, αυτός είναι ο δικός μου ο φόνος, γιά να τόν όνομάσωμε έτσι. Εγώ τόν κατέστρωσα καί τα συνταίριαξα όλα μέχρι την παραμικρότερη λε-πτομέρεια. Λοιπόν, άν έχετε ύπ' όψη σας τό χα-ρακτήρα των συγγραφέων, ξέρετε ότι τό μόνο που δέν άνέχονται είναι οι ύποδείξεις. ΄Ωραία σου λένε, αλλά δέν θα ήταν καλύτερα έτούτο να γινόταν έτσι καί κείνο να πήγαινε εκεί; ΄Η δε θα ήταν θαυμάσια τό θύμα να είναι ο Α αντί ο Β;

Ο Πουαρώ κατένεψε.

—Καί συνέδησαν άκριβώς αυτά;

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

—Όχι έντελώς. Μου έγιναν οι άνόητες αυ-τές ύποδείξεις καί έγώ θύμωσα καί ύποχώρη-σαν. Άλλά να που μερικές τελείως έπουσιώδεις ύποδείξεις παρεισέφεησαν στο σχέδιο, καί έπει-δή έγώ τα κατέστρωσα όλα, τις παραδέχτηκα χωρίς να δώσω μεγάλη σημασία.

—Καταλαβαίνω, έπτε ο Πουαρώ. Κάτι τό τερατωδώς παράλογο έρχεται στην έπιφάνεια— αλλά δέν πρόκειται άκριβώς γι' αυτό. Οι μικρές έπουσιώδεις μεταβολές είναι στην πραγματικώ-τητα ο άντικειμενικός σκοπός. Αυτό έννοείτε;

—Μάλιστα, έπτε ή κ. ΄Ολιβερ. Καί, φυσικά, μπορώ να τό φανταστώ, αλλά...

Εικονογράφηση
ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΡΛΑΜΟΥ

Μπροστά τους σκαρφάλωναν άργά στην άνηφορία, δυο κορί-τσια, έκδρομείς.

—Ποιοί βρίσκονται στο σπίτι; ρώτησε ο Πουαρώ. Πρέπει να περιορίσαμε τα πρόσωπα.

—Είναι ο σέρ Τζώρτζ Στάμπς, άρχισε ή κ. "Ολνίερ, ο ιδιοκτήτης του κτήματος. Πλούσιος και πληθύνος και τρομακτικά ήλθιος έξω από τη δουλειά του. 'Η λαΐδη Στάμπς, ή Χάττυ —κάπου είκοσι χρόνια νεώτερη από τον άντρα της, μάλλον όμορφη, αλλά άμίλητη σαν ψάρι. Νάσας πώ την άληθεια, πιστεύω ελκρινώς ότι είναι πνευματικώς άνάπηρη. Τόν παντρεύτηκε για τα λεπτά του, φυσικά. 'Υπάρχει ακόμη ο Μάικελ Ουέϊμαν—ένας αρχιτέκτονας νεαρός και όμορφος. Σχεδιάζει ένα περίπτερο του τένις για τον σέρ Τζώρτζ και έπιδιορθώνει το κίосκι.

—Το κίосκι; Τι είναι αυτό;

—"Ω, ένα από κείνα τα άχρηστα πραγματικά, κάτι κομψό και λευκό με περιστύλιο. Είναι μετά ή μίς Μπρούις—ένα είδος γραμματευσ και οκονόμου, που κρατάει το νοικοκυριό και γράφει τα γράμματα—πολύ σκυθρωπή και δραστήρια. Κ' έπειτα είναι ένα νεόπαντρο ζευγάρι που νοίκιασε μιά βίλλα στην άκροποταμιά —ό "Άλεξ Λέγγ και ή γυναίκα του ή Πέγκυ. Και ο λοχαγός Γουάρμπартон, έπιστάτης τών Μάστερτον. Φυσικά και οι Μάστερτον —ό κύριος είναι δουλευτής της περιοχής—κ' ή γριά κ. Φόλλιατ, που μένει στο παλιό σπίτι και του φύλακα. Οι συγγενείς του άντρός της ήσαν άλλοτε οι Ι-διοκτήτες του Νάσσε. Πέθαναν όμως ή σκοτώθηκαν στους πολέμους κ' έτσι ο τελευταίος κληρονόμος το πούλησε.

Ο Γουαρώ άνακεφαλαίωσε τον κατάλογο τών προσώπων, αλλά προς το παρόν του ήσαν άπλως όνόματα. Ξανάβρε στο κύριο ζήτημα.

—Τίσις Ιδέα ήταν το κυνήγι του φόνου;

—Νομίζω της κ. Μάστερτον. Αυτή έπαισε τον σέρ Τζώρτζ να διοργάνωση τη γιορτή. Το κτήμα ήταν τόσον καιρό έγκαταλειμμένο και άδειο, ώστε πιστεύει ότι ο κόσμος εύχαρίστως θα πληρώση για να το έπισκεφθή.

—Αυτά φαίνονται άρκετά εύλογα, έπτε ο Πουαρώ.

—Φαίνονται εύλογα, έπτε ή κ. "Ολνίερ, με πείσμα. 'Αλλά κάτι άτοπο υπάρχει.

—Και πώς καταρρώσατε να με καλέσουν;

—Εύκολο, έπτε ή κ. "Ολνίερ. 'Εσείς θα προσφέρετε τα βραβεία για την άνακάλυψη του φόνου. "Ολοι έχουν καταληφθή από συγκίνηση. Έίπα ότι σας ξέρω και ότι ίσως κατάρθωνα να σας πείσω να έλθετε και ακόμη ότι το όνομά σας θα προκαλούσε το ενδιαφέρον του κοινού.

—Και ή πρότασή σας έγινε δεκτή χωρίς αντιρρήσεις;

—Σας λέγω ότι όλοι κατελήφθησαν από ρίγη συγκινήσεως.

—'Ενας υποψήφιος έγκληματίας, όμως, δέν πιστεύω να αισθανόταν μεγάλη εύχαρίστηση με την παρουσία μου, ψιθύρισε ο Πουαρώ.

—'Εσείς θα νομίζετε ότι τα έπλασα όλα με την φαντασία μου, έπτε άνόρεκτα ή κ. "Ολνίερ. Καταλαβαίνω πόσο λίγο σας έπεισα.

—'Ησυχάστε, της έπτε με καλωσύνη ο Πουαρώ. Μου έξηπνησε το ενδιαφέρον. Πότε μπορούμε ν' αρχίσουμε;

—'Η κ. "Ολνίερ κοίταξε το ρολόι της.

—Είμαι ή ώρα του τσαγιού. Θα γυρίσωμε στο σπίτι και κεί θα τους συναντήσετε όλους. 'Ακολουθήσαν ένα διαφορετικό μονοπάτι από κείνο που είχε έλθει ο Πουαρώ.

—'Απτό δώ θα περάσωμε από το νεώριο, του έξηγησε.

Καθώς μιλούσε φάνηκε το νεώριο πέρα. "Ηταν ένα γραφικό σπιτάκι, στην άκροποταμιά, με καλαμμένα σκεπή.

—'Εδώ πρόκειται να βρεθή το πτώμα, έπτε ή κ. "Ολνίερ. Φυσικά του ελκονικού φόνου.

—'Και ποιός θα είναι το θύμα;

—Μιά κοπέλα από την κατασκήνωση. Θα πρόκειται για μιά Γιουγκοσλάβα, πρώην γυναίκα ενός νεαρού άτομικού έπιστήμονα, του έξηγησε. Βέβαια, φαίνεται στην αρχή ότι τη σκότωσε ο άντρας της, αλλά φυσικά δέν είναι τόσο άπλό. Στην πραγματικότητα, θα την έχη σκοτώσει ο οικοδεσπότης, και το μυστήριο είναι μάλλον δυσεύρεστο, μολοντί στο πέμπτο τεκμήριο θα υπάρχει μιά σαφής υπογράμμιση του.

Σαστισμένος ο Πουαρώ από τις πανουργίες της κ. "Ολνίερ, τη ρώτησε.

—'Αλλά πού θα βρήτε το πτώμα που σας χρειάζεται;

—Μιά προσκοπίνα, έπτε ή κ. "Ολνίερ. Στην αρχή έπρόκειτο να είναι ή Πέγκυ Λέγγ, αλλά τώρα θέλουν να την μασκαρέψουν μ' ένα τουρμπάν, να πάριστήν τη γύφτισσα. Θα είναι μιά

προσκοπίνα, ή Μάρλεν Τάκερ. Το μόνο που θαχί να κάνη είναι μόλις άκούση και πλησιάζουν να ριχτή καταγής και να τυλίξη γύρω από το λαιμό της ένα σχοινί. 'Η καμμένη, πληκτικός ό ρόλος—να καθεται μέσα στο νεώριο μέχρι να την εύρουν. 'Αλλά έχω κανονίσει να της έχουν κάμποσα εικονογραφημένα περιοδικά. Μεταξύ μας, σε κάποιο από τα περιοδικά θα υπάρχει ένα τεκμήριο του φόνου, κ' έτσι ταϊρίζουν όλα.

—'Η έφευρετική της σας με άφηνη άλαλο, έπτε ο Πουαρώ.

—'Αρχισαν ν' άνηφορίζουν ένα άπόκρημο, στριφογυρισμένο μονοπάτι που ακολουθώντας την δ-χμή του ποταμού τους έφερε σ' ένα ψηλότερο πλάτωμα, στεφανωμένο από ένα μικρό λευκό περίπτερο με περιστύλιο. Τραδηγμένος λίγο πιό πίσω έστεκε ένας σκυρσώπος έος άτρας. Φορούσε φανελλένιο πεντελόνι σε άθλια κατάσταση και ένα ποικαίμοιο ξεβαμμένο πράσινο. Γύρισε προς το μέρος τους.

—'Ο κ. Μάικελ Ουέϊμαν, ο κ. 'Ηρακλής Πουαρώ, έπτε ή κ. "Ολνίερ.

Ο νεαρός άποκρίθηκε στη σύσταση μ' ένα άφρόντιστο γνέμμο.

—Πού διαλέγουν και χτίζουν! έπτε πικρόχολα. Πάρτε, άς πούμε, τούτο το πράγμα. Το έφτιαξαν πριν από ένα χρόνο —όμορφο είναι για το είδος που έχει ταϊρίζει με το ρυθμό του σπιτιού. Ποιός θα το δη έδώ;

—'Ισως να μην ύπήρχε άλλου πιό κατάλληλος τόπος, έπτε ή κ. "Ολνίερ.

Ο Μάικελ Ουέϊμαν ξεφύσηξε πά ρουθούνιστο.

—Στην χορταρισμένη δ-χη, κοντά στο σπίτι—

τι θα ταϊρίσει θαυμάσια. 'Αλλά όχι, αυτοί οι άνθρωποι είναι όλοι το ίδιο — κανένα καλλιτεχνικό αίσθητήριο. Του καθίζει στο μυαλό να φτιάξη ένα κίосκι, το παραγγέλλει. Ψάχνει τριγύρω, να δη που θα το βάλη. Κ' έπειτα, μιά μεγάλη βελανιδιά ξεριζώνεται σε μιά καταιγίδα. 'Αφήνει να χαινη μιά φοβερή πληγή. "Ω, θα την γιατρέψωμε βάζοντας το κίосκι έδώ, σου λέει, ο άνόητος γαϊδάρος. Τέτιος άνθρωπος, όχι, δέν πρέπει, δέν επιτρέπεται να έχη ένα τέτιο κτήριο.

—Και πώς πάει το περίπτερο του τένις; ρώτησε ή κ. "Ολνίερ.

—'Η δυσθυμία κυρίεψε πιό βαρεία τον νέο άντρα.

—Θέλει κάτι σαν κινέζικη παγίδα, άφησε ένα βρυχηθμό. Δράκοντες, παρακαλώ. Μόνο και μόνο έπειδή ή λαΐδη Στάμπς φαντάζεται τον έαυτό της στολισμένο με μιά κινέζικη ψάθα στο κεφάλι.

—Τα συλλυπητήριά μου, έπτε σοβαρά ο Πουαρώ.

—Τζώρτζ Στάμπς, έπτε περιφρονητικά ο άρχιτέκτων. Ποιός νομίζει ότι είναι; Βολεύτηκε σε κάποια τεμπελοθεσούλα του Ναυαρχείου, σε μιά γωνιά της Ουάλλιας δσο κράτησε ο πόλεμος και σου αφήνει ένα μούσι για να παρασταίνη ότι ήταν θαλασσάλυκος στίς νησιπομπές. Βρωμάει στα λεφτά, κυριολεκτικά βρωμάει.

—Πάντως, κ' έσείς οι άρχιτέκτονες πρέπει να βρίσκετε κάποιους που να έχουν λεφτά για να τ' έδοθούν, αλλιώςτικά δέ θάχετε δουλειά, παρτήρησε άρκετά εύλογα ή κ. "Ολνίερ.

Προχώρησε προς το σπίτι και την άκολουθήσαν ο Πουαρώ και ο κακόκεφος άρχιτέκτονας.

Το σπίτι φάνταζε μπροστά τους άσπρο και όμορφο πάνω στο σκούρο φόντο τών δέντρων που τόκλειναν από πίσω. Στην άκροποταμιά μιά μικρόσωμη ήλικιωμένη κυρία ήταν άφωσιωμένη μ' ένα κλαδευτήρι να κουρεύη μιά συστάδα θάμνων. Σκαρφάλωσε για να τους άναμώσει. Τους χαιρέτησε λαχανιασμένη.

—Κλάδευα μερικά ξερά κλαδάκια, έπτε. "Ολα έμειναν παραμελημένα τόσα χρόνια. Σήμερα είναι δύσκολο να βρής ένα άνθρωπο να καταλαβαίνει από θάμνους...

—'Ο κ. 'Ηρακλής Πουαρώ, ή κ. Φόλλιατ, είναι ή κ. "Ολνίερ.

Το πρόσωπο της ήλικιωμένης κυρίας έλαμψε.

—'Ωστε να ο μέγας κ. Πουαρώ! Καλωσύνη σας να έλθετε να μάς βοηθήσετε αύριο.

Ο Πουαρώ τάχασε κάπως από την άδρότητα τών τρόπων της μικρόσωμης κυρίας. Θα μπορούσε να ήταν και ή οικοδεσποίνα, σκέφτηκε. Της έξηγησε εύγενικά:

—'Η κ. "Ολνίερ είναι παλιά φίλη μου. Χάρηκα τόσο πολύ που μόρεσα να δεχθώ την πρόσκληση. Πραγματικά το μέρος είναι θαυμάσιο, και το μέγαρό σας ύπεροχο, άρχοντικό.

—'Η κ. Φόλλιατ κατένεψε.

—Ναί, το έκτισε ο προπάππος του συζύγου μου, στα 1790. 'Η οικογένειά μας ήταν έγκατεστημένη στην περιοχή από το 1598.

—'Η φωνή της ήταν ήρεμη και σταθερή. Ο Πουαρώ την κοίταξε πιό προσεκτικά. Είθε ένα μικροκαμωμένο πλάσμα, ντυμένο μ' ένα φθινό τουίντ. Το πιό άξιοπρόσεκτο χαρακτηριστικό της κ. Φόλλιατ ήταν τα καθαρά γαλάζια της μάτια.

Καθώς προχωρούσαν προς το σπίτι, ο Πουαρώ έπτε διστακτικά.

—Θα είναι δύσκολο για σας να βλέπετε ξένους να μένουν έδώ.

Μιά μικρή παύση πριν άπάντησή ή κ. Φόλλιατ. —'Η φωνή της ήταν σταθερή και παράξενα άσυγκίνητη.

—Τόσα πράγματα είναι δύσκολα, κ. Πουαρώ, έπτε.

—'Ηταν ένα όμορφο σπίτι, με χαριτωμένες άναλογίες. 'Η κ. Φόλλιατ τους ώδήγησε στο εύρύχωρο σαλόνι, που ήταν γεμάτο από κόσμο. Έκείνη τη στιγμή έμοιαζε σά να μιλούσαν όλοι μαζί.

—Τζώρτζ, έπτε ή κ. Φόλλιατ, ο κ. Πουαρώ, που είχε την καλωσύνη να έλθη για να μάς βοηθήση. Ο σέρ Τζώρτζ Στάμπς.

Ο σέρ Τζώρτζ που μιλούσε δυνατά, γύρισε προς το μέρος τους. 'Ηταν ένας μεγαλόσωμος άντρας με κοκκινωπό πρόσωπο και μαύρο γένι. Οι τρόποι του και ή φωνή του ήσαν χαρούμενοι αλλά τα μάτια του μικροσκοπικά και πανούργα, με ένα ιδιαίτερα διαπεραστικό άχνό γαλάζιο χρώμα.

Χαιρέτησε τον Πουαρώ έγκάρδια.

—Χαρήκαμε τόσο πολύ που ή κ. "Ολνίερ κατάρθωσε να σας πείση να έλθετε, έπτε. Κίτταξε όλόγυρα κάπως άόριστα. Χάττυ. Ξαναέλαβε το όνομα πιό έντονα. Χάττυ!

—'Η λαΐδη Στάμπς ήσαν άναγεμένη σε μιά μεγάλη πολυθρόνα, λίγο πιό πέρα από τους άλλους. Έμοιαζε σά να μην πρόσεχε τί γινότανε γύρω της. Χαμογελούσε μονάχα στο χέρι της που άπλωνόταν κατά μήκος του μπράτσου της πολυθρόνας. Το γύριζε δεξιά και άριστερά, έτσι που ένα όγκώδες σμαράγδι στο τρίτο της δάχτυλο παιχνίδιζε με το φώς. Τους κοίταξε, κάπως παιδιάστικα ξεφνιασμένη, και έπτε:

—Χάρηκα πολύ.

Ο Πουαρώ ύποκλίθηκε πάνω άπ' το χέρι της και ο σέρ Τζώρτζ έξακολουούσε τις συστάσεις:

—'Η κ. Μάστερτον.

—'Η κ. Μάστερτον ήταν, κατά κάποιο τρόπο, μνημειακή. Στον Πουαρώ θύμιζε άσυναίσθητα άστυνομικό σκύλο. Είχε ένα πελώριο σαγόνι και τεράστια, θλιμμένα, έλαφρά ματωμένα μάτια. 'Υποκλίθηκε και συνέχισε την κουβέντα της με μιά βαθεία φωνή, που θύμιζε στον Πουαρώ το γαύγισμα άστυνομικού σκύλου.

—Αυτή ή άνόητη διαμάχη για τη σκηνή του τσαγιού πρέπει να λήξη, Τζίμ, έπτε άπαρρηκτικά.

—'Οπωσδήποτε, έπτε ο άντρας στον όποιο μιλούσε.

—Ο λοχαγός Γουαρμπάρτον, έπτε ο σέρ Τζώρτζ.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΞΙΝΟΥ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ

Η «ΜΗΔΕΙΑ» ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΙΝΑΣ ΠΑΞΙΝΟΥ

—'Η Κατίνα Παξινού, ή διαπρεπής τραγώδης μας, εμφανίζει και ήτο: στο Θεατρώδ της 'Επιδαύρου δύο από τις έξαιρετικές δημιουργίες της, την «Εκάδη» και την «Μήδεια». Μ' αυτήν την εύκαιρία παρακαλέσαμε την διακεκριμένη πρωταγωνίστρια να γράψη ή ίδια μερικές άναμνήσεις, γύρω από την τόσο πλούσια και τόσο σημαντική θεατρική και κινηματογραφική σταδιοδρομία της και μάς άπέστειλε το ενδιαφέρον έργο της που άκολουθεί. Διηγείται, λοιπόν, ή Κατίνα Παξινού:

Όταν οι ΕΙΚΟΝΕΣ μου έζήτησαν, μέσω του άγαπητού μου φίλου 'Αχ. Μαμάκη, να γράψω μόνη μου μερικές έντυπώσεις και μερικές άναμνήσεις γύρω από τις έμφανίσεις μου στην άρχαία τραγωδία, όμολογώ ότι βρέθηκα σε κάποια δυσκολία. Στη σκηνή μπορεί κανείς να έχη τράκ, αλλά κατορθώνει και το κατανικά, ή τουλάχιστον το τράκ αυτό έντοπίζεται στην πρεμιέρα. Μιά άνωμαλία, όμως, στο χειρόγραφο μένει άποτυπωμένη σ' όλες τις χιλιάδες τα αντίτυπα, στα όποια θα κυκλοφορήση. "Επειτα, έξομολογούμαι την άμαρτία μου: Δέν ήξερα από πού ν' άρξισω. Προτίμησα, λοιπόν, να πάρω... μιά συνέντευξη από κείνου που μου έζήτησε αυτό το «άρθρο». Τον ρώτησα, δηλαδή, τί, κατά τη δημοσιογραφική αντίληψη, θα ήταν εκείνο που έπρεπε να με άπασχολήση στην αρχή. Και πήρα την άπάντηση ότι καλόν θα ήταν να θυμίσω πότε πρωτόπαιξα τραγωδία και σε πόσα δράματα έχω πρωταγωνιστήσκει και, άκόμα, ν' αναφέρω ένα-δυό χαρακτηριστικά έπεισοδία από τη θητεία μου στην προσπάθεια ξαναζωτανέματος τών άρχαίων τραγικών.

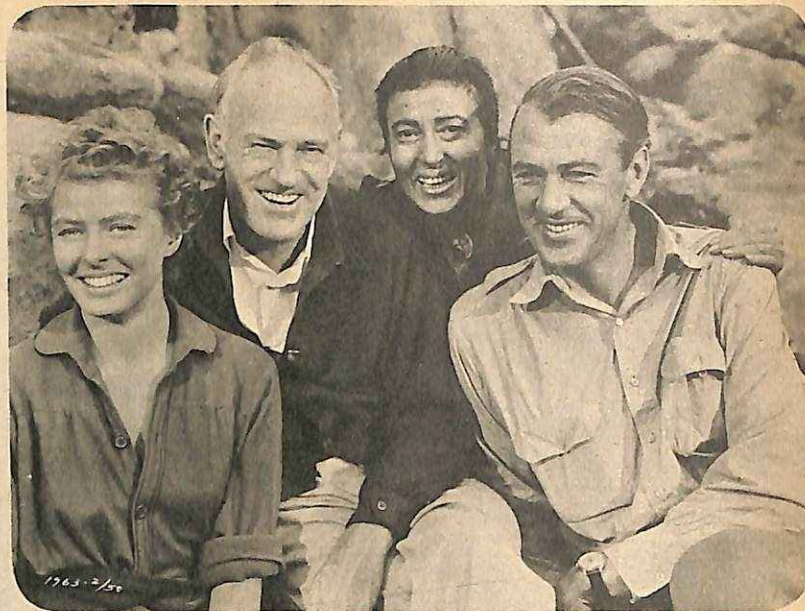
Πρωτόπαιξα, λοιπόν, τραγωδία όταν άνοιξε το «Έθνικό Θεάτρο». Δηλαδή, στα 1932. Κι όμως: εία γνωστό, ο άξ χαστος Φώτος Πολίτης, στην έναρκτήριο παράσταση της Κρατικής μας Σκηνής, παρουσίασε από τη «'Ορστεια» τον «'Αγαμέμνονα» και έγω στην παράσταση εκείνη έπαιξα την Κλυταιμνήστρα. Μου ήταν όμως γνώριμη ή ήρωίδα. Γιατί προηγουμένως, όταν είχα πάει στην 'Αμερική μαζί με τον θίασο της άλησμόνητης Μαρίας Κοτοπούλη, είχα παίξει πάλι την Κλυταιμνήστρα στην «'Ηλέκτρα», όμως, του Χόφμενσταλ. Για όσους δέν το ξέρουν, θυμίζω μ' αυτή την εύκαιρία ότι πρωτοβγήκα στο Θεάτρο—παρά τις ζωηρότατες αντιρρήσεις της οικογενείας μου, που ήθελε μάλιστα να με άποκληρώση όταν έγκατέλειπα το σπίτι μας στη Γλυφάδα για να εμφανισθώ στη Σκηνή—στα 1929, παίζοντας με τον θίασο

της Μαρίκας στη «Γυνή γυναίκα». 'Ο Μινωτής μου ένέπνευσε την ιδέα κ' εκείνος σπάθηκε ο πρώτος και καρποφόρος δάσκαλός μου. Και για να ξαναγυρίσω στο αρχαίο δράμα. "Υστερα από το ντεμπούτο μου στον «Αγαμέμνονα» ζωντάνεψα διαδοχικά άρκετες από τις ήρωίδες του άρχαιου θεάτρου. "Επαιξα την "Ατοσσα στους «Πέρσες», την Φαίδρα στον «Ιππόλυτο», την "Ιοκάστη στον «Οιδίποδα» και τις θμώνυμες ήρωίδες στην «'Ηλέκτρα», στην «'Εκάθη» και στη «Μήδεια».

Στά διάφορα μέρη, που ένεσάρκωσα τὰ πρόσωπα των μεγάλων δημιουργών της αρχαιότητας —στη Νέα 'Υόρκη, στη Βενετία, στο Βισμπάντεν, στο Βελιγράδι, στο Ζάγκρεμπ, κ.ά.— παντού θυμάμαι ότι στερεότυπη ήταν ή έρώτηση των δημοσιογράφων ποιά άπ' όλες αυτές τις τραγικές ήρωίδες είναι εκείνη που προτιμώ. Σ' αυτές τις περιστάσεις άποτελεί κανόνα, σχεδόν χωρίς εξαίρεση, ο καλλιτέχνης να δίδη την άπάντησή ότι έχει άδυναμία στο πρόσωπο που πρόκειται να έρμηνεύσει κατά τις παραστάσεις που θα δώση στο μέρος όπου του ζητούν τη συνέντευξη. Σήμερα, όμως, που κάνω αυτή την αυτοεξομολόγηση, δεν μπορώ παρά να πω όλη την αλήθεια, αλήθεια που, στην περίπτωσή μου, δικαιολογεί συγχρόνως και την κατά συνήκη άπάντησή. Τρέφω άδυναμία και άγαπώ ξεχωριστά εκείνη την αρχαία ήρωίδα που παίζω στην κάθε παράσταση. Ζώντας μέσα στο κλίμα της, προσηλωμένη στην ιδιουσυγκρασία της και άφωσιωμένη στην προσπάθεια της πιάς καλής αποδόσεως του χαρακτήρος της, προσελκύομαι τόσο που κάθε φορά νομίζω ότι άγαπώ περισσότερο εκείνο το ρολό. "Όταν όμως τον άλλο χρόνο αρχίζω να μπαίνω στο πεπαιστώτο άλλο, προσαύτως, τότε, χωρίς να το καταλάβω, σε λίγο έχω προσελκυθή τόσο ζωηρά από την νέα ήρωίδα, ώστε, ελίκρινά, νοιώθω ότι εκείνη είναι ή προτίμησή μου. 'Η πολύχρονη θητεία μου στο Θέατρο μου έπιτρέπει μαζί με το κόστούμι κάθε ήρωίδος να ντύνομαι και την ύπόστασή της και συγχρόνως να αισθάνωμαι ότι με άπορροφά δολόκληρη ή ιδιουσυστασία της...

Σ' αυτό το σημείο, φαντάζομαι ότι θα είχε κάποιο ενδιαφέρον να αναφέρω πώς ή στενή έπικοινωνία μου με τὰ πρόσωπα των αρχαίων τραγικών μου έπιτρέπει να θυμάμαι από μνήμης, σε κάθε στιγμή, τὰ κείμενα όλων σχεδόν των τραγωδιών που έχω παίξει. Αυτό δεν το είχα πολυκαταλάβει και ή ίδια και μου δόθηκε ή εύκαιρία να το διαπιστώσω όταν, πηγαίνοντας άπ' την 'Αγγλία στην 'Αμερική, κατά τον πόλεμο —τορπιλλιάθηκε μάλιστα στο δρόμο το πλοίο που ταξίδευα— είχα από τον περίφημο λιμπερσαρίο Μωρίς Γκέστ, στη Νέα 'Υόρκη, την πρόταση να κάνω μία εμφάνιση με άποσπώματα από έργα του Αισχύλου, του Σοφοκλή και του Εύριπί-

ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ, αλλά και στη ζωή ένωμένοι. 'Ο Μινωτής είναι κατά κανόνα ο σκηνοθέτης των παραστάσεων όπου πρωταγωνιστεί ή γυναίκα του.

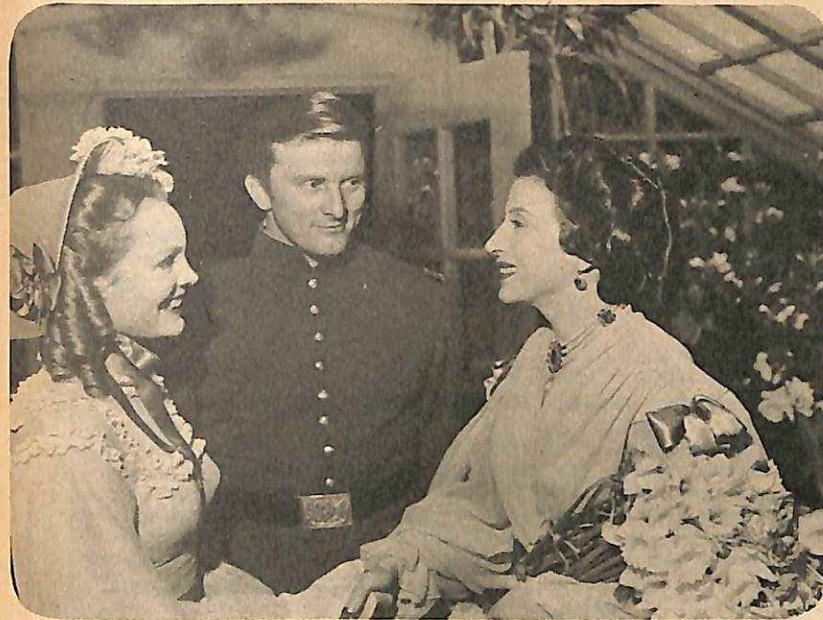

Η ΙΝΓΚΡΙΝΤ ΜΠΕΡΓΚΜΑΝ, ο σκηνοθέτης Ντέ Σίλβα, ή Παξινοῦ και ή Γκάρι Κούπερ, όταν γύριζαν τὸ «Γιά ποιόν κτυποῦν οἱ καμπάνες».

«Θυμάμαι από μνήμης, σε κάθε στιγμή, τὰ κείμενα όλων σχεδόν των τραγωδιών που έχω παίξει μέχρι σήμερα...»

δη. Θυμάμαι καλά ότι τότε υπάγορευσα σε μία δακτυλογράφο δολόκληρη την «'Ηλέκτρα», τον «'Ιππόλυτο» και την «'Ορέστεια» από μνήμης. Φαίνεται ότι στο σημείο αυτό είμαι πολύ δυνατή και μαζί με την ψυχραιμία που έχω συνθίσει να διατηρώ στη σκηνή, άποτελώ... άσφαλιστική δικλείδα και για κείνους που παίζουν μαζί μου. Θυμάμαι, λ.χ., ότι, όταν στα 1941 έπαιξα την «'Εντα Γκάμπλερ», στη Νέα 'Υόρκη, μαζί με τον Χένρυ Ντάνιελ και την Κάρλεν Μόρλεϋ, ξαφνικά έχασαν τὰ λόγια τους. 'Η Κάρλεν Μόρλεϋ πήγε δυο σελίδες πίσω και, προς στιγμήν, πήγε να γεννηθή ένα χάσμα. Μπόρεσα εν τούτοις να τους δώσω άπάντησή, ή όποια έπέτρεπε όμαλή συνέχιση του ψενικού διαλόγου και συγχρόνως τους σφύριξα σιγά και τὰ δικα τους λόγια. "Ήξερα τὸ κείμενο στα άγγλικά κατά τρόπο ο οποίος έπέτρεπε να μην άντληθώ κανείς την άνωμαλία και θυμάμαι πώς και οι δυο τους μου εξέφρασαν τη ζοφερή συγκίνησή τους, που μπόρεσα να τους βοηθώ στην κακοτυχία εκείνη.

Μοιραία, ή αυτοεξομολόγηση παίρνει, χωρίς να τὸ θέλῃ κανείς, έναν, ως τὸν πούμε, έγωϊστικό χαρακτήρα. 'Αλλά μία που άπεφάσισα να δώσω στη δημοσιότητα αυτές τις γραμμές, είμαι υποχρεωμένη να συνεχίσω και, φυσικά, μία αυτοεξομολόγηση έπιβάλλεται να αναφέρει αὐθεντικά γεγονότα και να εξιστορή με ελίκρινεια τὰ πράγματα, έστω και αν δρίσκεται κανείς υποχρεωμένος να μιλή για τὸν εαυτό του. "Αλλωστε, θα συνεχίσω με κάτι που θα δείχνει ότι δεν έλειψαν στιγμές στην καριέρα μου που έχασα κ' ἐγὼ πρὸς στιγμήν την ψυχραιμία μου. Θυμάμαι συγκεκριμένως ότι, όταν παίζαμε κάποτε τον «Οιδίποδα» με τὸν Βεάκη, ο άξέχαστος πρωταγωνιστής είχε την μονομανία να με πειράζῃ έπάνω στη σκηνή την ώρα που γινόταν ή αφήγησή της δολοφονίας του Λαίου. 'Ο Βεάκης, ούτε λίγο, ούτε πολύ, με γαργαλούσε με τρόπο στην πλάτη, έχοντας την εύχρεία να διατηρή συγχρόνως όλο του τὸ δραματικό ύφος και να συνεχίζει εκείνος την αφήγησή να μὴ συνέβαινε τίποτα... Πολλές φορές τὸν είχα πειραπονεθῇ και τὸν είχα πῇ ότι, εάν εξακολουθούσε θέλοντας να με κάνει να γελάσω στην τραγική εκείνη ώρα της δραματικής εξιστορήσεώς, ἐγὼ θά τὸν εγκατέλειπα και θα έμπαινα μέσα από τη σκηνή. 'Ο Αιμίλιος δεν πίστευε φυσικά ότι θα έφθανε ως εκεί. "Ενα δράδυ, όμως, πὸν ξανάρχισε, δεν κατώρθωσε να συζρατηθώ. Καί ξαφνικά τὸν εγκατέλειψα, πράγματι, μόνο του και έτρεξα στα παρασκήνια πρὸς τὰ όποια, εμβρόντητος και άνωστατωμένος, συνέχισε ο Βεάκης να λέη τη σκηνή της δολοφονίας, μετατρέποντας σε μονόλογο τὸ διάλογο. Την άλλη μέρα, βέβαια, ο Φώτος Πολίτης χάλασε τὸν κόσμο. "Αλλά κ' ἐγὼ δήλωσα πὸς δεν μπορούσα να παίζω με τὴν ιδιόρρυθμη τεχντροπία, που έννοούσε να έπιβάλλῃ σε εκείνο τὸ σημείο ο μεγάλος μου συνάδελφος. Δεν θέλω να ισχυρισθώ με την ύπόμνησή αὐτοῦ τὸν περιστατικόῦ ότι δεν παρασύρομαι και ἐγὼ καμμία φορά σε έκδηλώσεις ξένες πρὸς την παράστασή. Αὐτές οι στιγμιαίες προσωπτικές παρεμβολές, που υπεισέρχονται καμμία φορά στην έρμηνεία διαφόρων έργων, είναι κάτι που δεν τὸ άποφεύγει κανένας ήθοποιος. "Υπάρχουν μάλιστα φορές που ώρισμένα περιστατικά καθιερώνονται και επαναλαμβάνονται στερεότυπα και όμοιομορφα στην κάθε παράσταση. Δεν θα ξεχάσω, να πούμε, ότι στὸν «'Ιούδα» του Σπύρου Μελά, σε ένα σημείο της δευτέρας πράξεως, δεν ξέρω πὸς, όταν έφθασε ο διάλογος εκεί, ή 'Ελένη Παπαδάκη, ο Μινωτής και ἐγὼ παθαίναμε ξαφνικά ένα νευρικό γέλιο. Κατὰ τη διάρκεια των παραστάσεων τὸν έλληνικό αὐτοῦ έργου έχασα τότε την κόρη μου. Στην πρώτη εμφάνισή μου, ύστερα από την κηδεία της, γήγκα φυσικά στο μέρος μου. "Όταν ή πλοκή έφθασε στο σημείο της δευτέρας πράξεως, πὸν μάς έπιασε τὸ νευρικό γέλιο, ή Παπαδάκη και ο Μινωτής δεν μπόρεσαν να τὸ άποφύγουν. Τὸ καταπληκτικό, όμως, είναι ότι δεν μπόρεσα να τὸ άποφύγω και ἐγὼ. Παρ' όλο τὸν βαθύτατο ψυχικό κλο-

ΑΛΛΗ μεγάλη ταινία της Παξινοῦ ήταν «Τὸ πένθος ταιριάζει στην 'Ηλέκτρα», με τὸν Κέρκ Ντάγκλας και τὴν Νάνσυ Κόλεμαν.

ΕΝΑ ΦΙΛΙ από τὸν "Όρσον Ουέλλες, ο όποιος συγχαίρει τὴν 'Ελληνίδα συνάδελφό του για τὸ «'Εντα Κόσκερ», πὸν της χάρισε ο ρόλος της Πιλάρ.

Η ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΞΙΝΟΥ ζωντάνεψε μίαν άλησμόνητη Πιλάρ, γεμάτη πάθος, πονηριά και θυμοσφία, στο «Γιά ποιόν κτυποῦν οἱ καμπάνες», τοῦ Χεμινγκουέι.

νισμό μου, ή έπήρεια της συνήθειας και ή ειδική ατμόσφαιρα που ζῇ ο καλλιτέχνης την ώρα που παίζει, μου έφεραν στα χείλη ένα ύστερικό πικρό χαμόγελο...

"Όπως εξήγησα ήδη παραπάνω, δρίσκομαι συνήθως, όταν παίζω, σε καλές σχέσεις με την ψυχραιμία. Αυτό τὸ συμπέρασμα τουνώνεται, ανάμεσα στα άλλα, και από τὸ εξής γεγονός: "Εζησα κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Λονδίνο. Θυμάμαι ότι, επί 15 μήνες, γνώρισα την έφιαλτική ατμόσφαιρα των βομβαρδισμών, με μοναδική άνάπαυλα γαλήνης μονάχα 8 ώρες την ήμερα των Χριστουγέννων. Καί θυμάμαι ότι έκαμα την πρεμιέρα μου τὸ ίδιο δράδυ που άνηγγέλη ή άπόβαση στη Δουνηγκέρκη. 'Η άγγλική πρωτεύουσα έζησε τότε μία έφιαλτική νύκτα. Είχε φύγει κάθε πλωτό μέσο και ήταν στις προκεχωρημένες πολεμικές επάλξεις οι πάντες.

‘Η μεγάλη ‘Ελληνίς τραγωδός δίνει μερικά σκίτσα της καριέρας της

Τὸ Λονδίνο είχε μία περίεργη έρμηιά και άγωνία. 'Εν τούτοις, έπειδή είχα αναγγελθῇ ή πρεμιέρα, ο μανάτζέρ μου έπέμενε να παίζω. Καί έπαιξα, χωρίς να χάσω την ψυχραιμία μου και χωρίς, εὐτυχώς, ή σύμπτωση εκείνη να έπηρεάσει τὸ άποτέλεσμα και την έντύπωση. "Αλλά, φυσικά, έπέρασα μία δύσκολη στιγμή. "Όπως δύσκολες ήταν οι ώρες όταν, εγκαταλείποντας την 'Αγγλία, πέρασα τὸν 'Ατλαντικό κ' είχα τη δοκιμασία του τορπιλλισμού —που ανέφερα και παραπάνω— και έπήγα στο Νέο Κόσμο, κάνοντας προσπάθεια να μεταφέρω εκεί την καλλιτεχνική μου δραστηριότητα. Νομίζω ότι ο άναγνώστης δεν θα είχε τὸ ενδιαφέρον να τὸν ταλαιπωρήσω με πολλές λεπτομέρειες. "Υπάρχει εν τούτοις κάτι τὸ όποιο φαντάζομαι ότι θα είχε την περιέργεια να τὸν πληροφορηθῇ. Αυτό είναι ή πρώτη μου εμφάνιση στὸν κινηματογράφο, ή εμφάνισή εκείνη πὸν μου έδωσε την εύκαιρία να άποκτήσω τὸ "Όσκαρ, ζωντανεύοντας στην όδὸν την περίφημη Πιλάρ, στην πολυροτη ταινία «Γιά ποιόν κτυποῦν οἱ καμπάνες».

‘Η Ιστορία αὐτή είναι, με την αλήθεια, Ιδιότυπη. "Όταν πέθανε ο Μωρίς Γκέστ πὸν, όπως είπαμε, ήταν ο λιμπερσαρίός μου στὴν 'Αμερική, ανέλαβαν τὰ συμφέροντά μου τὸ γραφεϊο Σέρονικ και ή Μόνικα Μακόλ. Θυμάμαι, λοιπόν, ότι κάποια μέρα έπήρα στο ένοδοχείο μου ένα τηλεφώνημα. "Είμενα σε ένα από τὰ καλά ένοδοχεία της Ν. 'Υόρκης, τὸ όποιο συγχρόνως είχε και τὸ μεγάλο προσόν ότι μέσα στη βίη της πολεμικής δοκιμασίας... μου έκανε πίστωση! "Εάν δεν κάνω λάθος μου έκανε πίστωση ένα δολόκληρο

χρόνο, έως ότου μου χαμογέλασε τὸ Χόλλυγουντ και μπόρεσα να έξοφλήσω τὸν λογαριασμό μου. Τὸ χαμόγελο αὐτὸ ήλθε πρῶτα-πρῶτα με τὸ τηλεφώνημα πὸν ανέφερα. 'Ο συνομιλητής μου με έρώτησε από την άλλη άκρη του άκουστικού εάν είχα παίξει στὸν κινηματογράφο. "Απάντησα όχι. Με έρώτησε τότε εάν ήθελα να πάω στο Χόλλυγουντ και άπάντησα πάλι όχι. Τέλος, με έρώτησε εάν θα ήμουν διαθεβιμένη να λάβω, εν πάση περιπτώσει, μέρος σ' ένα φίλμ της «Παραμύθου». Καί άπάντησα πάλι όχι. Τότε, έτσι όπως ήμουν στενοχωρημένη, χωρίς αττική δουλειά, μακριά από τὸν τόπο μου, και μέσα στην άβεβαιότητα πὸν δημιουργούσε ο πόλεμος, δρίσκόμουν σε μία περίεργη ψυχολογική κατάσταση. "Ομολογῶ, εν τούτοις, ότι κ' ἐγὼ δεν πολυκατάλαβα πὸς είχα πῇ έτσι άμέσως και κοφτὰ τὰ τρία εκείνα κατά σειράν «χι». Μόλις, εν τούτοις, έκλεισα τὸ άκουστικό, είναι γεγονός ότι μετάνοιwsα άμέσως και πικρότατα και ήμουν άφάνταστα σκασμένη πὸν δεν έδωσα συνέχεια στην άπρόοπτη εκείνη πρόταση. Παρηγορήθηκα, όμως, γρήγορα. 'Η Μόνικα Μακόλ, στην όποία έσπευσα να αναφέρω καταστενοχωρημένη τὸ γεγονός... ένθουσιάστηκε! Μου είπε ότι αν είχα σπεύσει να δεχθώ θα είχα κάνει ένα μεγάλο σφάλμα. 'Η άρνησή μου —ήταν βέβαιη— θα προκαλούσε περισσότερο ενδιαφέρον, θα έκεντούσε ακόμη περισσότερο τὸ ένδιαφέρον των παραγωγών και οι άνθρωποι της «Παραμύθου» σίγουρα θα επανήρχοντο. "Εγὼ, πὸν δεν ήξερα τα τερτίπια του Χόλλυγουντ και τὸν τρόπο

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Έδω κι' Εκεί

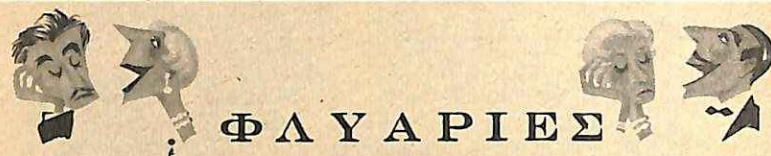
Ο ΣΕΡ ΛΩΡΕΝΣ ΟΛΙΒΙΕ δοθεί την σύζυγό του, Βίβιαν Λή, να δηγή από τη γόνδολα, μετά από μια μικρή περιήγηση στα γραφικά κανάλια της «Νύμφης της 'Αδριατικής». Το ζεύγος των διασήμων "Αγγλων ήθοιων" βρίσκεται προσωρινώς εγκατεστημένο στη Βενετία, όπου και δίδει μια σειρά παραστάσεων με τον «Τίτο 'Ανδρόνικο» του Σαίξπηρ.

■ ■ ■ ΟΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ κινηματογράφοι της Νεβάδας ('Ηνωμένη Πολιτεία) προσφέρουν τώρα θεάματα διαρκείας οκτώ ωρών: Έξι μεγάλες ταινίες, μικυμάους, επικαιρα. Κατά την παράσταση, γλυκά σερβίρονται στους θεατές δωρεάν, και γύρω από τα ημερήσια, ένας τουρκικός καφές.

■ ■ ■ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ, ο καθηγητής Α. Β. ΧΙΛΛ (δραβείον Νόμπελ), ανακοίνωσε στο ετήσιο συνέδριο των γυναικείων σωματείων ότι η επιστήμη «επυρίσκει» πού θα επιτρέπουν ίσως στους γονείς να καθορίζουν μόνιμοι τους το φύλον των παιδιών τους κατιπίνοντας ένα χαπάκι.

■ ■ ■ ΚΑΤΑ μέσον όρο γεννιούνται στον πλανήτη μας πέντε χιλιάδες άνθρωποι την ώρα, ή 120.000 την ημέρα. Με το ρυθμό αυτό, ο πληθυσμός της γής, που είναι τώρα 2.700 εκατομμύρια περίπου ψυχές, θα έχει διπλασιασθή το έτος 2.000. 'Η Λατινική 'Αμερική είναι εκείνη που κτερεί το ρεκόρ της αύξησης του πληθυσμού με ποσοστό 2,6 %. 'Ο μισός όμως πληθυσμός της γής —και κατά περισσότερο— ζή ακόμη και σήμερα στην 'Ασία.

■ ■ ■ ΔΩΔΕΚΑ δισεκατομμύρια δισκία άσπιρίνης, συνολικού βάρους 6.000 τόννων, καταναλώθηκαν το 1956 στις 'Ηνωμ. Πολιτείες.

Εύοιωνοι προβλέψεις... Με κάθε χρόνο, το νεαρό ακόμη σε ηλικία Φεστιβάλ της 'Επιδαύρου, καθιερώνεται σαν μία από τις αξιολογότερες καλλιτεχνικές και τουριστικές εκδηλώσεις του τόπου. Και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι κατά τα προσεχή χρόνια το μοναδικό αμφιθέατρο της 'Επιδαύρου θα γίνη τόπος καλλιτεχνικού προσκυνήματος και για τους ξένους σε κλίμακα πολύ μεγαλύτερη παρά σήμερα... ή Κατακτήσεις... Το ποσοστό των θηλέων οδηγών των Ι.Χ. τείνει να υπερβή το ποσοστό των ανδρών έρασιτεχνών οδηγών. Με τη ζέστη μάλιστα επλήθυναν στους δρόμους 'Αθηνών και προαστίων οι εμφανίσεις 'Ατθίδων όχουμένων επί δέσπας... ή 'Αταξίες... Πρό ημερών συνέλαβε ο φακός στις Ιπποδρομίες του 'Επσομ την Μαργαρίτα της 'Αγγλίας να έχη δγάλει το δεξί της πόδι από το γοδάκι της για να το ξεκουράσση... ή 'Αμερικανικά... Όλος μόδας στη λεωφόρο Μάντισον προσέλαβε ως καλλιτεχνικούς συμβούλους καθηγητές της 'Ιστορίας του πανεπιστημίου της Κολούμπια. 'Από τις εκλεκτές πελάτισσες: 'Η Γκλόρια Βάντερμπιλντ κ' ή κυρία Χένρυ Φόρντ Β'... ή Περιπλοκές... 'Η Γκόκο Τάνι, υπό κατασκευήν «δόμβα» του κινηματογράφου, γεννήθηκε από 'Ιάπωνες γονείς στο Παρίσι, ανετράφη στο Τόκιο και γυρίζει τώρα στην 'Ιταλία την αμερικανική ταινία «Σιωπηλός 'Αμερικανός», με βάση το μυθιστόρημα του 'Αγγλου Γκράχαμ Γκρήν... ή Διαπιστώσεις... Στά πέντε πρώτα χρόνια της συζυγικής ζωής —άποφαινεται ένα γερμανικό Ινστιτούτο τύπου Γκάλλοπ— οι κυρίες προσπαθούν ν' αλλάξουν τους άνδρες τους, κατά σειράν: Στο βάδισμα, στο ντύσιμο, στο κέντισμα, στην όμιλία... 'Αποτέλεσμα... Τά 80% των γυναικών παρατηρούν κατόπιν μελαγχολικά: «Δεν είσαι πιά ο άνδρας που πανδρεύηκα...» ή Στοιχήματα: 'Ο Ουγκο Μορέττι, από τους πιό πολυδιαβασμένους αστυνομικούς συγγραφείς της 'Ιταλίας, στοιχημάτισε 2.000 δολάρια ότι θα γράψη μέσα σε μία εβδομάδα ένα μυθιστόρημα. 'Υποχρεωτικοί όροι: 300.000 λέξεις, 6 διαφορετικά είδη φόντου, μία μυστηριώδη γάτα, ένα πτώμα άκέφαλο, μία γυναίκα που κυκλοφορεί γυμνή σ' ένα παρισινό προάστιο. 'Ο Μορέττι κέρδισε το στοιχείο, γράφοντας συνάμα —λένε— το άριστούργημά του... ή 'Ορισμός (άπαισιόδοξος) της ευτυχίας από την 'Εντίζ Φεγιέρ... «Ευτυχία είναι να μην πιστεύεις στην ευτυχία... ή 'Εκμυστηρεύσεις... «'Ενας μόνον άνδρας με φίλησε στη ζωή μου, απέκλυψε ή περίφημη 'Ελσα Μάξουελ στη Ρώμη: 'Ο βαρώνος 'Αλεξ φόν Σραϊντερ, που πέθανε στον πόλεμο του 14. «Παντρεύτηκα τον κόσμο» (είναι ο τίτλος των άπομνημονευμάτων της), αλλά έμεινα κορίτσι...

444

■ ■ ■ Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς το μιάς ακόμη να με κοιτάξεις κατά πρόσωπο; 'Ο σύζυγος: Τι τά θέλεις... σ' όλα συνηθίζεις κανείς.

■ —'ΕΝΑΣ επιστήμων, ξέρεις, δοχκε έναν τρόπο να παρατείνη τον μέσο όρο ζωής των ποντικών.
—Κ' έγω.
—Πώς έτσι;
—Καταργώντας τις φάκες.

■ ■ ■ ΜΙΑ 'Εγγλέζα γεροντοκόρη, που είχε αυτοδιορισθή έποπτρια της ήθικης των συχαριών της, κατηγορήσε κάποτε ένα χωριάτη ότι ήτανε μέθυσος, έπειδι είχε δη το καρποτάκι του έξω από μία θέρνα. 'Ο χωριάτης δεν διαμαρτυρήθηκε, αλλά το ίδιο βράδι έφερε το καρπόσι του έξω απ' την πόρτα της γεροντοκόρης και τό άφησε εκεί όλη τη νύχτα.

Ριπ Κίρμπυ

105

■ ■ ■ ΣΗΜΕΡΑ υπάρχουν στην 'Ισπανία τέσσαρα εκατομμύρια αναλόγητοι, από τους οποίους τά δύο εκατομμύρια είναι παιδιά. 'Υπολογίζεται ότι ή κατάσταση θα μπορούσε να αντιμετωπισθή με την άνεγερση τουλάχιστον 25.000 σχολικών κτιρίων. Στο άναμεταξύ, 17.000 από τά ήδη υπάρχοντα σχολεία έχουν άνάγκη άνακαινίσσεως.

■ ■ ■ ΜΙΑ πολύ σκληρή τιμωρία για τους άπρόσεκτους οδηγούς αύτοκινήτων πρότεινε στην Φραγκφούρτη ο δημοτικός σύμβουλος κ. Χάιντριχ Κράφτ: Οι αύτοκινητιστά που παραδώνουν τους κανονισμούς της τροχαίας να υποχρεώνονται να διασχίζουν πάλι επί δυο ώρες τους δρόμους της πόλεως που έχουν τη μεγαλύτερη κίνηση.

■ ■ ■ ΣΤΟ ένδεκατο διεθνές συνέδριο παραγωγών καλλυντικών που έγινε τώρα τελευταία στη Βιέννη, ο Βιεννέζος καθηγητής Φράντς Χάλλα δήλωσε ότι ή υγεία του δέρματος και κατά συνέπεια ή γυναικεία όμορφιά καταστρέφεται από την κατάχρηση κρέατος. Κατά τον καθηγητή, το χοιρινό κρέας, ιδίως, προκαλεί σκληρύση των άρτηριών και πτώση των μαλλιών.

ΜΟΛΙΣ τον περασμένο μήνα οι διδυμες αδελφές Κρόφτ συμπλήρωσαν το 19ο έτος της ηλικίας τους, και ήδη ή άξιολόγητη σταδιοδρομία τους βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη. 'Αφού έτελειωσαν μία έννεάμηνη έμφάνιση σε διάφορα παρισινά κέντρα, ή Λεϊλά (άνω) και ή Βαλερύ, βρίσκονται πάλι στη γαλλική πρωτεύουσα, όπου γυρίζουν με τον Ρομπέρ Λαμουρώ την κινηματογραφική ταινία «'Η άγάπη είναι παγινίδι».

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Δεν υπάρχει τίποτε νεότερο στις εφημερίδες. Τά ίδια γνωστά πράγματα εξακολουθούν να συμβαίνουν... σε διαφορετικούς ανθρώπους.

'Ανώνυμο

Τά σαράντα είναι τά γεράματα της νεότητος: τά πενήντα είναι τά νεάτα της γεροντικής ηλικίας.

Βίκτωρ Ουγκώ

Κυνικός: 'Ο άνθρωπος που ξέρει την τιμή κάθε πράγματος και την άξία κανενός.

'Όσκαρ Ουάιλντ

'Εκείνος που ζή χωρίς να κάνει τρέλλες, δεν είναι και τόσο συνετός όσο νομίζει.

Λά Ροσφουώ

'Ο παρὰς κι ο σπόρος, ά δε σκορπιστούνε, δεν άδγαταίνουε. Κεφαλληνική παροιμία

Κάθε φορά που αισθάνεσαι πλήξη, παιδαίνει λιγάκι. Ντολορές ντέλ Ρίο

■ ■ ■ 'ΕΝΑ περιοδικό άπέφασισε να έκδώσει ένα ειδικό τεύχος περί έλέφαντος και παρακάλεσε επιστήμονες από διάφορες χώρες να συμβούλουν στην προσπάθεια με τη συνεργασία τους. 'Εστειλαν άρθρα:

'Ο Γάλλος: «'Η έρωτική ζωή του έλέφαντος».

'Ο 'Εγγλέζος: «Πώς σκότωσα για πρώτη φορά ένα έλέφαντα».

'Ο Γερμανός: «'Ο έλέφας από άπόψεως πολιτιστικής και γεωλογικής».

'Ο Ρώσος: «'Ο έλέφας και ή τωρανία της άποικιοκρατίας».

■ ■ ■ 'ΕΝΑΣ μικρός διηγείται στο τραπέζι το όνειρο που είδε τη νύχτα.

—Περάει, ρωτάει ή μητέρα του, έξω, πρώτα απ' όλα τί είναι όνειρο;

—Μά φυσικά... Σινεμά στον ύπνο σου.

■ ■ ■ 'ΕΝΑΣ γέρο θαλασσόλυκος έπαθε ένα μικρό άτύχημα και άναγκάστηκε να μείνι για λίγο στο νοσοκομείο. 'Επρεπε να είσοποιηθή τη γυναίκα του κ' έπειδι δεν ήξερε γράμματα, παρακάλεσε ένα νοσοκόμο να του συντάξη το γράμμα.

—Τι θέλεις να γράψω; τον ρώτησε ο νοσοκόμος. Πώς ν' άρχίσω;... «'Αγαπημένη μου γυναίκα...» Συμφωνείς ν' άρχίσω έτσι;

'Ο γέρο θαλασσόλυκος κοίταξε το νοσοκόμο με άπορία και θυώθηκε σε βαθεία συλλογή. 'Επειτα χαμογέλασε κουνώντας το κεφάλι.

—'Εν τάξει, είπε. Γράψε της έτσι. Θά την διασκεδάσει!

ΕΧΕΙ ΚΑΘΙΕΡΩΘΗ ή καλλιτεχνική κατάκτηση της 'Ιταλίας, από τις έπίδοξες καλλονές, ν' άρχίζη από το Λίντο της Βενετίας. Γι' αυτό και ή όμορφη 'Ιρλανδή «στάρλετ» Κώνστανς Σμιθ, ή όποία φιλοδοξεί να προσελκύση την προσοχή των 'Ιταλών παραγωγών, άπεφάσισε να περάση τις διακοπές της στην κοσμοπολιτική λουτρόπολη. Πάντως, και ο σκοπός της να μην εύδοκιμήσει, θα έχη σαν παρήγορο άνάμνηση τις όμορφες κι άδέχαστες ήμέρες που έζησε στη νύμφη της 'Αδριατικής.

■ ■ ■ ΑΓΓΕΛΙΑ που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Νιού Γιόρκ Σάν» ('Ηλιος Νέας 'Υόρκης): «Διά του παρόντος έκτελώ το θλιβερόν καθήκον να γνωστοποιήσω εις όλους τους φίλους και γνωστούς, ότι ή λατρευτή και άφωτισμένη σύζυγός μου, άπεβίωσε χθές, καθ' ήν στιγμήν μου έχάρειζεν ένα υιόν, δια τον όποιον ζητώ τροφόν καλήν και χαίρουσαν άκρας υγείας δια το χρονικόν διάστημα που θα άπαιτηθί μέχρις ότου εύρω μίαν νέαν συντροφον του βίου μου, ή όποια πρέπει να είναι άρτια και κάτοχος περιουσίας 20.000 δολλαρίων, διότι προτίθεμαι να μεταφέρω το πασίγνωστον πλυντήριόν μου, κατόπιν εκποίησης όλων των έγκαταστάσεων, εις το ύψ' άριθ. 174 επί της 12ης Λεωφόρου νεάκτιστον μέγαρον, όπου επίσης ένοικιάζω ύπερβολά διαμερίσματα έναντι 500 δολλαρίων και άνω».

■ ■ ■ —ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ότι υπάρχει τύχη;

—'Ασφαλώς! Πώς άλλως θα μπορούσε κανείς να έξηγηση την επιτυχία των ανθρώπων που του είναι αντίπαθείς;

■ ■ ■ Η ΜΠΕΜΠΑ παρακολουθεί τη μαμά της που κτενίζεται μπροστά στον καθρέπτη. 'Ανάμεσα στα καστανά μαλλιά βλέπει άσφαινα μία άσπρη τρίχα. Σεπετάγεται απ' τη θέση της:

—Μαμά... μαμά!... Δόσε μου την!... Μία τρίχα της γαργιάς!

■ ■ ■ Η ΜΗΤΕΡΑ του Γιαννάκη έπρόκειτο να του προσλάβη μία 'Εγγλέζα γκούφερνάντα.

—'Ελα χρυσούλι μου έδώ να φίλησης τη μίς Τζόους! είπε στο παιδί.

—Δέν τολμώ, άποκρίθηκε ο μικρός και τό έβαλε στα πόδια.

'Από άρκετή άπόσταση έξήγησε:

—Είδα τον μπαμπά με τη φίλην χθές κ' έκείνη του έδωσε ένα μπάτσο στο πρόσωπο!

■ ■ ■ Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΗ της βοδιάς σχιλιάζεται από δυο άσπονδες... φίλες της:

—Πώς σου φαίνεται το φόρεμά της;

—Τά δείχνει όλα, έκτός από γούστο!

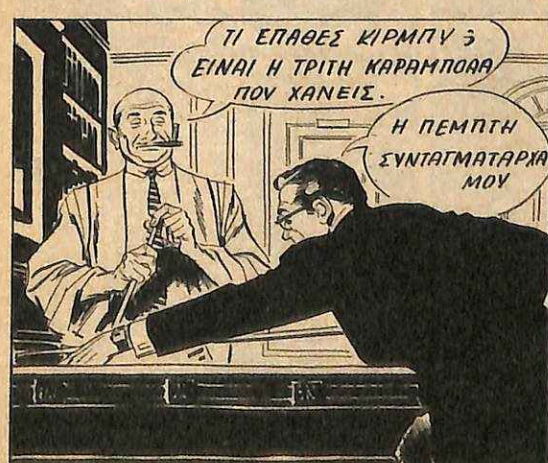
■ ■ ■ ΜΙΑ άγγλική εφημερίδα άνήγγειλε τον θάνατο ενός Ιερωμένου ως έξης:

«'Ο αιδεσιμώτατος Χ. έγκατέλειπε σήμεραν τάς πρωϊνάς ώρας την γήν, άποδημίας εις παράδεισον».

Την έπόμενη, ή διεύθυνση της εφημερίδος έλαβε ένα τηλεγράφημα:

«Αιδεσιμώτατος Χ. δεν έθανε ακόμη. 'Ανησυχώ πολύ. 'Αγιος Πέτρος».

Ριπ Κίρμπυ

106

...είπε ή ώριμη και σοβαρή κυρία, θά ήταν πολύ πιό αξιοπρεπής άν δέν καταναλώναμε τόσον καιρό σέ χαρτορίχτρες και καφετζούδες...

♦ Διαφωνούμε, κυρία μου...
♦ Μεγάθυμος είναι πάντα ή στήλη αυτή άπέναντι σέ κάθε άνθρωπιν ή άδυναμία, και πώς νά μή σας σταθή ένθερμος συμπαρσάτης, καλή μου φίλη, και σ' αυτή σας την τόσο δικαιολογημένη προσπάθεια νά ρίξετε μιá ματιά στό άπύθμενο Αύριο μέσα από τους συνδυασμούς της τράπουλας και τους σκιώδεις δαιδάλους του φλυτζανιού;

♦ Στενόχωρη, βέβαια, (τόχομε πη κι άλλοτε) είναι ή εποχή μας και μίζερη και μικρόψυχη, και δέν επιτρέπει τις πολυτέλειες που απέλαμβαναν παλαιότεροι μεγιστάνες: "Ένα μάγο, έναν άστρολόγο, έναν προσωπικό χειρομάντη.

♦ Άφού όμως ή ύπαρξη όλων αυτών σέ κάθε Αύλη έθεωρείτο άπολύτως θεμιτή, γιατί νά τά θάλλουμε με σας, καλή μου φίλη, που ξεκινήσατε και πάλι σήμερα, μπονώρα-μπονώρα, για κάποια φτωχογειτονιά, νά μάθετε άν σας άγαπάη ό καλός σας, ή άν θά πάν καλά οι δουλειές, ή άν θά διαβήτε την μεγάλη πόρτα, ή άν σας έρχεται είδηση από θάλασσα και δη έντός των σαφώς τακτών εκείνων όρων που όνομαζόνται τέρμινα;

♦ Είναι μεγάλη ύπόθεση τά τέρμινα, καλή μου φίλη, στη ζωή μας: Είναι τό άπειρο —περιωρισμένο σέ μικρά μπακαλαδωτά τετραγωνάκια,— είναι τό γκέλ που κάνουν οι έλπίδες μας χοροπηδώντας στον κατήφορο των αύριανών εξέλιξεων.

♦ "Αν πιστεύη ή στήλη τούτη στην καφεχαρτομαντεία; Βεβαίως πιστεύει. Δέν πολυενδιαφέρεται, φυσικά, άν είναι «όρθιο» ή «έμφοδισμένο» τό στεφάνι της, ή άν τό άναπόφευκτο θά τελεσθή μετά κουπάτης ή σπαθάτης, μά λαχταράει ή ψυχή της κάθε φορά που τά μοιραία χείλη της καφετζούς ή της χειρομάντιδος θά προφέρουν τη λέξη τη μαγική για τους μεγάλους δρόμους που θά διαβής, για τά ταξίδια που αναμένονται και μάλιστα καθαρώτατα, εκεί στην έσωτερική όψη του φλυτζανιού, στην άσπρη, φιδίσια τους γραμμή...

♦ Κι όταν πάλι, εκεί στη στρώση της τράπουλας, άναφανή, χαρμόσυνο, τό ένένα εκείνο της κούπας, φλογάτο, τότε καταλαβαίνετε, φίλη μου καλή, πόσες καρδιές σας χρειάζονται άν πρόκειται νά ξανοιχτήτε πέρα από την Βαρυπόμψη —κι άν πρόκειται μέσα σ' ένα και μόνο ταξίδι νά χαρήτε Φλωρεντία και Βρυξέλλες, Βιέννη και Παρίσι, Λούβρο και Μουσείο Ροντέν, Παλάτι Ούφτζί και «Ουάλας Κολέσιον»...

♦ Καλό ταξίδι σας, λοιπόν, καλή μου φίλη, και —καλή τύχη στα Τεσσάρια σας! Νά πέφτουν πάντα όπως τά θέλετε, κι όπως τά όνειρεύονται οι βραδινί σας λογισμοί.

♦ Και νά είν' τά τέρμινα μικρά και κοντινά και σύντομα,—κι άσυνέφιαστα τά χείλη του φλυτζανιού σας...

♦ Μ' άν τά Τεσσάρια δγούν σωστά, καλή μου φίλη, αφήστε για λίγο την τράπουλα και λησμονήστε τό φλυτζάνι του καφέ. Όσο βρισκόσαστε στον προθάλαμο των γεγονότων, θεμιτή είναι ή κάθε σας περιέργεια: Νά ρίξετε μιá ματιά άπ' την κλειδαρότρυπα, νά δήτε τί σας περιμένει πίσω άπ' την πόρτα της εύτυχίας.

Όταν όμως την διαβήτε, με τό καλό,, μην προκαλήτε περισσότερο τη Μοίρα σας μ' άδιάκριτες έρωτήσεις.

Πού θά σας πάει;
Πόσο θά κρατήση;
Τί αποτέλεσμα θά φέρη, ή κάθε καλή στιγμή;

♦ "Απληστος πάντα ό άνθρωπος. Άνήσυχος: "Όταν γυρεύη την εύτυχία, τρέμει ή καρδιά μπάς και δέν έλθη, μά όταν την άποκτήση, πάλι τρέμει ή καρδιά (κ' ιδιαίτερα ή γυναικεία καρδιά) μπάς και δέν κρατήση άρκετά.

♦ Καλύτερα κανείς νά μή τό γνωρίζη. Όλο τό παιγνίδι, στην άναζήτηση, αλλά και στην άπόλαυση, της ανθρώπινης χαράς, είναι νά ζήσ την κάθε της στιγμή σά νά είναι ή τελευταία.

♦ "Αν δέν είναι, τόσο τό καλύτερο.

♦ "Αν πάλι είναι, —έ, τότε ρίχτε ξανά την τράπουλα, καλή μου φίλη, νά δήτε για πότε είναι γραμμένη ή έπόμενη χαρά...

Index

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 24 έως 30 'Ιουνίου 1957

ΚΡΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου: "Έχετε βρή τό δρόμο σας. Ν' ακολουθήσετε τη φωνή της καρδιάς σας και δέν θά χάσετε τίποτε από την οικογενειακή σας εύτυχία και ήρεμία. Εύνοική ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 6.

ΤΑΥΡΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-20 Μαΐου: Καλύτερα νά δήτε τά πράγματα πιό ρεαλιστικά. 'Η σημερινή ζωή εύνοεί εκείνους που μπορούν νά την αντιμετώπιζούν με τά μάτια της πραγματικότητας. Εύνοική ήμέρα: Τρίτη, άριθ. 1.

ΔΙΔΥΜΟΙ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου-21 'Ιουνίου: Οι έπιτυχίες δέν πρέπει νά σας ένθουσιάζουν. "Όλα τά —πράγματα είναι προσωρινά σ' αυτόν τον κόσμο. Πρέπει νά είστε πάντοτε προετοιμασμένοι. Εύνοική ήμέρα: Δευτέρα, άριθ. 8.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου: Μία καινούργια φίλια θά δώση περισσότερο ένδιαφέρον στη ζωή σας και θά σας κάνει ν' αλλάξετε γνώμη για ώρισμένους ανθρώπους του περιβάλλοντός σας. Εύνοική ήμέρα: Πέμπτη, άριθ. 2.

ΛΕΩΝ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αύγουστου: Οι καλές ήμέρες που θά έλθουν θά σας άποζημιώσουν για τις άναποδιές του τελευταίου καιρού. Μία μεγάλη χαρά θά σας ξεκουράση σέ λίγες ήμέρες. Εύνοική ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 7.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αύγ.-22 Σ' 'Οβρίου. "Οι έρχομένη εβδομάδα είναι γεμάτη από εύχарιστα και δυσάρεστα γεγονότα. Ν' άποφύγετε τις δυναμικές λύσεις και την έφαρμογή νέων σχ'δίων. Περιμένετε. Εύνοική ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 4.

ΖΥΓΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτ.-22 'Οκτωβρίου: Κανένα ένδιαφέρον δέν θά παρουσιασθή. Πρέπει νά δημιουργήσετε μεγαλύτερο κοινωνικό κύκλο. 'Η μοναξιά είναι συνήθως πολύ κακός σύμ-βολος. Εύνοική ήμέρα: Δευτέρα, άριθ. 9. και 7.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Ν' 'Ομβρίου: Μία έκπληξη θά σας έπηρεάση ψυχικά και θά φέρη σέ δύσκολη θέση μερικούς έχθρούς σας. Νά σκέπτεσθε πολύ πριν έπιχειρήτε κάτι καινούργιο. Εύνοική ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 10.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.- 21 Δ' 'Ομβρίου: Οι προτάσεις που θά σας γίνουν πρέπει νά μελετηθούν πολύ. Ν' άκούσετε τις συμβουλές των ανθρώπων του πολύ στενού περιβάλλοντός σας. Θά σας βοηθήσουν πολύ. Εύνοική ήμέρα: Τρίτη, άριθ. 6.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 'Ιαν.: Κάποιος πολύ καλός σας φίλος θά σας δώση ώρισμένες συμβουλές. Νά προσέχετε πολύ στην έκτέλεσή τους. Θά μπορέσετε μ' αυτό τον τρόπο νά κερδίσετε πολλά. Εύνοική ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 4.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φ' 'Ιρίου: Νά γίνετε περισσότερο σοβαρός άνθρωπος για νά μπορέσετε νά άποκτήσετε την έμπιστοσύνη των προϊσταμένων σας. "Έχετε πολλούς φίλους και καλούς. Εύνοική ήμέρα: Σάββατο, άριθ. 9.

ΙΧΘΥΕΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβρ.- 20 Μαρτίου: Πάρτε τέλος πάντων μιá άπόφαση για τά συναισθηματικά σας προβλήματα. 'Η άβεβαιότητα μπορεί νά σας δημιουργήση μεγάλους μπελάδες. Κουράγιο και σκέψη. Εύνοική ήμέρα: Πέμπτη, άριθ. 7.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Τό δεύτερο σκίτσο διαφέρει από τό πρώτο σέ 10 σημεία. Μπορείτε νά τά βρήτε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Τραγούδι που έκαμε την Κατερίνα Βαλέντε πασίγνωστη.
2. Με την παρακολούθησιν και γνώσιν των συμβαινόντων σχετική λέξις. (γεν.)
3. Είς αυτήν ύπήρχε ή λίμνη Ναζαρέτ.—Προστακτική δοηθητικού ρήματος.
4. Δυτικώς του Βελιγρίου δουνό. (αίτ.) — Αιγύπτιος θεός.
5. Χωρίδ της Κύπρου από τό όποιον κατήγετο ό Αύξεντίου—Αυτή δέν μαυρίζει με την ήλιοθεραπεία. (δημ.)
6. 'Αρχαία πρόθεσις 'Αργυρού νόμισμα των αρχαίων 'Ελλήνων.
7. Σ' αυτή την πόλιν ένέκρησε ό Μ. 'Αλέξανδρος τον Δαρείον τον Κοδομανόν (αίτ. δημ.) — 'Η τελευταία συμφωνία του Μπετόβεν.
8. 'Η γραφή του μεγάλου ροκέ στο σκάκι — Μία λαϊκωτάτη διά τον τιποτένη, τενεκέ, λέξις.
9. Φέρονται σταυροειδώς οι ήπειρωτικές ένδυμασις.
10. 'Υπονοεί την αιμαδίασιν (δημ.)
11. Νύμφη των γλυκίων υδάτων, αντίστροφως (κυριολ.) — 'Αριθμός (δημ.)
12. Ποταμός που διασχίζει μιá εύρωπαϊκή πρωτεύουσα (ένάρθρος)

ΚΑΘΕΤΩΣ:

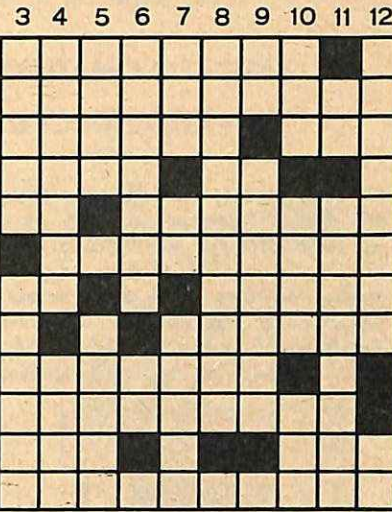
1. Προσηγορία άνωτάτου άρχοντος.
2. Είς τον όρμον της ύπάρχουν σπουδαία άλκια.
3. Ποταμός της Εύβοίας — Τά 'Ι-μαλάια των αρχαίων,αντίστροφως (ένάρθρος)
4. Νερό... δια τον Κλήδονα — Με αυτήν τρέφονται τά ποίμνια (γεν.)

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ό σκοπός του ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι νά έπιτύχη κανείς όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Άρχίστε λοιπόν από όποιοδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από τό τετράγωνο αυτό σέ όποιοδήποτε γειτονικό κέντρο, τετράγωνο, όριζόντιως, καθέτως ή διαγώνως, προσπαθώντας νά διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη που μπορείτε νά βρήτε. Σημειώσετε τώρα τη λέξη, που βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τά γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μιάν άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δέν μπορείται νά βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

5. 'Αρχαία της Σικελίας πόλις δ-που άπέθανεν ό Αισχύλος — Την έσωσεν ό 'Υπερείδης.
6. Μία των έπαρχιών της Κεφαλληνίας — 'Ακλίπον μόνιον της δημοτικής (αντίστροφως).
7. Πληθ. άρχαίας κητικής άντωνυμίας—'Υγρόν σύμφωνον — Μία δημοτική διά την άγονη προσπάθεια, άποτυχία, λέξις (αίτ. δημ.)
8. 'Εμπορικά δοσοληφία, συναλλαγαί (δημ.)
9. Σ' αυτόν τον αιώνα έγεννήθη ό Μπετόβεν — 'Ελλειψις συμπασθητικού συναισθήματος (γεν. δημ.)
10. 'Αρχικά τραπέζης — Χειμερινόν οικιακόν είδος (αντίστρ.) — 'Αντιθετικός σύνδεσμος.
11. 'Αναφορ. άντωνυμία (άρσ.) — 'Ιστορική έλλοττε θάσις, μεταξύ φαληρικού Δέλτα και 'Αθηνών, αντίστροφως (αίτ.).
12. Διαλέγει τά καλύτερα πάντοτε δασκοτόπια. — Παρακλ. μόριον.

Για κάθε λέξη των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτε καθ' έξης, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα τό σύνολο των βαθμών που μπορέσατε νά πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 49

"Όταν έχετε ανάγκην ιδιαίτερας προφυλάξεως ειδικώς άποτελεσματικής...

"Η "CAMELIA,, δά σας εξασφαλίζει: "Ανεσι, Καθαριότητα, 'Ασφάλεια.

Είναι πρακτική και οικονομική
Με την ΚΑΜΕΛΙΑ μπορέιτε νά έργασθήτε, νά διασκεδάσετε και έχετε τό αίσθημα της άυτοπεποιδήσεως.

"Η πρακτική όγεινή των δυσκόλων ήμερών
Ζητήσατέ την μόνο με μιá λέξη ΚΑΜΕΛΙΑ από τό πρώτο Φαρμακείο ή Κατάστημα γυναικείων ειδών και θά έχετε διακριτικό τό γνήσιο μπλέ κουτί της "CAMELIA,,
ΑΠΟΚΛ. ΑΝ'ΠΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ - ΑΘΗΝΑΙ ΝΙΚΗΣ 9 ΤΗΛ. 25.739

γχερέα

ΓΗΝΗΣΙΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΦΡΕΣΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΗΜΕΙΜΕΝΟΙ

Γοαφία ή σίου

- Τό ΝΕΚΤΑΡ της μακροζωίας και της ύγείας.
- Μία νέα ζωή όλο σφρίγος και όμορφιά.
- Μοντέρνοι σκελετοί
- Κρύσταλλα
- ZEISS - CALOBAR CRUXITE-RODESTOCK κλπ.
- Προσεκτική εργασία
- ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ι. Γ. ΒΑΓΕΝΑ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 7

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ι. ΒΑΓΕΝΑ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 7

Ελεγχος-Συσκευασία-Πώλησις

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

15 'Ιουνίου — 7 'Ιουλίου 1957

Β' ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ»

Μετάφρασις: ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Σκηνοθεσία: ΑΛΕΞΗ ΣΟΛΩΜΟΥ

Σκηνογραφία: Γ. ΒΑΚΑΛΟ

Ένδυμασία: Γ. ΒΑΚΑΛΟ

Μουσική: Μ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

Χορός: ΤΑΤΙΑΝΑ ΒΑΡΟΥΤΗ

ΜΑΙΡΗ ΑΡΩΝΗ, ΧΡ. ΝΕΖΕΡ, Α. ΜΟΥΣΤΑΚΑ,

Ε. ΧΑΛΚΟΥΣΗ, Τ. ΚΑΡΕΖΗ, Μ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ,

Μ. ΜΠΟΥΧΛΗΣ καί ΓΚΙΚΑΣ ΜΠΙΝΙΑΡΗΣ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ «ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ»

Μετάφρασις: ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Σκηνοθεσία: ΑΛΕΞΗ ΣΟΛΩΜΟΥ

Σκηνογραφία: Γ. ΒΑΚΑΛΟ

Ένδυμασία: Γ. ΒΑΚΑΛΟ

Μουσική: Μ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

Χορός: ΤΑΤΙΑΝΑ ΒΑΡΟΥΤΗ

ΜΑΙΡΗ ΑΡΩΝΗ, ΧΡ. ΝΕΖΕΡ, Ε. ΧΑΛΚΟΥΣΗ, Τ. ΚΑΡΕΖΗ

Α. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ, Π. ΖΕΡΒΟΣ, καί Μ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ: 100 — 60 — 40 — 20 — 10

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΔΕΣ — ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ — ΕΚΔΡΟΜΑΙ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ Τηλ. 53.242 (Εισιτήρια)

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Ο.Τ., Βενιζέλου 8, Τηλ. 20.361

(Εισιτήρια — Πληροφορίες)

ΕΛΛ. ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ Α. 'Αμαλίας 28, Τηλ. 22.494

(Εισιτήρια — Έκδρομαί 'Επιδαύρου)

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ (Εισιτήρια — Έκδρομαί 'Επιδαύρου)

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ

‘Η γαμήλια έδιμοτυπία

**ΠΑΡ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ
ΝΑ ΥΠΑΓΟΡΕΥΗ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΛΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ ΚΑΙ ΓΑΜΟΥΣ**

Οί νέες γενεές, που είναι ξετρελλαμένες με το «ρόκ-έντ ρόλλ», έχουν την τάση ν' αντιμετωπίζουν με κάποια περιφρόνηση ώρισμα έθιμα που θεωρούν «ξεπερασμένα». 'Αλλά όσο κι' αν θέλη κανείς να είναι «συγχρονισμένος», έρχονται μερικές στιγμές στη ζωή που πρέπει να ύποταχθί στην παράδοση. Αυτό συμβαίνει λ.χ. με τους άρραβώνες και γάμους. Πώς πρέπει να φερθή κανείς, ποιά διαδήματα να κάνει, τί δώρα να χαρίσθ; Για τουτό παραθέτουμε έδώ μερικές σχετικές πληροφορίες που είναι πάντοτε χρήσιμες:

Δώρα και δαχτυλίδι

Το έθιμο της συχνής άποστολής μπουκέτων με λουλούδια έχει ατονήσει. 'Εκτός άπ' τ'α λουλούδια της πρώτης επίσκεψης, ο άρραβωνιαστικός πρέπει να στείλθ ένα καλάθι με άσπρα λουλούδια την ήμέρα των άρραβώνων, κ' ένα την ήμέρα των γάμων.

Οί σημερινοί νέοι είναι ρεαλισταί, και προτιμούν να διαθέτουν τ'α χρήματα που έχουν στην άγορά οικιακών αντικειμένων, αντί να στέλνουν δώρα και λουλούδια. Αυτό είναι τ'σως λογικό, αλλά μέχρι ώρισμένου σημείου. 'Η περίοδος των άρραβώνων δεν είναι ώραίο να μεταβάλλεται σε λογιστική σύσκεψη...

'Αν διαθέθ κανείς ένα ώραίο οικόγενειακό κόσμημα, το προσφέρει (δίνοντάς το προηγουμένως να τουτό κάνουν πιδό μοντέρνο). 'Αν χρειασθ να τ' αγοράσθ, ο άρραβωνιαστικός πάει σ' έναν άδαμαντοπώλθ,

ξεχωρίζει μερικά κοσμήματα και πηγαίνει την άλλη μέρα με τη μνηστή του, που μπορεί τότε να διαλέξθ ανάμεσα σ' αυτά, με την ήσυχία της. Το κόσμημα πρέπει να παραδίδεται την ήμέρα των επίσημων άρραβώνων, ώστε να φορεθ στο γεύμα.

Το γεύμα των άρραβώνων

'Αφού ειδοποιηθύν οί συγγενείς και φίλοι με γράμματα, επισκεπτήρια, ή άπ' τις έφημερίδες, άκολουθεί το γεύμα των άρραβώνων.

Το γεύμα οργανώνεται άπ' τους γονείς της νέας, που κάθονται ο ένας άπέναντι στον άλλον κι αφήνουν τις τιμητικές θέσεις στους γονείς του νέου (ή μητέρα του νέου κάθεται στα δεξιά του οικοδεσπότη· αν ύπάρχθ γιαγιά, ή μητέρα θα καθήσθ στ' άριστερά του οικοδεσπότη). 'Η οικοδέσποινα βάζει στα δεξιά της τόν πατέρα ή τόν παππού του

νέου. Οί άρραβωνιασμένοι κάθονται ο ένας πλάι στον άλλο, αλλά όχι στην τιμητική θέση.

'Αν πρόκειται για μεσημεριανό γεύμα, ή νέα φοράει ένα κομψό άπογευματινό φόρεμα, κι ο νέος ένα διακριτικό κοστούμι περιπάτου, άσπρο πουκάμισο και μαύρα παπούτσια. 'Αν πρόκειται για δείπνο, ή νέα φοράει φόρεμα ελαφρά ντεκολτέ, κοντό ή και μακρύ, κι ο νέος μπλε σκούρο κοστούμι, με άσπρο μεταξωτό πουκάμισο, μεταξωτή μονόχρωμη γραβάτα και μαύρες κάλτσες και παπούτσια.

'Η ήμέρα του γάμου

Μόλις όρισθ ή ήμερομηνία του γάμου, πρέπει να συνενωθύν οί ενδιαφερόμενοι με τόν ιερέα της ένορίας όπου θα γίνθ ή τελετή. 'Αν δεν ληφθ άλλη άπόφαση, το κανονικό είναι να γίνθ ο γάμος στην ένορία της ύψης. 'Αν άποφασισθ να γίνθ ο γάμος σε άλλη έκκλησία, πρέπει να ζητηθ ή άδεια του ιερέως της ένορίας της νέας. Με τόν ιερέα κανονίζονται όλες οί λεπτομέρειες του μυστηρίου, καθώς και τ'α προβλήματα που προκύπτουν, αν ο μέλων σύζυγος δεν άνήκθ στην ίδια θρησκεία.

'Η τελετή

Οί προσκλήσεις στέλλονται μερικές έβδομάδες προηγουμένως.

Όσον άφορά τ'α δώρα, στο έξωτερικό διαδίδεται διαρκώς περισσότερο ή μόδα των «καταδύων», γιά ν' άποφεύγονται οί συμπτώσεις των ίδιων δώρων κ' οί ανταλλαγές.

Τριών ειδών γάμοι γίνονται συνήθως: 'Ο κοσμικός γάμος, ο άπλός άνοιχτός γάμος και ο γάμος σε στενό κύκλο.

Γιά τόν κοσμικό γάμο, ή ύψη πρέπει να έχθ πολυτελές νυφικό με ούρά, οί καλεσμένες να φορούν μακριά φορέματα, οί καλεσμένοι σμόκιν.

Γιά τόν άπλό άνοιχτό γάμο, ή ύψη μπορεί να φοράθ μακρύ νυφικό, αλλά χωρίς ούρά. Οί καλεσμένες φορούν μακριά φορέματα, κ' οί καλεσμένοι μαύρο ή γκριζό σακκάκι με ριγέ παντελόνι. 'Η οί καλεσμένες φο-

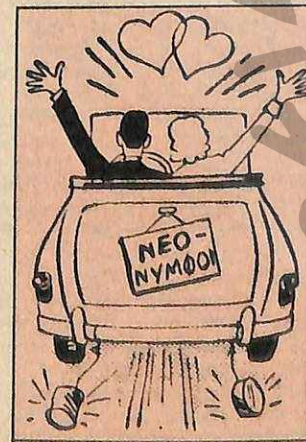
ρούν κοντά φορέματα, πολύ «αμπίγιέ», κ' οί άνδρες σκούρο γκριζό ή μπλε-μαρνέ κοστούμι, άνοιχτή γραβάτα, γκριζά γάντια.

'Ο γάμος σε στενό κύκλο δεν χρειάζεται παρά ένα άπλό, συνήθως άσπρο άπογευματινό φόρεμα. Δεν είναι άναγκαίο τόν πέπλο. Γιά τους άνδρες άρκεί ένα κοστούμι περιπάτου με άνοιχτό σακκάκι. Στην έκκλησία, ή ύψη έρχεται με τόν πατέρα της, που την κρατάει άγκαζέ, ο γαμπρός με τη μητέρα του. Μετά τόν μυστήριο, ή ύψη φεύγει με τόν γαμπρό.

Το γαμήλιο ταξίδι

Μη θυσιάζετε τόν γαμήλιο ταξίδι γιά χάρη της καλύτερης έγκαταστάσώς σας. 'Εστω κι αν τόν ταξίδι πρόκειται να κρατηθ τρεις μέρες, είναι πάντα προτιμότερο να φεύγετε και μάλιστα μόνοι...

'Η σελήνη του μέλιτος είναι πολλές φορές άποφασιστική γιά την ευτυχία του ζεύγους. 'Ο γαμπρός πρέπει να φέρεται με πολύ τάκτ, να μη δυσφορή αν ή ύψη άφιερώνθ πολύ καιρό στο να γράφθ γράμματα στην οικογένειά της ή στις φίλες της, να μη νευριάθ αν ή γυναίκούλα του άργή να ντυθ, και να της μιλή πάντα με τρυφερότητα και με τόν χαμόγελο. 'Αλλά αυτά άνήκουν πιδό τόν τομέα της οικογενειακής ζωής, κ' έπομένως άποτελούν —όπως θάλεγε ο Κίπλιγκ— άλλη ιστορία...

Το ιδανικό ΚΡΑΓΙΟΝ
• Δέν θγαίνει • Δέν σκάζει τ'α χείλη
• Έχει τήν πιδό δμορφή γεύσι

ΤΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΚΡΑΓΙΟΝ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

Πωλείται παντού

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΣ: "ΕΛΕΜΕΤ", Σοφοκλέους 8

ΠΝΟΗ

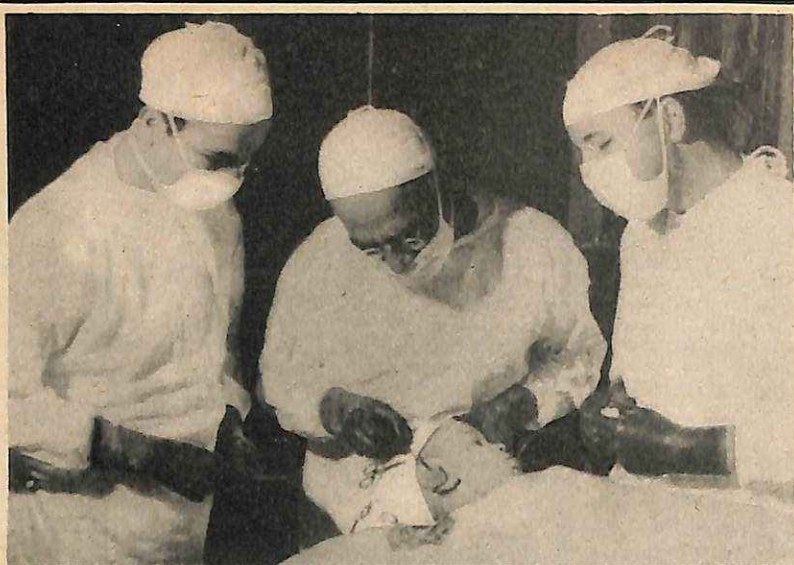

**Αυτό είναι
Σκωτζέζικο Ούϊσκυ!**

'Η οικοδέσποινα που
ξέρει προσφέρει
πάντα...

**DEWAR'S
"White Label"**

-it never varies

ΑΚΟΜΑ Κ' Η ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ σήμερα! Οι χόνδροι του αυτίου ενός πεθαμένου τοποθετούνται στο κατάλληλο μέρος του κεφαλιού ενός ανθρώπου που του κόπηκε τ' αυτί. Αργότερα, θα σχηματισθή έντελώς μόνο του το δέρμα που θα τους καλύψει.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΧΑΡΙΖΟΥΝ ΖΩΗ

Η δυνατότης αντικαταστάσεως ενός ανίατου έρωστου ή άνικανου να λειτουργήσει τμήματος του σώματός μας με το αντίστοιχο υγιές όργανο ενός πεθαμένου, ήταν κάτι που πάντα απασχολήσε το ανθρώπινο μυαλό. Εκείνα όμως που έδω και λίγο καιρό τα θεωρούσαμε απλά όνειρα της φαντασίας, όταν τα διαδόχαμε σε βιβλία ή τα βλέπαμε στον κινηματογράφο, έγιναν πραγματικότητα.

Η σύγχρονη χειρουργική μπορεί, μ' αυτό τον απίθανο τρόπο, να διατηρήσει στη ζωή έναν άνθρωπο καταδικασμένο. Με τη μεταμόσχευση του νεκρού οργάνου στον ζωντανό οργανισμό, η ιατρική επιστήμη μπαίνει σ' έναν καινούργιο, εντυπωσιακό δρόμο. Βασική προϋπόθεση αυτής της επαναστάσεως ήταν όχι μόνον η αδιάκοπη, στα τελευταία χρόνια, βελτίωση της χειρουργικής τεχνικής, αλλά κ' η εξέταση καλύτερων μεθόδων διατηρήσεως των οργάνων που πρόκειται ν' αντισταθίσουν.

Κάθε χρόνο, χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν από σκλήρυνση των αιμοφόρων αγγείων της καρδιάς, που εμφανίζεται με τον ίδιο τρόπο ο χιτών του ζωντανού στον άσθενή φθαλμένο. Απ' το 1945, πολλοί άνθρωποι έλαβαν την πρώτη μεταμόσχευση τμήματος αρτηρίας σ' έναν ηλικιωμένο συνάδελφό του, που είχε πάθει καρδιακή προσβολή κ' ήταν καταδικασμένος. Η έγκληση πέτυχε α-πολύτως κ' έβαλε σε σκέψεις τον Ι-ατρικό κόσμο.

Λίγους μήνες αργότερα —τον Μάρτη του 1951— ο δρ Μπέη έκανε μία επίδειξη της μεθόδου του μπροστά σε διασημους χειρουργούς. Μεταμόσχευσε, δηλαδή, ένα υγιές κομμάτι της στεφανιαίας αρτηρίας στο κυκλοφοριακό σύστημα του αρρώστου. Με τον τρόπο αυτό, το αίμα μπορεί και πάλι να κυκλοφορήσει ελεύθερα στην καρδιά.

Από τότε, αυτή η μεταμόσχευση, σε απειρισμένες, φυσικά, περιπτώσεις, έγινε μ' επιτυχία 26 φορές. Ο Άμερικανός γιατρός μπόρεσε, έπειτα απ' αυτά τα πειράματά του, να καθορίσει πώς η πρόγνωση είναι: ευνοϊκή για τα 90% αυτού του είδους των έγκλησεων, αρκεί να γίνουν εγκαίρως.

Η μεταμόσχευση μιάς φλέβας, ακόμα και στην περιοχή της καρδιάς, είναι μία σχετικά εύκολη υπόθεση, αν την συγκρίνει κανείς με τη μεταμόσχευση ολόκληρων οργάνων. Πριν από φασαρία ή επιστήμη ν' αποδοθεί σε τέτοιες έγκλησεις, έγιναν αναρίθμητες δοκιμές σε διάφορα ζώα. Η μεταμόσχευση, λ.χ., της στεφανιαίας δοκιμάστηκε πολλές φορές πάνω σε σκυλιά, και μελετήθηκε ως τις τελευταίες της λεπτομέρειες.

Αυτή η πρόοδος ώθησε και σ' ένα θαύμα που θεωρείται σήμερα ως το μεγαλύτερο επίτευγμα της Ιατρικής: Στη μεταμόσχευση του κερατοειδούς στο μάτι ενός τυφλού! Πάει ένας αιώνας από τότε που ο Γερμανός γιατρός Ράιζινγκερ και Ντιφενμαχ προσπάθησαν ν' αντικαταστήσουν έναν έσθαρμένο κερατοειδή μ' ένα κατάλληλο υλικό. Αλλά τα πειράματά τους απέτυχαν. Σήμερα, η μεταμόσχευση γίνεται μ' επιτυχία.

Ο κερατοειδής χιτών του νεκρού αποχωρίζεται μ' ένα τρύπανο και τοποθετείται (από προηγουμένως αφαιρεθεί με τον ίδιο τρόπο ο χιτών του ζωντανού) στον άσθενή φθαλμένο. Απ' το 1945, πολλοί άνθρωποι έλαβαν την πρώτη μεταμόσχευση τμήματος αρτηρίας σ' έναν ηλικιωμένο συνάδελφό του, που είχε πάθει καρδιακή προσβολή κ' ήταν καταδικασμένος. Η έγκληση πέτυχε α-πολύτως κ' έβαλε σε σκέψεις τον Ι-ατρικό κόσμο.

Μία άλλη, πολύ συχνή σήμερα έγκληση, είναι η μεταμόσχευση του δέρματος ενός πεθαμένου στο σώμα ενός ζωντανού. Αυτό δίνει μεγάλες δυνατότητες στις πλαστικές έγκλησεις και την αισθητική χειρουργική. Είναι γνωστό πως, αρκετό διάστημα μετά τον κλινικό θάνατο του ανθρώπου, τα νύχια, τα μαλλιά, αλλά και το δέρμα του εξακολουθούν να «ζούν», δηλαδή, ν' ανανεώνουν τα κύτταρά τους. Για το δέρμα το διάστημα αυτό είναι 14 ώρες. Έτσι, αναπτύχθηκε η καινούργια μέθοδος διατηρήσεως, που συνίσταται στην τοποθέτηση του δέρματος του νεκρού, εύθως μετά τον θάνατό του, σε μία διάλυση από πλάσμα αίματος ή από μερικά όρεα, που περιέχουν όλα τα στοιχεία που χρειάζεται το δέρμα για τη «διατροφή» του. Συγχρόνως, τοποθετείται σε χαμηλή θερμοκρασία. Μ' αυτό τον τρόπο, το ανθρώπινο δέρμα μπορεί να διατηρηθεί ζωντανό επί 185 ημέρες, δηλαδή πάνω από 6 μήνες!

Εννοείται πως έλ' αυτά φαίνονται ακόμα κάπως «μακάβρια» στον σημερινό άνθρωπο. Αλλά με την πάροδο του χρόνου θ' απολαγύουμε α-σφαλώς απ' τις προκαταλήψεις μας. Αποδείξει πως αξιάνεται διαρκώς ο αριθμός των ανθρώπων που, με τις διαθήκες τους, χαρίζουν τα μάτια τους ή άλλο όργανο στο σώματός τους για τέτοιους σκοπούς.

Η Κατίνα Παξινού διηγείται (Συνέχεια από σελ. 39)

πο ενεργείας των ειδικών του κινηματογράφου, θα έλεγα ψέματα εάν γράμω πως ήσυχασα από αυτές τις διεκδικήσεις. Όμως τα πράγματα δικαιώσαν σύντομα την μάνατζέρ μου.

Οι άνθρωποι της «Παραμύθου» επανήλθαν. Μάλιστα ένεφανίσθη ο ειδικός άνιχνευτής ταλέντων και ήλθαν επίσης διάφοροι έμπειροσάριοι, οι οποίοι δεν ξέρω πως έχουν την ειδικότητα να μυρίζονται τα συμβαίνοντα στα παρασκήνια των στούντιο. Έτσι, άπεσα-φνήσθη ότι μου ζητούσαν να κάνω ένα «τέστ» για το ρόλο της Πιλάρ, στο έργο του Χερνιγουάι.

Έπληρα το βιβλίο και το διάβασα. Είχα ακουστά το «Γιά ποιόν κτυπούν οι καρπές», αλλά δεν ήξερα το κείμενο. Όταν ενημερώθηκα στον τύπο της «Ισπανίδας χωριάτας» συνέχισα τις διαπραγματεύσεις επάνω σε θετικές πιές βάσεις. Προσεκλήθη τελικά και στα γραφεία της «Παραμύθου». Μου ζητούσαν να κάνω ένα δοκιμαστικό για να δουν κατά ποιο τρόπο θα έρμηνευα το ρόλο. Αυτό όμως δεν το έδεχόμουν. Διότι έτσι όπως μου ζητούσαν να γυρίσω το δοκιμαστικό ήταν φανερό πως δεν θα μπορούσαν να καταλάβουν ποιά θα ήταν η απόδοσή μου. Στα γραφεία της «Παραμύθου», ο άρμόδιος διευθυντής, όταν, του είπα τις σκέψεις μου, επικοινωνήσε άμέσως με το Χόλλυγουντ. Τα γραφεία της Ν. Υόρκης έχουν κατ' ευσία γραμμή με τα στούντιο της Καλιφόρνιας. Επικοινωνήσε, σημειώστε, άμέσως με τον Ντέ Σιλβα, ο οποίος θα γυρίζε το φιλμ και ο οποίος είχε από καιρό άπελπισθή ότι θα εύρισκε την κατάλληλη Πιλάρ. Τρία ολόκληρα χρόνια το σενάριο έρισκότανε στο συρτάρι του, και όλες οι απόπειρες που είχαν γίνει για να βρεθεί η κατάλληλος ηθοποιός είχαν αποτύχει. Ο διευθυντής της «Παραμύθου» ανέπτυσε στο τηλέφωνο εις τον Ντέ Σιλβα τις αντιρρήσεις που είχα για τον τρόπο που ήθελαν να γυρισθώ το δοκιμαστικό και ο οποίος, καθώς έξηγησα και παραπάνω, δεν θα επέτρεπε να σχηματισθουν σαφή ιδέα για τον τύπο στον οποίο ήθελαν να με χρησιμοποιήσουν. Δεν θα έβγαζω εκείνη τη στιγμή. Δεν ξέρω τι μου ήλθε. Ξέρω μόνο ότι, ενώ ο διευθυντής της «Παραμύθου» τηλεφωνούσε με ξεπωμένα τα πόδια επάνω στο γραφείο του, κατά τη γνώμη της συνάδελφής μου, Αμερικανών, εφάνηκε πετάχτηκε από τη θέση μου. Σχεδόν έπεσα κατ' επάνω του και του άραξα με βία το ακουστικό από το χέρι. Και μίλησα η ίδια του Ντέ Σιλβα. Τού είπα ότι είμαι μεσο-γειακή καταγωγής και ότι αυτή η «Ισπανίδα χωριάτα», η Πιλάρ, είχε κάτι συγγενικό με Έλληνίδα και γι' αυτό την αισθανόμουν κατά τρόπο που θα μπορούσα να την απόδωσα με καλή διαγραφή. Τού είπα ακόμη ότι, με τις φωτογραφίες και το τυπικό δοκιμαστικό, δεν θα ήταν δυνατόν να καταλάβω πως ακριβώς θαπαίξα το ρόλο. Όμως —δεν το κρύβω— συγχρόνως έκανα τού πάν για να μπορέσω ο σκηνοθέτης της ταινίας, από το τηλέφωνο, να πάρη μία ιδέα. Δηλαδή, τού έλεγα ότι το γέλιο της Πιλάρ θα έπρεπε να είναι έτσι, και γι' αυτό, ή ότι η όμιλία της θα έπρεπε να είναι κατ' αυτόν τον τρόπο, και τού έλεγα μερικές φράσεις με τον τρόπο που τελικά μίλησα και στο φιλμ.

Η συνδιάλεξη εκείνη κράτησε σχεδόν μισή ώρα. Δεν θυμάμαι, ούτε μπορώ τώρα να ξαναζωντανέω ακριβώς και με κάθε λεπτομέρεια τη σκηνή. Μπορώ όμως να βεβαιώσω ότι, όταν έβγαίνα από το γραφείο του διευθυντού της «Παραμύθου», τα πόδια του δεν ήταν πιά επάνω στο γραφείο, αλλά στήριζαν το σώμα του, που μου έκανε μία βαθεία υπόκληση!... Ενόμισα ότι τα είχα καταφέρει. Κι αυτή ήταν κ' η έντυπωση της μάνατζέρ μου, αλλά τα πράγματα, παρ' όλα αυτά, δεν εξελίχθηκαν πολύ γοργά, όπως το φανταζόμουν. Πέρασαν πάλι αρκετές ημέρες χωρίς αποφασιστική νεώτερη εξέλιξη. Τερματίζοντας την τηλεφωνική συνδι-

—Τηλεγραφήστε στον άνδρα σας, στη Ν. Υόρκη, να ετοιμάσει τα πράγματά σας για το Χόλλυγουντ. Θά παίξετε την Πιλάρ...

Θά έλεγα ψέματα εάν, κλείνοντας αυτό το άρθρο, δεν ώμολογούσα ότι την αγάπησα πολύ την «Ισπανίδα εκείνη χωριάτα». Για μήνες την έζησα και γι' αυτό με παρακολουθούσε και σαν καλλιτέχνη και σαν άτομο. Μαζί με τις ήρωίδες του αρχαίου θεάτρου, τα αγαπημένα μου πρόσωπα των μεγάλων τραγικών, η Πιλάρ υπήρξε και είναι κάτι το πολύ αγαπημένο, ένα κομμάτι από τον καλλιτεχνικό μου έαυτό, που θα θεσπίζω μέσα στις αναμνήσεις μου.

ΚΑΤΙΝΑ ΠΑΞΙΝΟΥ

άλεξη εκείνης της Ιστορικής για μένα ημέρας, δέχθηκα να γυρίσω μόνον μερικά μέτρα ταινίας, παρουσιάζοντας τον έαυτό μου όπως ήταν στο φυσικό και λέγοντας μερικά τυπικά λόγια σχετικά με την «Ισπανίδα ήρωίδα» που συζητούσα να έρμηνεύω. Το μικρό εκείνο φιλμ πήγε φυσικά στο Χόλλυγουντ άμέσως. Η άπάντησή, μ' όλα ταύτα, άγοούσε. Είχα πιά άρχισει να πιστεύω ότι η υπόθεσή μάλλον δεν θα κατέληγε σ' εύτυχισμένο τέλος, όταν εφάνηκε έφθασε στη Νέα Υόρκη ο Μινωτής. Είχε διαφύγει από την Έλλάδα και από τη Μέση Ανατολή κ' ήλθε στις Ηνωμένες Πολιτείες με ειδική άποστολή. Ο άείμνηστος Βασίλειος Γεώργιος τού έκαμε την ιδιαίτερη τιμή να τού έμπιστευθώ τη καθήκοντα του ταχυδρόμου τού Βασιλέως και ήταν στην Άμερική κοιμιστής άρισμένων έπίσημων έμπιστευτικών. Έγγράφων. Το βράδυ που έφθασε μείναμε όλη τη νύκτα λέγοντας ο ένας στον άλλο τις δραματικές περιπέτειες που είχαμε ζήσει. Και τι συμπύκνωση! Την ίδια εκείνη νύκτα μου άνήγγειλαν —κόντευε να ήμερώσει— ότι είχα ένα τηλέφωνημα. Ήταν από το Χόλλυγουντ. Ήταν η πρόσκληση, η περίφημη και τόσο ποθητή πρόσκληση, από τον σκηνοθέτη να πάω να κάνω πλέον το άριστικό δοκιμαστικό για το ρόλο της Πιλάρ. Έφουα, όπως καταλαβαίνετε, άμέσως την άλλη μέρα. Έτρεξα εύθως στο στούντιο. Πάλι χρειάστηκε να περάσουν αρκετές ημέρες και να γίνουν ένα σωρό πράγματα έως ότου ένα πρωί σταθώ μπροστά στη μηχανή λήψεως, πλάι στον Γκάρι Κούπερ. Ο σκηνοθέτης, παρ' όλα όσα είχα μεσολαβήσει, με είχε δεχθώ με πολλή δυσπιστία και, παρ' ότι ο ειδικός Μιξικάκος έμπειρογνώμων, ο Μανουέλο Βίλια, μόλις με είδε ντυμένη με ρούχα, που έγω διάλεξα το ύφασμά τους και έδωσα τη γνώμη μου και στο σχεδίσμά τους, φώναξε: «Α, μ' αυτή είναι η Πιλάρ», ο δημιουργός, εντούτοις, τού φιλμ με υπέβαλε σε ένα πειρατικό δοκιμαστικό. Είχε σχεδόν την σκορτάληψη ότι η «Ισπανίδα χωριάτα» —που μου έδωσε άργότερα τη μεγάλη χαρά του «Όσκαρ»— δεν θα εύρισκε την έρμηνεύριά της... Ξύπνησα απ' τις 4 το πρωί, την ημέρα της μεγάλης δοκιμασίας. Στις 6 με παρέλασαν οι μανκιέρες και από τις 7, έχοντας για έναίχηση το αγαθό χαμόγελο του Γκάρι Κούπερ, που από την πρώτη στιγμή μου έδειξε άπειρη συμπάθεια, έπαιξα την πρώτη σκηνή μπροστά στο φακό. Η λήψη κράτησε ως τις 4 το άπόγευμα. Δηλαδή, έπι 9 ολόκληρες ώρες γυρίζαμε και εναναγυρίζαμε. Όταν τελειώσαμε —έν τω μεταξύ είχα συνεντευθώξει όλοι οι ειδικοί μέσα στο στούντιο και είχαν έλθει θάταλοι και παρατηρητά όλοι οι παράγοντες της έταιρίας— έφυγα κυριολεκτικά έξουθενωμένη από τον κόπο και την συγκίνηση. Τριγύρω μου έβλεπα γελαστά πρόσωπα και θυμάμαι ότι μία σκηνή με τον Ταμίρφα, όταν τελείωσε, χειροκροτήθηκε. Όμως έπίσημα δεν ή-ερα το άποτέλεσμα. Με συνάδευσε ως το ξενοδοχείο μου ένας από τους ανθρώπους της «Παραμύθου», από το ιδιαίτερο έπίτευχό του σκηνοθέτου. Όταν με άποχαιρέτουσε μου φίλησε το χέρι και μου έπτε:

—Σκύψε και σύ λίγο, γιατί θα σου κόψη το κεφάλι!

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 87

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΜΑΛΑΓΚΕΝΙΑ. 2. ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΟΣ. 3. ΓΑΛΙΛΑΙΑ — ΕΣΟ. 4. ΑΒΑΛΑΝ — ΡΑ. 5. ΛΥΣΗ — ΑΡΑΠΙΝΑ. 6. ΕΣ — ΤΡΙΩΒΟΛΟΝ. 7. ΙΣΣΟ — ΕΝΑΤΗ. 8. ΟΟΟ — ΤΡΙΧΑΣ. 9. ΤΣΑΠΡΑΖΙΑ. 10. ΜΟΥΔΙΑΣΜΑ. 11. ΝΑΙΑΣ — ΕΝΑ. 12. Ο «ΣΗΚΟΥ-ΑΝΑΣ».

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ. 2. ΑΝΑΒΥΣΣΟΣ. 3. ΛΗΛΑΣ — Ο «ΙΜΑΘΟΣ». 4. ΑΜΙΛΗΤΟ — ΠΟΛΣ. 5. ΓΕΛΑ — ΦΥΡΝΗ. 6. ΚΡΑΝΑΙΑ — ΔΑ. 7. ΕΟΥ — ΡΩ — ΤΖΙΦΟ. 8. ΝΤΑΡΑΒΕΡΙΑ. 9. ΙΗ' — ΑΠΟΝΙΑΣ. 10. ΑΤΕ — ΧΑΛΙ — ΜΕΝ. 11. ΟΣ — ΑΝΑΛΑΤΟΝ. 12. ΤΣΟΠΑΝΗΣ — ΑΣ.

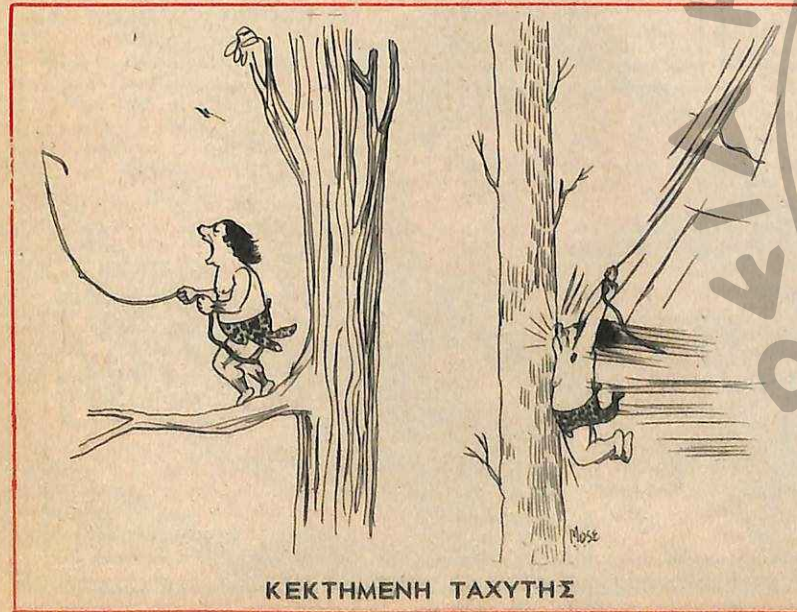
ΖΙΓΚ — ΖΑΓΚ ΑΡ. 87

Ο ειδικός συνεργάτης μας έπέτυχε με τον συνδυασμόν των λέξεων: ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ — ΣΑ-ΙΤΑΝ — ΩΑ, σύνολον 43 βαθμύ.

Μερικά παραδείγματα δι' άλλους συνδυασμούς: ΛΑΘΑΝΩ — ΠΙΘΑΝΟΣ — ΚΕΡΜΑΤΙ — ΠΡΟΜΑΧΩΝΟΣ — ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ — ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ — ΠΡΟΤΟΜΑΙ — ΣΤΑΘΕΡΙΑ — ΠΙΕΣΤΗΝ — ΑΘΛΗΣΙΣ — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ κλπ.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 87

1. Άριστερή παλάμη κυρίας έχει κλειστόν τόν αντίχειρα. 2. Λευκή λωρίς στο δεξί κοντό μανίκι της κυρίας άφθρέθη. 3. Το καπάκι της τσάντας που κρατεί η κυρία δεν φαίνεται. 4. Σκουλαρίκι πωλητριάς διαφέρει. 5. Άριστερό μανίκι πωλητριάς μακρύτερο. 6. Στο κάτω μέρος της προθήκης το τράτο μπουκάλι εκ δεξιών διαφορετικό. 7. Άνοικτο κουτί έπί της προθήκης (κάτω άπ' τις παλάμες πωλητριάς) έχει το καπάκι πιό κλειστό. 8. Στο κάτω μέρος της προθήκης το τελευταίο μπουκάλι (πίσω άπ' την κυρία) δεν υπάρχει. 9. Στην έπίτοιχο διτρίνα (μεταξύ των δύο γυναικών) στο άνω μέρος διαφέρει το μεσαίο καλλυντικό. 10. Η λέξις ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ είναι γραμμένη με ένα «Λ».

ΚΕΚΤΗΜΕΝΗ ΤΑΧΥΤΗΣ

17. Η ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

ΓΡΑΜΜΕΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

Η ΓΡΑΜΜΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ είναι σχεδόν παράλληλη με τη γραμμή του Έρμου και δεν πρέπει να συγχέεται μαζί της. Σχηματίζει ένα ημικύκλιο, που άρχίζει άπ' τη βάση του μικρού δακτύλου και φτάνει (για το άριστερό χέρι) ως το δεξί μέρος του καρπού (ένω η γραμμή του Έρμου είναι πιό ίσια, και προναι ως το άριστερό μέρος του καρπού). Δείχνει τάση προς τόν πνευματισμό, τη διαίσθηση, τις μαντικές τέχνες, και γενικά τα ύπερφυσικά χαρίσματα.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ είναι χαραγμένες στην κόψη της παλάμης (δεξιά, προκειμένου για το άριστερό χέρι), στην περιοχή που λέγεται «Όρος της Σελήνης». Όταν είναι άσθονες σημαίνουν πολλά ταξίδια. Οι μεγάλες σημαίνουν μακρινά ταξίδια. Άν είναι σπασμένες, κομμένες, άλυσθωτές, σηκοχαραγμένες, με πολλά νησάκια, σταυρούς κλπ., υπάρχει κίνδυνος ταξιδιωτικών δυστυχημάτων, ναυαγίων, πτώσεων από άεροπλάνα, έξοριών, έμποδιών, καθυστερήσεων κλπ.

ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΕΡΙΟΥ

Η μελέτη των σχημάτων του χεριού λέγεται έπιστημονικά «μορφολογία».

1) ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ. Με μ' ά ματιά, διαπιστώστε τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην παλάμη και στα δάχτυλα. Τα δάχτυλα αντίστοιχούν στο πνεύμα, την ευφύα, τόν έγκέφαλο. Η παλάμη σχετίζεται με το σώμα, τα φυσικά ένστικτα, την υλική πλευρά του ανθρώπου.

Άν τα δάχτυλα είναι μακριά σχετικά με την παλάμη, κυριαρχεί ο έγκέφαλος. Άν η παλάμη είναι σημαντικότερη (δγκος, πάχος κλπ.), είναι άνεπτυγμένο το σώμα, ή υλική πλευρά.

2) ΥΦΗ ΤΟΥ ΧΕΡΙΟΥ (σκληρότης, εύλυγισία κλπ.).

Πιάστε την παλάμη. Είναι σκληρή, σταθερή, ρωμαλέα; Υπάρχουν τότε ισχυρά φυσικά ένστικτα, σωματική ένεργητικότητα, ζωτική δύναμη.

Άν είναι πολύ σκληρή (σαν ξύλο): Ίσορροπημένη ίδιουσυγκρασία, ίσορροπία ανάμεσα στη δράση και στην άνάπαυση.

Άν είναι μαλακή: Λυμφαιτισμός, νωχέλεια, έλλειψη έσωτερικής ενεργείας.

Άν το χέρι είναι εύλγιστο και τα δάχτυλα μπορούν να καμφθούν προς τα πίσω (άπ' την άνίστροφη), πρόκειται για χαρακτήρα πολύ άσταθό, διπλωματικό, πονηρό, με φαντασία.

Άν το χέρι είναι έξαιρετικά εύλγιστο, σε σημείο ώστε να δίνη την έντύπωση πως έξαρώνεται, δείχνει ίδιουσυγκρασία μελών άμφι-ταλαντευόμενη, καθώς και μία τάση στραμπουλήματος των μελών.

Όταν το χέρι είναι δύσκαμπτο, δείχνει χαρακτήρα κλειστό, συγκεντρωμένο, επίμονο, χωρίς καμιά εύλυγισία.

3) ΜΕΓΕΘΟΣ. Άν το χέρι είναι μακρύ, δείχνει κυριαρχία της έσωτερικής ζωής.

Άν είναι φαρδύ, σημαίνει άνάγκη ζωτικού χώρου και δυνατότητα έκδηλώσεως των παθών και των συναίσθημάτων.

Άν είναι έξαιρετικά φαρδύ, δείχνει άβιο χαρακτήρα. Το μικρό χέρι σημαίνει πονηριά, μικροπρέπεια.

Το πολύ μικρό, ίδιουσυγκρασία δειλή, άσθενική, ευερέθεστη. Όταν είναι κοντό και χοντρό σημαίνει κλίση προς τα υλικά πράγματα.

4) ΔΑΧΤΥΛΑ. Η χειρολογία κατατάσσει τα δάχτυλα σε πέντε κατηγορίες: Τετράγωνα, όβαλα, μυτερά, φαρδιά στις άκρες και μικτά.

α) Τα δάχτυλα με τις τετράγωνες άκρες δείχνουν θετικό πνεύμα, καλή κρίση, συστηματικότητα, άγάπη της τάξεως, μεθοδικότητα.

β) Τα δάχτυλα με τις όβες άκρες σημαίνουν διαίσθηση, καλλιτεχνικό ταλέντο, φαντασία, έπινοητικότητα.

γ) Τα μυτερά, παρασμοστικότητα, πονηριά, εύλυγισία, διπλωματικότητα, έξυπνάδα, περικτικότητα κλπ.

δ) Τα δάχτυλα που είναι φαρδιά στις άκρες δείχνουν ρεαλισμό, αγάπη της κινήσεως, άύορημο, κριτικό μυαλό.

ε) Τα μικτά, δηλαδή όσα συνδυάζουν πολλές άπ' αυτές τις ιδιότητες (λ.χ. στρόγγυλα και στην άκρη τετράγωνα), παρουσιάζουν άνάμικτα χαρακτηριστικά. Υπάρχουν και χέρια που το κάθε τους δάχτυλο είναι διαφορετικό, πράγμα που καθιστά άκόμα πιό δύσκολη τη διάγνωση.

ΜΑΚΡΥΣ ΑΝΤΙΧΕΙΡΑΣ σημαίνει μεγάλη φιλοδοξία, πνεύμα κυριαρχίας.

ΜΑΚΡΥΣ ΔΕΙΚΤΗΣ δείχνει κύρος, αξιοπρέπεια, δύναμη.

ΜΑΚΡΥΣ ΜΕΣΟΣ σημαίνει πως κυριαρχεί ή σοβαρή πλευρά, ή σκέψη, ή άμειβολία, ή λογική, ή φρόνηση.

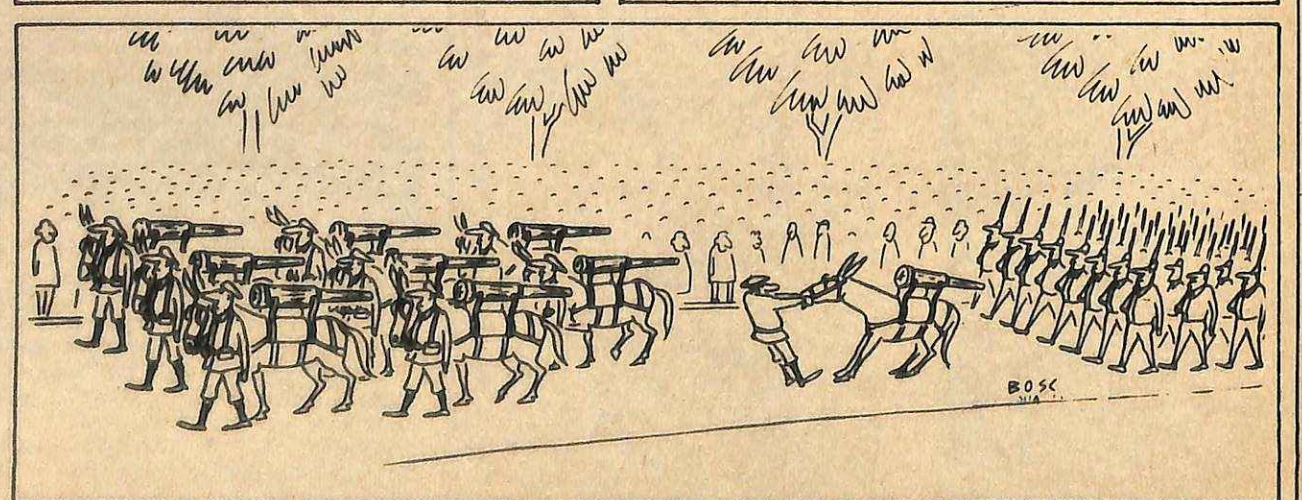
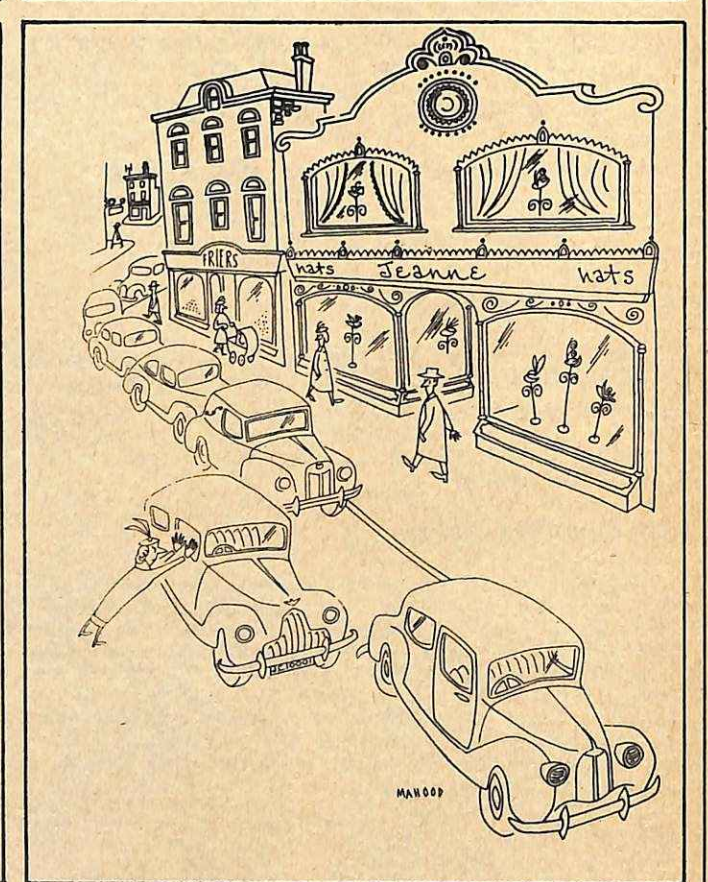
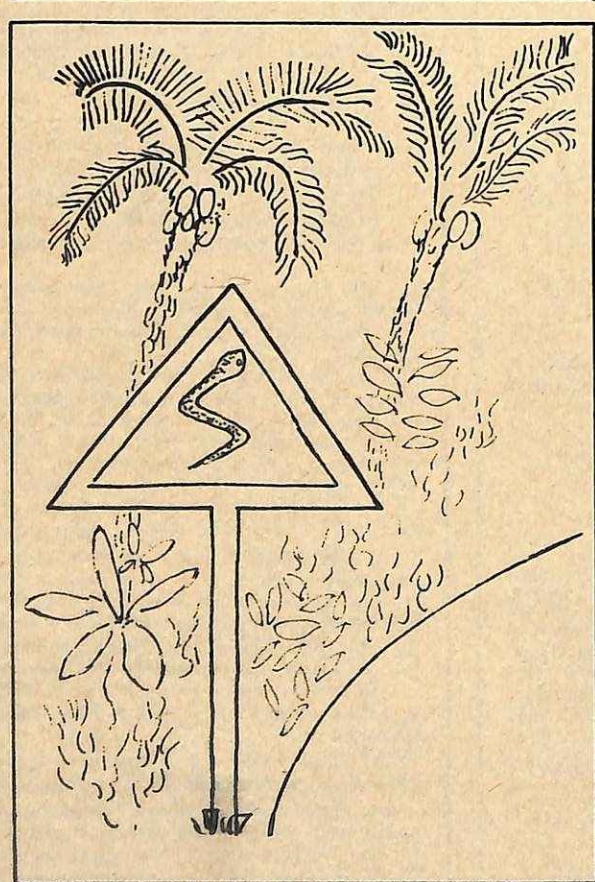
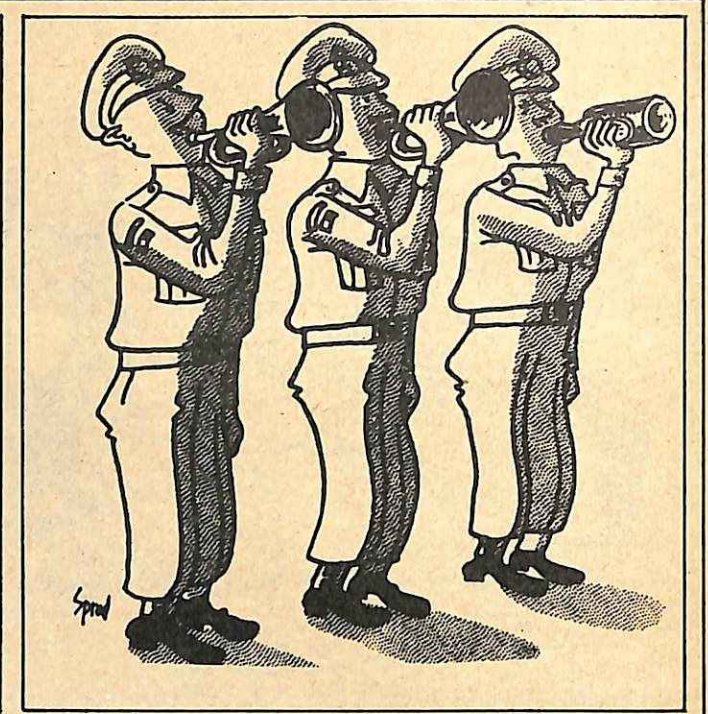
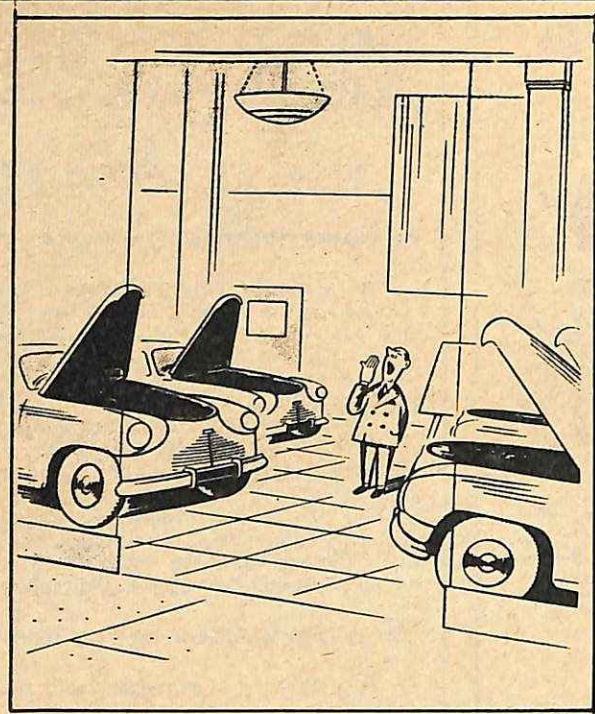
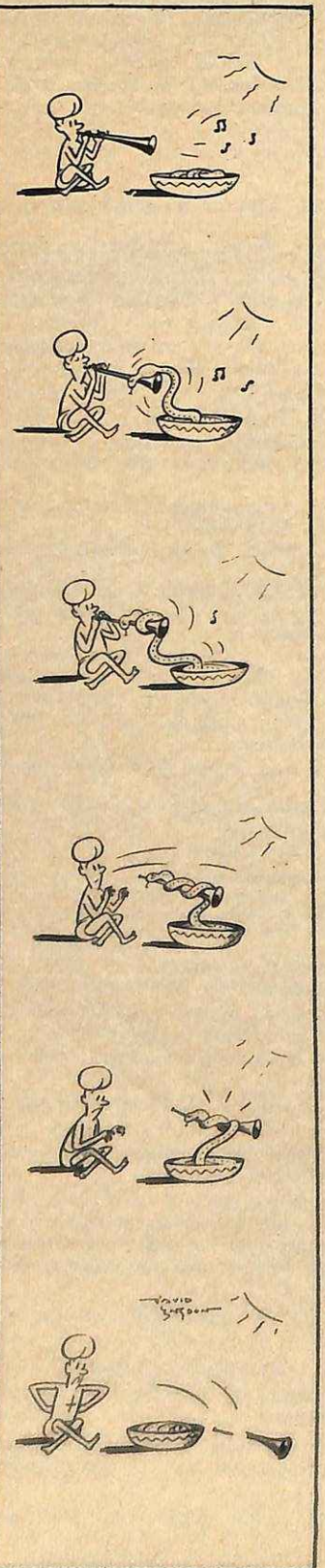
ΜΑΚΡΥΣ ΠΑΡΑΜΕΣΟΣ σημαίνει έπιθυμία άνάδου, έπιδείξεως, προβολής, άκτινοβολίας. Όταν είναι μακρύτερος άπ' τ' άλλα δάχτυλα, προμηνεί έπιτυχία στη ζωή.

ΜΑΚΡΥ ΜΙΚΡΟ ΔΑΧΤΥΛΟ, τέλος, δείχνει ικανότητα προσαρμογής, συμβιβασμού, μεσολαθήσεως.

ΛΟΥΙΣ ΣΑΞΣΑΝΙΟΛ

Τ Ε Λ Ο Σ

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΚΡΙΔΟΚΤΟΝΟΝ: Για δολώματα κατά ακρίδων, σκουληκιών κ. λ. π.

ΑΡΣΕΝΙΚΙΚΟΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣ: Για τα σκουλήκια φρούτων και τις κάμπιες.

ΔΑΥΛΙΤΙΝΗ: Κατά του δαυλίτου και της ψείρας.

ΔΕΝΔΡΟΞΑΛ: (Θερινός πολτός): Για την καταπολέμηση εντόμων (ψώρες κ.λ.π.)

ΔΕΝΔΡΟΞΑΛ: Για την καταπολέμηση της ψώρας και των καμπών, νυμφών και εντόμων.

ΔΙΝΙΤΡΟ-ΔΕΝΔΡΟΞΑΛ: Για την καταπολέμηση πολλών ασθενειών δωροφόρων δένδρων και λαχανικών.

ΕΝΤΟΜΟΞΑΛ: Για την καταπολέμηση πολλών ασθενειών δωροφόρων δένδρων και λαχανικών.

ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ - ΒΡΕΞΙΜΟΝ: (Σκόνη υδατοαιωρούμενη): Για ραντισμάτα. Καταπολεμά όλα τα έντομα και σκουλήκια.

ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ ΣΚΟΝΗ ΑΟΣΙΜΟΝ: Για την καταπολέμηση της ψείρας των σιτηρών και των αποθηκευμένων σπόρων.

ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ-ΣΚΟΝΗ: Για την καταπολέμηση των εντόμων.

ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ-ΣΚΟΝΗ: Έναντι της γλωσσώσεως της αμπέλου και ως αντιπαρασιτικό.

ΘΕΙΟΣΙΔΙΟΝ: Έναντι της γλωσσώσεως της αμπέλου, του Ψιδίου και του Τετρανύχου της μηλιάς.

ΘΕΙΟΣΙΔΙΟΝ Β: Για την καταπολέμηση της Βούλας, του Ψιδίου και του Τετρανύχου της ντομάτας, του πεπονιού και της αχλαδιάς, του Περονόσπορου, Ψιδίου, Τετρανύχου της ντομάτας, του πεπονιού.

ΘΕΙΟΣΙΔΙΟΝ: Περιέχει θειάφι και χαλκό για την καταπολέμηση του Ψιδίου (λόβα) και του περονόσπορου.

ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ: Για την καταπολέμηση των Ψιδίων, της αμπέλου, των δένδρων.

ΛΙΝΔΟΞΑΛ 15: Καταπολεμά τα έντομα που προσβάλλουν τα δωροφόρα δένδρα, τα λαχανικά κ.λ.π.

ΛΙΝΔΟΞΑΛ 3: Για την καταπολέμηση των εντόμων του εδάφους.

ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ No 1: Για την καταπολέμηση της μελίγκρας των μπιστανικών, αγγουριών κ. λ. π.

ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ No 2: Για την καταπολέμηση μελιγκρών, ψύλλων και μικρών καμπών.

ΝΗΜΑΤΟΞΑΛ ΕΔΒ: Για την καταπολέμηση των νηματωδών σκουληκιών.

ΝΙΚΟΤΙΝΑΛ: Σκοτώνει τις μελίγκρες, τις κάμπιες, τα διάφορα άκαρια κ.λ.π.

ΟΞΑΛ - D. D. T.: Χρησιμοποιείται έναντι των εντόμων των σιτιών.

ΟΞΥΧΛΩΡΙΟΥΧΟΣ ΧΑΛΚΟΣ 50: Για την καταπολέμηση του περονόσπορου των λαχανικών, της βούλας της μηλιάς, της αχλαδιάς και του περονόσπορου της αμπέλου.

ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ Β: Για την καταπολέμηση του Περονόσπορου, της Άνθρακνώσεως κ.λ.π. της αμπέλου, της ντομάτας και της πατάτας.

ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗ: Για την καταπολέμηση του περονόσπορου όλων των φυτών.

ΠΡΑΣΑΓΓΟΥΡΙΝΗ: Για την καταπολέμηση του προσάγγουρα και άλλων σκουληκιών του εδάφους.

ΣΤΕΡΕΟΝ ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ 40: Για την καταπολέμηση όλων των ασθενειών που καταπολεμούνται με θειάφι π.χ. το Ψίδιο.

ΠΑΡΤΕΙΛΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΙΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ